

"ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ" (ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ALGIDA)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2094
----------------------	------

Σ Χ Θ Λ Η Σ Δ Ο - Τ Μ Η Μ Α Λ Ο Γ Ι Σ Τ Ι Κ Η Σ

Ε Ι Σ Η Γ Η Τ Η Σ

Γ ε ώ ρ γ ι ο ς Ζ α φ ε ι ρ ό π ο υ λ ο ς

Θέμα: παρουσίασης εργασίας :

Χρηματοοικονομική αξιολόγηση μεγάλης βιομηχανίας στη Νοτιο-
δυτική Ελλάδα (περίπτωση εταιρίας Algida).

Ε π ι μ έ λ ε ι α - Π α ρ ο υ σ ί α σ η

Μ. Οικονομοπούλου

Ζ. Παπαδοπούλου

Μ. Στεφانوπούλου

Τ. Ε. Ι. Π Α Τ Ρ Α Σ Ι Ο Υ Ν Ι Ο Σ 1 9 9 6

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Νικήτα Απ. Νιάρχου: "Οικονομική Ανάλυση Ισολογισμών", ΑΘΗΝΑ 1984.
2. Νίκου Πετρίδη: "Ανάλυση Ισολογισμών", ΠΑΤΡΑ 1986.
3. Γεωργίου Ζαφειρόπουλου: "Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων", ΠΑΤΡΑ 1988.
4. Μαρίας Νεγραπόντη - Δελιβάνη: "Η προβληματική Ελληνική βιομηχανία και κάποιες λύσεις της", ΑΘΗΝΑ 1986.
5. Κέντρο Προγραμματισμού και οικονομικών ερευνών: "Προβληματικές επιχ/σεις στην Ελλάδα. Αιτία, πρόβλεψη, πρόληψη και εξουγίωση", ΑΘΗΝΑ 1988.
6. Εμμανουήλ Ι. Σακέλλη: "Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο".

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Σκοπός της εργασίας1
2. Διαδικασία1
3. Προβλήματα2
4. Σκοποί και σημασία του γενικού λογ/κού σχεδίου.....3-6
5. Κατάρτιση του Ενιαίου Γενικού Λογ/κού Σχεδίου.....7-8
6. Γενικά χαρακτηριστικά του Ε.Γ.Λ.Σ.8-10
7. Διαδικασία εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ.10
8. Δυνατότητα για υποχρεωτική εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ.....11-12
9. Περιεχόμενα του Ε.Γ.Λ.Σ.12-13
10. Χρησιμότητα των αριθμοδεικτών στα πλαίσια
του Ε.Γ.Λ.Σ.14
11. Η σημερινή κατάσταση στη χώρα μας, βάσει τα
παραπάνω14-16
12. Η χρηματοοικονομική λειτουργία16-18
13. Αντικείμενο της χρηματοοικονομικής λειτουργίας....18-21
14. Οι στόχοι της επιχείρησης21

Β. ΕΝΝΟΙΑ ΣΚΟΠΟΣ - ΕΙΔΗ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

1. Γενικά22
2. Σκοποί της ανάλυσης Ισολογισμών23
3. Βασικές κατηγορίες και σκοποί αναλυτών23-24
4. Είδη ανάλυσης Ισολογισμών24-27
5. Μέθοδοι ανάλυσης Ισολογισμών27-32

Γ. ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενικά 33-36
2. Αριθμοδείκτες γενικής ρευστότητας ή κεφαλαίου κίνησης 36-39
3. Αριθμοδείκτες πραγματικής ρευστότητας 39-41
4. Αριθμοδείκτες άμεσης - ταμειακής ρευστότητας 41-43

Δ. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενικά 43-48
2. Αριθμοδείκτες δομής κεφαλαίων 48
 - (I) Αριθμοδείκτες ιδιοκτησίας 48-50
 - (II) Αριθμοδείκτες πρέσης ξένου κεφαλαίου 50-51
 - (III) Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης 51-52
3. Αριθμοδείκτες κάλυψης παγίων 52
 - (I) Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με Ι.Κ. 52-53
 - (II) Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με Δ.Κ. 54
4. Αριθμοδείκτες ασφάλειας Ξ.Κ. 55
 - (I) Αριθμοδείκτης ασφάλειας Ξ.Κ. 55
 - (II) Αριθμοδείκτης κάλυψης Μ.Υ. 55-56

Ε. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Γενικά 56-57
2. Αποδοτικότητα Ι.Κ. 57-58
3. Περιθώριο μίκτου κέρδους 58-60
4. Περιθώριο καθαρού κέρδους 60-61
5. Ταχύτητα κυκλοφορίας συνολικής περιουσίας 62-63
6. Ταχύτητα κυκλοφορίας παγίων 63-64

- 7. Ταχύτητα κυκλοφορίας Ι.Κ.64-65
- 8. Αποσβέσεις προς πωλήσεις65-66
- 9. Αποδοτικότητα συνολικής περιουσίας66-67

ΣΤ. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ LEVER HELLAS A.E.B.E.

- 1. Διαδικασίες σύνθεσης ισολογισμών '89, '90, '91, '92, '93, '9468-76.
- 2. Σύθεση ενιαίου ισολογισμού77
- 3. Διαδικασίες σύνθεσης Α.Χ. '89, '90, '91, '92, '93, '9478-83
- 4. Σύθεση ενιαίων Α.Χ.84
- 5. Κόστος και οριζόντιες αναλύσεις ισολογισμού.....85-92
- 6. Κόστος και οριζόντιες αναλύσεις Α.Χ.....93-96
- 7. Δείκτες τρέχουσας-μακροχρόνιας κατάστασης και αποδοτικότητας97-125
- 8. Ανάλυση δεικτών τρέχουσας οικονομικής κατάστασης126-128
- 9. Ανάλυση δεικτών μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης129-134
- 10. Ανάλυση δεικτών αποδοτικότητας και δραστηριότητας134-139
- 11. Συμπεράσματα139-141

Ζ. ΑΙΤΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

- 1. Γενικά142

2. Αιτίες προβληµατικότητας	143
(α) Αιτίες ενδοεπιχειρησιακές	143-145
(β) Αιτίες εξωεπιχειρησιακές	145-146
3. Προτεινόμενες λύσεις	146-148
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	149-152

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Σκοπός της εργασίας

Έπειτα από τριετή φοίτηση στη Σ.Δ.Ο. τμήμα λογιστικής των Πατρών, και έχοντας πάρει τα "εφόδια" της βασικής γνώσεως των αρχών του αντικειμένου της λογιστικής αποφασίσαμε, μέσα από τον εαυτό της Διπλωματικής εργασίας να εμβθεύουμε τις γνώσεις μας περισσότερο στον τομέα της ανάλυσης του ισολογισμού.

Σαν αφορμή αυτής της έρευνας επίσης στάθηκε η ανυπαρξία στον επιχειρησιακό τομέα, μιας στοιχειώδους ανάλυσης ισολογισμού η οποία (η ανάλυση) σίγουρα βοηθάει την επέκταση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων (επενδύσεων) και κατά συνέπεια ωθεί την Ελληνική Οικονομία σε μια άνοδο.

2. Διαδικασία

Ξεκινώντας τη μελέτη μας, επισκεφθήκαμε τη διεύθυνση εμπορίου της Νομαρχίας Αχαΐας αναζητώντας τους Ισολογισμούς των 6 τελευταίων ετών της Algida. Διαπιστώσαμε όμως ότι η Algida ανήκει στην LEVER HELLAS AEBE κ' μόνο απ' την Αθήνα όπου είχε την έδρα της η εταιρία μπορούσαμε να συγκεντρώσουμε τους Ισολογισμούς για τα έτη 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994. Ορισμένες δυσκολίες που συναντήσαμε αντιμετωπίσθηκαν χάρη στην παρέμβαση του εισηγητή του θέματος κύριο Γεώργιο Ζαφειρόπουλο, τον οποίο και ευχαριστούμε ιδιαίτερα.

Στη συνέχεια και ενώ είχαμε στην κατοχή μας, τους προαναφερμένους ισολογισμούς, προβήκαμε στην ομαδοποίηση των

στοιχείων που αποκομίσαμε. Ετσι δημιουργήθηκαν οι πρότυποι ισολογισμοί ανα έτη οι οποίοι βασίστηκαν στις ανάγκες της έρευνας και εξυπηρέτησαν αυτή σε μεγάλο βαθμό.

Το επόμενο στάδιο της διαδικασίας, ήταν να καταχωρίσουμε τα στοιχεία που προέκυψαν σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Το τελευταίο στάδιο της μελέτης ήταν η ανάλυση των αποτελεσμάτων και η καταγραφή τους.

3. Προβλήματα-Δυσκολίες

Αν και ο ισολογισμός είναι δημοσιεύσιμος, εν τούτοις συναντήσαμε αρκετά προβλήματα κατά την συλλογή των στοιχείων που μας ήταν απαραίτητα για την έναρξη της μελέτης.

Συγκεκριμένα συναντήσαμε την άρνηση των υπευθύνων για παροχή των στοιχείων, με αιτιολογία το απόρρητο αυτών.

Τελικά οι δυσκολίες ξεπεράστηκαν (μετά απο παρέμβαση του καθηγητή και της σχολής γενικότερα), αλλά το ερώτημα που παραμένει είναι γιατί να είναι απόρρητα αυτά τα στοιχεία για το κοινό και γιατί να μην μπορεί να τα προμηθευτεί οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος.

Μια παρατήρηση που αξίζει να επισημανθεί είναι ο κακός τρόπος αρχειοθέτησης των στοιχείων, που προκαλεί αρκετές δυσκολίες με όποιους χρειαστεί να ανατρέξουν σε αυτά.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί, ότι κατά την μελέτη των ισολογισμών παρατηρήθηκαν ορισμένα άξια αναφοράς προβλήματα. Κατ' αρχήν, διαπιστώθηκαν αρκετά αριεμητικά και αεριοιστικά λάθη τα οποία δεν δικαιολογούνται απο τα καταρτισμένα λογιστικά τμή-

ματα των εταιριών αυτών.

Εκτός αυτού διαπιστώθηκαν ελλείψεις και ανακρίβειες στη σύ-
νταξη των ισολογισμών από τις εταιρίες, οι οποίες οδηγούν τον
μελετητή σε αναξιόπιστα συμπεράσματα.

Συνάρτηση των παραπάνω γεννάται η απορία πως είναι δυνατόν
αυτοί οι ισολογισμοί να γίνονται δεκτοί από τα αρμόδια της
Εφορίας χωρίς να επισημάνονται αυτά τα σημαντικά λάθη.

Αιτία αυτών των προβλημάτων κατά τη γνώμη μας, είναι η μη
εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. Παρακάτω παρατίθεται εκτεταμένη αναφο-
ρά στους σκοπούς, την έννοια και την σημασία του Ε.Γ.Λ.Σ.

4. Σκοποί και Σημασία Του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Με την κατάρτιση του εαμού του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου
επιδιώκεται ο σχεδιασμός της λογιστικής σε εθνική κλίμακα. Ο
σχεδιασμός αυτής στηρίζεται στην τυποποίηση και την απλούσ-
τευση της λογιστικής εργασίας των οικονομικών μονάδων και
αποβλέπει στην εξασφάλιση ομοιογενών, σαφών και ορθών στοι-
χείων και πληροφοριών, σχετικών με τη περιουσιακή διάρθρωση,
την οικονομική κατάσταση και την δραστηριότητά τους, και δι-
ευκολύνει τους αρμόδιους στη λήψη των επιχειρηματικών αποφά-
σεων.

Ο λογιστικός σχεδιασμός αποβλέπει επίσης, από την άποψη
της ιδιωτικής οικονομίας, στην κατάρτιση ενιαίου τύπου όλων
των δημοσιευμένων καταστάσεων και από την άποψη της μακροοι-
κονομίας, της δημόσιας οικονομίας και των κρατικών υπηρεσιών,
στη δυνατότητα εξασφάλισης αξιόπιστων στοιχείων για τον προγ-

ραρματισμό και την παρακολούθηση της οικονομίας, καθώς και στη δυνατότητα απλούστευσης και διευκόλυνσης των κάθε είδους και φύσεως ελέγχων.

Με την κατείρωση του εσομού του γενικού λογιστικού σχεδίου βασικά επιδιώκονται κατά τομέα τα εξής:

Α. Από την άποψη της εθνικής οικονομίας, καθώς και της κοι-
νωνικής, της οικονομικής και της δημοσιονομικής πολιτικής
επιδιώκονται:

(α) Η εξασφάλιση ομοιογενώς ορεών και ακριβών στοιχείων, σχετικών με την οικονομική κατάσταση και την δραστηριότητα των κάθε είδους και φύσεως οικονομικών μονάδων, για την κατάρτιση με αξιόπιστα δεδομένα των εθνικών λογαριασμών και την δημοσίευση αληθινών στοιχείων από την Εθνική Στατιστική. Με βάση τα δεδομένα αυτά προγραμματίζεται και ασκείται η οικονομική πολιτική της χώρας.

(β) Η εξασφάλιση προσφορότερων στοιχείων για τον καθορισμό της κρατικής εισοδηματικής πολιτικής σχετικά με τις αποδοχές των εργαζομένων, τα κέρδη των επιχειρήσεων κ.λ.π.

(γ) Η εξασφάλιση αξιόπιστων στοιχείων για την άσκηση της προστατευτικής οικονομικής πολιτικής μέσω του δασμολογικού, φορολογικού και οικονομικού συστήματος.

(δ) Η απλούστευση και η αποτελεσματική άσκηση κάθε είδους ελέγχων, όπως διαχειριστών, φορολογικών, αγορανομικών, ελέγχων διαβιβαστικών πραγματογνωμόνων, τραπεζικών οργάνων, ορκωτών λογιστών, ορκωτών εκτιμητών.

(ε) Η ευχερής συγκέντρωση πληροφοριών συγκριτικής σημασίας και ο σχηματισμός αριθμοδεικτών σχετικών με την στατιστική και την δυναμική μορφή των οικονομικών μονάδων.

(στ) Η διευκόλυνση της κατάρτισης οικονομικών αναλύσεων και μελετών τόσο γενικότερης σημασίας όσο και κατά κλάδους της οικονομίας.

(ζ) Η παροχή ακριβών και ομοιόμορφων στοιχείων για την επιτυχεστέρα άσκηση της πιστωτικής πολιτικής από το κράτος, τις τράπεζες και τους άλλους πιστωτικούς οργανισμούς.

(η) Η διευκόλυνση της συνεννόησης μεταξύ των οικονομικών μονάδων, και των κρατικών υπηρεσιών με την εξασφάλιση κοινής ορολογίας ή κοινής λογιστικής γλώσσας.

(θ) Η εύκολη ενημέρωση των μετόχων και ειδικά της μειοψηφίας τους και γενικότερα η πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Β. Από την άποψη της ιδιωτικής οικονομίας επιδιώκονται:

(α) Η καλύτερη και ορθολογικότερη λογιστική και διαχειριστική οργάνωση και η μείωση του σχετικού λειτουργικού κόστους. Συγχρόνως επιτυγχάνεται κατάρτιση του αυτοσχεδιασμού και της τήρησης της λογιστικής σύμφωνα με τις στιγμιαίες διαπισθήσεις του υπεύθυνου του λογιστήριου.

(β) Η διευκόλυνση της εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων διαξαγωγής της λογιστικής και γενικά της οικονομικής δραστηριότητας μέσω μηχανολογιστικών, ηλεκτρονικών κ.λ.π. συστημάτων.

(γ) Ο ενιαίος τρόπος του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης ή ομοιόμορφη κατάρτιση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης

ο ενιαίος τύπος ισολογισμού, όχι μόνο στην εξωτερική του εμφάνιση, αλλά και στο ουσιαστικό του περιεχόμενο.

(δ) Η παροχή ορεών στοιχείων και πληροφοριών στους ιεύνοντες της οικονομικής μονάδας για την καλύτερη διαχείριση και διοίκηση της.

(ε) Ο ευχερέστερος προσδιορισμός των αναλυτικών αποτελεσμάτων της οικονομικής μονάδας κατά τμήμα ή κλάδο δραστηριότητάς της.

(στ) Η πλήρης και ορθή κοστολόγηση και η επιτυχής τιμαριθμιακή πολιτική.

(ζ) Η διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου, αλλά και η παράλληλη προστασία της οικονομικής μονάδας από τυχόν αυθαιρεσίες των φορολογικών οργάνων.

(η) Η άμεση παροχή ομοιόμορφων στοιχείων προς τις τράπεζες κ.λ.π. για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας της οικονομικής μονάδας.

(θ) Η παροχή ορεών και ομοιόμορφων στοιχείων και πληροφοριών στις διοικήσεις των επαγγελματικών οργανώσεων, που αξιοποιούνται για την επιτυχεστέρα άσκηση της πολιτικής του κλάδου.

Γ. Απο την άποψη της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τα εθνικά λογιστικά σχέδια, τόσο τα γενικά όσο και τα κλαδικά, στις διάφορες χώρες που καθιερώθηκαν έχουν ασκήσει ενεργητική επίδραση στην επαγγελματική εκπαίδευση.

Είναι τόση η επίδραση ενός γενικού λογιστικού σχεδίου στην θεωρητική και την πρακτική θεμελίωση και ανάπτυξη της λογισ-

τικής και στην διαμόρφωση του τρόπου και της μεθόδου της διδασκαλίας της, ώστε στις οποίες εφάρμόστηκαν καλά μελετημένα και επιστημονικά θεμελιωμένα γενικά λογιστικά σχέδια, όπως π.χ. στη Γαλλία, τα περισσότερα από επιστημονικά λογιστικά συγγράμματα, αλλά και τα διδακτικά που προορίζονται για τις μέσες και τις ανώτερες εμπορικές, βιομηχανικές και λοιπές βασίζονται στα γενικά λογιστικά σχέδια και ακολουθούν τη δομή, τις αρχές και τις οδηγίες τους.

Η ομοιόμορφη σε θέματα λογιστικής, κατάρτιση των σπουδαστών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των οικείων Σχολών Μέσης Εκπαίδευσης, θα διευκολύνει τις οικονομικές μονάδες και τους ίδιους τους σπουδαστές, όταν οι τελευταίοι θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στις επιχειρήσεις, στις τράπεζες, στις δημόσιες υπηρεσίες, στα Ν.Π.Δ.Δ. κ.λ.π.

5. Κατάρτιση Του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Το τελικό κείμενο του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου μελετήθηκε και διαπιστώθηκε, από πενταμελή υπό-ομάδα, από τον κ. Γιάννη Ανδριτσαγιάννη, πρόεδρο της και γενικό εισηγητή και τους κ.κ. Κων/νο Βαρβάκη, πρόεδρο της υπο-ομάδας της αναλυτικής λογιστικής εκμετάλλευσης και εισηγητή της λογιστικής αυτής, κ. Θεόδωρο Γρηγοράκο, πρόεδρο της υπο-ομάδας που κατάρτισε το προσχέδιο Ε.Γ.Λ.Σ. και γενικό εισηγητή του προσχεδίου αυτού, κ.Ν. Κόκκινο, πρόεδρο της υπο-ομάδας που επεξεργάστηκε τα σχόλια και τις παρατηρήσεις που έγιναν σχετικά με το προσχέδιο Ε.Γ.Λ.Σ. και κ. Αναστάσιο Παπουτσάκο.

Το κείμενο του Ε.Γ.Α.Σ. τέθηκε υπόψη της ολομέλειας της ομάδας εργασίας η οποία ενέκρινε με τις τροποποιήσεις που καταχωρήθηκαν στα πρακτικά των συνεδριάσεων της 2, 3, 4, και 6 Ιουνίου 1980. Το κείμενο του Προεδρικού Διατάγματος 1123/1980 αναδιατυπώθηκε σύμφωνα με την 956/1980 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικράτειας.

Το κείμενο αυτό, με τις υπογραφές των αρμοδίων Υπουργών, υπογράφηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κων/νο Καραμανλή στις 5 Δεκεμβρίου 1980 και δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα της Κυβέρνησης στις 5 Δεκεμβρίου 1980 (ΦΕΚ 283, Π.Δ. 1123/80)

6. Γενικά Χαρακτηριστικά Του Ε.Γ.Α.Σ.

Με στόχους την επιδίωξη αυξήσεως της παραγωγικότητας των οικονομικών μονάδων και την εξασφάλιση ευκολότερης και ασφαλέστερης αντλήσεως αξιόπιστων στοιχείων, καθώς και την προσαρμογή σε διεθνοποιημένους οικονομικούς μηχανισμούς, η όλη δομή του Ε.Γ.Α.Σ. αποβλέπει στο σχεδιασμό της λογιστικής σε κλίμακα εθνική.

Ο σχεδιασμός αυτός περιλαμβάνει το χώρο της γενικής λογιστικής, στον οποίο οι ανάγκες των οικονομικών μονάδων, κιντά κανόνες, είναι ομοιόμορφες.

Αντίθετα στο χώρο της αναλυτικής λογιστικής, στον οποίο οι ανάγκες διαφέρουν, όχι μόνο από δραστηριότητα σε δραστηριότητα της οικονομίας, αλλά και από μονάδα σε μονάδα, ο σχεδιασμός περιορίζεται σε γενικά πλαίσια και σε γενικούς κανόνες και αρχές, κατά τρόπο που να διευκολύνονται οι ενδιαφερόμενοι

στην πραγματικότητα του δικού της λεπτιμερειακού σχεδιασμού του μηχανικού προσδιορισμού του κόστους και των αναλυτικών αποτελεσμάτων.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. υιοθετεί την αυτονομία της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως την οποία υιοθετεί το Γαλλικό και άλλα Γ.Λ.Σ.

Παρά το γεγονός, οι βασικές αρχές στις οποίες θεμελιώνεται το Ε.Γ.Λ.Σ., συμπίπτουν με τις βασικές αρχές του Γαλλικού Γ.Λ.Σ., το Ελληνικό διαφέρει από το Γαλλικό κατά το ότι η δομή του βασίζεται και σε νέες αρχές, οι οποίες επιτρέπουν τη διαφέρωσή του με τρόπο που εξουδετερώνει τις αδυναμίες και τα μειονεκτήματα του Γ.Λ.Σ.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. είναι ελαστικότερο και πλεονεκτικότερο από το Γαλλικό και τ'άλλα γενικά λογιστικά σχέδια ξένων χωρών, επειδή με την διαπερυσή του, παρέχει τη δυνατότητα στις οικονομικές μονάδες να οργανώνονται σύμφωνα με τις ανάγκες τους, χωρίς να προβλέπεται ο πρωταρχικός σκοπός του δηλ. ο σχεδιασμός της λογιστικής σε κλίμακα εθνική.

Εκτός από την δυνατότητα συλλειτουργίας της γενικής και αναλυτικής λογιστικής, αναφέρονται η δυνατότητα της ελεύθερης ανάπτυξης των δευτεροβάθμιων λογαριασμών κατά ειδικό εκατονταδικό σύστημα, η δυνατότητα της ελεύθερης ανάπτυξης των τριτοβάθμιων, τεταρτοβάθμιων, κ.λ.π. λογαριασμών, η δυνατότητα εφαρμογής εναλλακτικών τρόπων και συστημάτων για την αντιμετώπιση των αναγκών της λογιστικής των υποκαταστημάτων, των υπολογιστικών εφόδων της κοστολόγησης των αναδυόμενων αποτέ-

Λεσμάτων, κ.λ.π.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. προσαρμόζεται εύκολα στις ανάγκες των οικονομικών μονάδων, οποιουδήποτε μεγέθους, κάθε φύσεως και κάθε νομικής μορφής. Εφαρμόζεται από τις μονάδες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, οι οποίες εφαρμόζουν διπλογραφικά λογιστικά συστήματα.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. είναι το πρώτο εναρμονισμένο με τις σχετικές οδηγίες της ΕΟΚ γενικό λογιστικό σχέδιο. Επίσης οι διατάξεις τους έχουν εναρμονιστεί με όσα προβλέπονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα όπου η εναρμόνιση αυτή είναι συνετή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των σχετικών οδηγιών της ΕΟΚ και της Ελληνικής νομοθεσίας.

7. Διαδικασία Εφαρμογής Του Ε.Γ.Λ.Σ.

Με ειδικές διατάξεις του νόμου, με τον οποίον εισάγεται στη χώρα μας, ο θεσμός του Γ.Λ.Σ. εξουσιοδοτούνται οι αρμόδιοι υπάλληλοι Συντονισμού, Οικονομικών και Εμπορίου, να προτείνουν Προεδρικά Διατάγματα με τα οποία θα ορίζεται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία της εφαρμογής του Γ.Λ.Σ. και του Κ.Λ.Σ. (κώδικα λογιστικών στοιχείων) από τις οικονομικές μονάδες.

Με το άρθρο 2 του Π.Δ. 1123/80 ως ημερομηνία ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του Γ.Λ.Σ. ορίζεται η 1η Ιανουαρίου 1982. Με τα ίδια Προεδρικά Διατάγματα ορίζονται ευεργετήματα οικονομικής και διοικητικής φύσεως, που θα παρέχονται στις οικονομικές μονάδες οι οποίες θα εφαρμόσουν προαιρετικά το

Ε.Γ.Α.Σ. και τον Κ.Α.Σ.

Ως ευεργετήματα οικονομικής και διοικητικής φύσεως, στο νόμο 1041/80, αναφέρονται ενδεικτικά η απλούστευση διοικητικών διαδικασιών, η προτίμηση σε δημόσιους διαγωνισμούς χρηματοδοτικές διευκολύνσεις και διαγωνισμούς, χρηματοδοτικές διευκολύνσεις και απαλλαγή από ορισμένους ελέγχους. Για την πρόταση των παραπάνω Υπουργών κρίθηκε ότι επαρκεί η απλή γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής, επειδή το περιεχόμενο της πρότασης αυτής αφορά σε θέματα απόλυτης αρμοδιότητας της πολιτικής εξουσίας και της δημόσιας διοίκησης.

8. Δυνατότητα Για Υποχρεωτική Εφαρμογή Του Ε.Γ.Α.Σ. Και Των Κ.Α.Σ.

Η ομάδα εργασίας εισηγήθηκε την προαιρετική εφαρμογή του εεσμού του Ε.Γ.Α.Σ. και των Κ.Α.Σ., μέχρις ότου ο εεσμός και η όλη τεχνική για την εφαρμογή του να κατανοηθούν από τα αρμόδια στελέχη των οικονομικών μονάδων.

Η υποχρεωτική εφαρμογή προτείνεται να ακολουθήσει και να εξελιχθεί προοδευτικά κατά μέρη του Ε.Γ.Α.Σ. Το τέταρτο μέρος π.χ. το οποίο αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις, θα εφαρμοστεί υποχρεωτικά από τις εταιρίες που αναφέρονται στην τέταρτη οδηγία της ΕΟΚ, μέσα στα επόμενα χρόνια μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας πλήρους ενάρξεως της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Πρέπει να ληφεί υπόψη ότι στη Γαλλία ακολουθείται η διαδικασία της προοδευτικής υποχρεωτικής εφαρμογής επί 30 χρόνια

και ακόμη σήμερα ο τελικός στόχος προσεγγίζει το 90% των περιπτώσεων, παρά το γεγονός ότι το Γαλλικό Γ.Λ.Σ. δεν καταλαμβάνει το χώρο του Δημοσίου, όπως προβλέπεται από το Ελληνικό Γ.Λ.Σ. Με ειδικές διατάξεις του νόμου 1041/80 με τον οποίο εισάγεται ο θεσμός του Γ.Λ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα στους αρμόδιους Υπουργούς Συντηνισμού, Οικονομικών και Εμπορίου, να προκρίνουν προεδρικά διατάγματα, με τα οποία να ορίζεται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία της υποχρεωτικής γενικής ή σταδιακής κατά μέρη εφαρμογής του Ε.Γ.Λ.Σ. και των Κ.Λ.Σ.

Επίσης, θα ορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που θα επιβάλλονται στις οικονομικές εκείνες μονάδες οι οποίες, είτε δεν εφαρμόζουν, ολικά ή μερικά τα παραπάνω λογιστικά σχέδια, είτε τα εφαρμόζουν κατά τρόπο πλημμελή.

Για την πρόταση των παραπάνω Υπουργών, κρίθηκε ότι αρκεί η απλή γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Λογιστικής, δεδομένου ότι και το περιεχόμενο της προτάσεως αυτής αφορά σε θέματα απώλυτα της αρμοδιότητας της πολιτικής εξουσίας και της δημόσιας διοίκησης.

9. Περιεχόμενα Του Ε.Γ.Λ.Σ.

Το κυρίως περιεχόμενο του Ε.Γ.Λ.Σ., διατυπωμένο σε μορφή γνώσεων και συμπληρωματικών κανόνων δικαίου στο Π.Δ. 1123/80 καταγράφεται στα εξής πέντε μέρη:

Μέρος Πρώτο: Περιλαμβάνονται οι βασικές αρχές και η διάφω-
στη του σχεδίου λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ.

Μέρος Δεύτερο: Περιλαμβάνονται το σχέδιο των λογαριασμών

της Γενικής Λογιστικής (ομάδες 1-8) και οι κανόνες και οι αρχές λειτουργίας και συνδεσμολογίας των λογαριασμών της λογιστικής αυτής, με διευκρινήσεις, στην ορολογία και στο περιεχόμενό τους, καθώς και άλλα θέματα.

Μέρος Τρίτο: Περιλαμβάνονται στο σχέδιο των λογαριασμών τάξεως (ομάδα 10) και οι κανόνες και οι αρχές λειτουργίας και συνδεσμολογίας των λογαριασμών αυτών.

Μέρος Τέταρτο: Περιλαμβάνονται οι κανόνες και οι αρχές καταρτίσεως και εμφανίσεως των οικονομικών καταστάσεων του Ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, του πίνακα δισθέσεως αποτελεσμάτων, του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης και του προσαρτήματος του Ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως. Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται επίσης οι κανόνες καταρτίσεως και εμφανίσεως των αριθμοδεικτών εκείνων που κρίθηκαν ότι είναι βασικοί και γενικότερης χρησιμότητας, επειδή παρουσιάζουν ανάγλυφα τη στατική και τη δυναμική εικόνα της οικονομικής μονάδας.

Μέρος Πέμπτο: Περιλαμβάνεται η αναλυτική λογιστική Εκμετάλλευσης. Συγκεκριμένα, στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται οι αρχές λογισμού του κόστους, το σχέδιο των λογαριασμών της αναλυτικής εκμετάλλευσης και οι κανόνες και οι αρχές λειτουργίας και συνδεσμολογίας των λογαριασμών της λογιστικής αυτής, με διευκρίνιση στην ορολογία και το περιεχόμενό τους.

Στο περιεχόμενο του Ε.Γ.Α.Σ. περιλαμβάνονται ως έκτο μέρος το παράρτημα της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως, το οποίο δεν θεωρείται κανόνας διαιτούσας αλλά οδηγός και υποδεί-

ξεις, οι οποίες δεν είναι ούτε προβλέπεται να γίνουν υποχρεωτικές εφαρμογής.

10. Χρησιμότητα Των Αριθμοδεικτών Στα Πλαίσια Του Γ.Α.Σ.

1) Για την κατάρτηση των αριθμοδεικτών που εξασφαλίζονται από το Γ.Α.Σ., οι οικονομικές μονάδες οδηγούνται από τις αρχές της ορθολογικής διαχειρίσεως και διοικήσεως και από την σκοπιμότητα βελτιώσεως και συστηματοποιήσεως της οικονομικής έρευνας και αναλύσεως στον τομέα της δραστηριότητός τους.

2) Οι ακόλουθοι βασικοί στόχοι, που διέπουν την κατάρτηση των αριθμοδεικτών λαμβάνονται υπόψη από τις οικονομικές μονάδες:

α) Η εξασφάλιση των μέσων διαγνώσεως και εκτιμήσεως των όρων ή συνθηκών κάτω από τις οποίες λειτουργούν οι οικονομικές μονάδες.

β) Η κατάρτηση των δεικτών με τρόπο ενιαίο ώστε να είναι δυνατή η σύγκρισή τους με τους αντίστοιχους δείκτες ομοειδών οικονομικών μονάδων.

γ) Η καλύτερη αξιοποίηση του λογιστικού και στατιστικού υλικού των οικονομικών μονάδων για την εξυπηρέτηση όχι μόνο των αναγκών τους πλατύτερα εκείνων που ασχολούνται με την έρευνα των διαφόρων τομέων της επιχειρητικής δραστηριότητας, αλλά και γενικότερα, π.χ. των Οργανισμών ή Υπηρεσιών που ασχολούνται με οικονομικές και κοινωνικές μελέτες σε υψηλότερο επίπεδο.

11. Η Σημερινή Κατάσταση Στη Χώρα Μας Βάσει Τα Παραπάνω:

Η χώρα μας όπως είναι γνωστό, στερείται εμπειρίας εφαρμογής ενιαίων λογιστικών αρχών.

Η λογιστική αναρχία και η αυθερεσία πολλών από εκείνους που εφαρμόζουν τη λογιστική έχουν εξελιχθεί σε κατάσταση με συνεχώς αυξανόμενα αρνητικά αποτελέσματα. Η συνεννόηση μεταξύ των παραγωγικών τάξεων και της δημόσιας διοίκησης έγινε δύσκολη. Τα στοιχεία τα οποία συγκεντρώνονται σε κεντρικές κρατικές υπηρεσίες στερούνται του βαθμού αξιοπιστίας που απαιτείται στις περιπτώσεις. Και όμως, με γνώμονα τα στοιχεία αυτά καταρτίζονται δείκτες της οικονομίας στους οποίους βασίζονται κρίσεις για τον τόπο αποφάσεις.

Το Ε.Γ.Α.Σ. έργο όλων των ενδιαφερομένων, όπως φαίνεται και από τη σύνθεση της τριαντακονταμελούς ομάδας που το κατάρτισε, θα αποτελέσει τον κοινό μηχανισμό και την κοινή γλώσσα συνεννόησης, όχι μόνο μεταξύ διοικήσεως και διοικουμένων, αλλά και μεταξύ των οικονομικών μονάδων και των επαγγελματιών τους οργανώσεων.

Εξ αλλού το Ε.Γ.Α.Σ. εναρμονισμένο με τις σχετικές οδηγίες της ΕΟΚ φιλοδοξεί να συμβάλλει στην οικονομική ενότητα της Ευρώπης, με την εξασφάλιση δυνατοτήτων αξιοπιστών συγκρούσεων και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βέβαια τα παραπάνω αναφέρονται στο θεωρητικό μέρος του Ε.Γ.Α.Σ. Παρατηρώντας όμως τις οικονομικές καταστάσεις βλέπουμε ότι το Ε.Γ.Α.Σ. δεν τηρείται σχεδόν από καμία επιχείρηση.

Έχοντας γνώση λοιπόν των ευεργετικών αποτελεσμάτων της εφαρμογής του Ε.Γ.Α.Σ. αναρωτιόμαστε γιατί αυτό δεν τηρείται.

Με μια πρώτη θεώρηση του προβλήματος καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα πιθανά αίτια είναι η ανεπαρκής ενημέρωση των στελεχών των επιχειρήσεων, στο μη υποχρεωτικό χαρακτήρα αυτού και ίσως στη σκοπιμότητα των επιχειρήσεων για απόκριση στοιχείων (φοροδιαφυγή-φοροσποφυγή).

Τελικά γνωρίζοντας την ωφελιμότητα του Ε.Γ.Α.Σ. απορούμε γιατί δεν κατεβρώνεται η υποχρεωτική εφαρμογή του αλλά και με τα σημερινά δεδομένα γιατί δεν το εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις.

Μετά από σύντομη επαφή που είχαμε με το αντικείμενο διαπιστώσαμε ότι δεν υπάρχει φορέας (ιδιωτικός ή δημόσιος), να πραγματοποιεί κάποιες μελέτες και αναλύσεις σχετικά με την παρακολούθηση της πορείας μιας επιχείρησης μέσα από την Ανάλυση των Ισολογισμών και κατά συνέπεια, μελέτη όλης της περιφέρειας.

Κρίνουμε λοιπόν αναγκαίο να παρατηρήσουμε ότι η εμφάνιση ενός τέτοιου φορέα θα παρείχε στις επιχειρήσεις, σε πιθανούς ενδιαφερόμενους και στην πολιτεία χρήσιμα στοιχεία για παρακολούθηση της οικονομικής πορείας μιας επιχείρησης και γενικότερα της περιφέρειας και θα μπορούσε να προτείνει λύσεις τυχόν προβλημάτων.

12. Η Χρηματοοικονομική Λειτουργία.

Οι κύριες λειτουργίες του υπευθύνου για τα χρηματοοικονομικά θέματα, είναι ο προγραμματισμός, η εξεύρεση και η χρήση κεφαλαίων με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης. Με λίγα λόγια, ο αρμόδιος για τα χρηματοοικονομικά θέματα δι-

ευθυντής παίρνει αποφάσεις που αφορούν εναλλακτικές πηγές και χρήσεις κεφαλαίων. Ο ορισμός αυτός καλύπτει αρκετές σημαντικές δραστηριότητες. Κατ' αρχήν, ο αρμόδιος διευθυντής οφείλει, κατά τον προγραμματισμό και τη διατύπωση προβλέψεων, να μπορεί να διαβλέπει το μέλλον και να συνεργάζεται στενά με τα στελέχη που είναι υπεύθυνα για το γενικό προγραμματισμό της επιχείρησης.

Δεύτερον, ο υπεύθυνος για τα χρηματοοικονομικά θέματα ασχολείται με την λήψη επενδυτικών και χρηματοοικονομικών αποφάσεων, καθώς και με τις αλληλεπιδράσεις των αποφάσεων αυτών. Μια πετυχημένη επιχείρηση συνήθως κατορθώνει να έχει υψηλούς ρυθμούς αύξησης των πωλήσεων της, που για να διατηρηθούν, χρειάζονται πρόσθετες επενδύσεις από μέρους της. Οι υπεύθυνοι για τα χρηματοοικονομικά ζητήματα διευθυντές πρέπει να καθορίσουν τον κατάλληλο ρυθμό αύξησης των πωλήσεων και να αξιολογήσουν εναλλακτικές επενδυτικές ευκαιρίες. Βοηθούν στη λήψη αποφάσεων σε ότι αφορά στην πραγματοποίηση συγκεκριμένων επενδύσεων, καθώς και στις εναλλακτικές πηγές και μορφές των κεφαλαίων που θα τις χρηματοδοτήσουν. Θα πρέπει να λάβουν αποφάσεις για τη χρήση κεφαλαίων από εσωτερικές πηγές αντί από εξωτερικές, για τη χρήση δανειακών αντί ιδίων κεφαλαίων.

Τρίτον, στην προσπάθεια να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν αποδοτικότερη λειτουργία της επιχ/σης, ο αρμόδιος για τα χρηματοοικονομικά θέματα διευθυντής, συνεργάζεται στενά και με τα άλλα τμήματα της επιχείρησης. Όλες οι επιχειρηματικές

αποφάσεις έχουν χρηματοοικονομικές επιπτώσεις γεγονός που πρέπει να παίρνεται υπόψη από όλους τους διευθυντές χρηματοοικονομικούς και μη. Για παράδειγμα, οι αποφάσεις που σχετίζονται με την προώθηση των πωλήσεων, θα επηρεάσουν τον ρυθμό αύξησης των πωλήσεων, ο οποίος με τη σειρά του θα μεταβάλλει τις επενδυτικές ανάγκες. Επομένως οι αποφάσεις προώθησης των πωλήσεων, να παίρνουν υπόψη τους τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν και επηρεάζονται από την διαθεσιμότητα των κεφαλαίων, την πολιτική των αποθεμάτων, τον βαθμό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού κ.λ.π.

Μια τέταρτη δραστηριότητα αφορά την χρησιμοποίηση των κεφαλαιαγορών και των χρηματαγορών. Ο υπεύθυνος για τα χρηματοοικονομικά δημιουργεί δεσμούς με τις χρηματιστικές αγορές από όπου αντλεί κεφάλαια.

13. Αντικείμενο της Χρηματοοικονομικής Λειτουργίας.

Σε κάθε επιχείρηση ανεξαρτήτου μεγέθους και αντικειμένου υπάρχουν τρεις βασικές λειτουργίες. Η Παραγωγή, η Διάθεση και η Χρηματοοικονομική λειτουργία. Τόσο η Παραγωγή όσο και η Διάθεση προσδιορίζουν ροές κεφαλαίων. Η παραγωγή συνεπάγεται χρηματικές εκροές, αμοιβές δηλαδή παραγωγικών συντελεστών που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία, ενώ η διάθεση συνεπάγεται χρηματικές εισροές, αμοιβές δηλαδή που προσδιορίζονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Σε μακροχρόνια βάση οι εισροές θα πρέπει να είναι μεγαλύτερες

από τις εκροές, έτσι ώστε να αποδίδεται το μεγαλύτερο δυνατό οικονομικό αποτέλεσμα. Σε βραχυχρόνια βάση όμως είναι δυνατόν οι εκροές να είναι μεγαλύτερες από τις εισροές. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση θα πρέπει να ανατρέξει σε εξωτερικές πηγές για να καλύψει τις χρηματικές της ανάγκες π.χ. τρέχουσες πληρωμές, εξόφληση αγορών, μισθοδοσία, κ.λ.π. Ο τομέας που ασχολείται με την κίνηση του χρήματος στην επιχείρηση, δηλαδή με την απόκτηση-εξεύρεση και χρησιμοποίησή του λέγεται χρηματοοικονομικός ή χρηματοοικονομική λειτουργία.

Η χρηματοοικονομική λειτουργία, μπορούμε να πούμε ότι ασχολείται βασικά με το ταίριασμα των πηγών των εταιρικών κεφαλαίων και χρήσεων αυτών με στόχο πάντα την μεγιστοποίηση του οικονομικού αποτελέσματος, δηλαδή του κέρδους.

Βασικό της αντικείμενο επομένως, είναι η διοίκηση των κεφαλαίων, ειδικότερα δε η διοίκηση του χρήματος. Πιο συγκεκριμένα ασχολείται με το πώς θα αποκτήσει χρήμα με το μικρότερο δυνατό κόστος και με το πώς θα το χρησιμοποιήσει με τη μεγαλύτερη δυνατή απόδοση.

Η διαδικασία αυτή έχει άμεση σχέση λογιστικά με το ενεργητικό και παθητικό του ισολογισμού στις επιχειρήσεις. Το παθητικό εκφράζει τις πηγές των κεφαλαίων, το ενεργητικό δε τις τοποθετήσεις-επενδύσεις αυτών των κεφαλαίων.

Στο σημείο αυτό επομένως θα πρέπει να μας απασχολεί το ερώτημα, σε ποια στοιχεία του ενεργητικού και σε τι ποσότητες θα επενδύσουμε κεφάλαια και από ποιες πηγές του παθητικού (ίδια ή ξένα κεφάλαια) θα το αποκτήσει.

Παλαιότερα το αντικείμενο της χρηματοοικονομικής λειτουργίας ήταν προσανατολισμένο μόνο στην απόκτηση του χρήματος δηλαδή αναφερόταν μόνο στο παθητικό σκέλος του Ισολογισμού, απ' όπου και παρέμεινε ίσως ο όρος χρηματοδότηση επιχειρήσεων. Στη σύγχρονη χρηματοοικονομική διοίκηση όμως η αποδοτική επένδυση έγινε εξίσου σημαντικό πρόβλημα και έτσι η λειτουργία αυτού του τομέα είναι διπλή πλέον:

Η απόκτηση κεφαλαίων (χρηματοδότηση) και η χρησιμοποίησή τους (επένδυση). Για να διερευνήσουμε καλύτερα το αντικείμενο της χρηματοοικονομικής λειτουργίας θα πρέπει να δώσουμε σαφείς, τεκμηριωμένες και ουσιαστικές απαντήσεις σε τρία βασικά ερωτήματα που είναι:

- 1) Ποιά συγκεκριμένα κεφαλαιακά στοιχεία πρέπει να αποκτήσει η επιχείρηση.
- 2) Ποιά πρέπει να είναι η σύνθεση των κεφαλαίων και της περυσίας της επιχείρησης.
- 3) Πως πρέπει να αποκτήσει τα απαραίτητα κεφάλαια ώστε να υλοποιήσει τις επενδυτικές της αποφάσεις, δηλαδή πιο συγκεκριμένα ποιο θα πρέπει να είναι το επίπεδο και η σύνθεση των υποχρεώσεών τους.

Τα ερωτήματα αυτά προσδιορίζονται κατόπιν δεδομένων στοιχείων, όπως: δεδομένη θέση της εταιρίας στην αγορά, δεδομένη ζήτηση από την αγορά για τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα της, υπάρχουσα παραγωγική δυναμικότητα της επιχείρησης, διαθεσίμες επενδυτικές ευκαιρίες.

As προσπαθήσουμε να απαντήσουμε ξεκινώντας από το πρώτο ερώτημα. Η διαδικασία αυτή λήψης παρόμοιων αποφάσεων είναι γνωστή σαν οικονομικός προγραμματισμός επενδύσεων, περιλαμβάνει δε μεταξύ άλλων, τον προσδιορισμό των στόχων της επιχείρησης, των μέτρων για την κατάταξη, απόδοση και αποδοχή συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων, καθώς επίσης και των επιπτώσεων, κάθε νέου περιουσιακού στοιχείου πάνω στις ταμειακές ροές που συσσωρεύονται από όλα τα άλλα παραγωγικά στοιχεία της εταιρίας.

Η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα πρέπει μεταξύ των άλλων έναν προσδιορισμό του επιπέδου βραχυπροθέσμων και μακροπροθέσμων στοιχείων του ενεργητικού, την σχετική σύνθεση μέσα σε κάθε μια από αυτές τις κατηγορίες και τις απόψεις της εταιρίας στο θέμα της ρευστότητας.

Σχετικά με το πρώτο ερώτημα, διαδικασία για την προσέγγιση σε αυτού του είδους αποφάσεις είναι γνωστή σαν χρηματοδότηση επενδύσεων και περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων έναν προσδιορισμό του επιπέδου βραχυπροθέσμων και μακροπροθέσμων υποχρεώσεων και τις σχετικές τους επιπτώσεις σε σύγκριση με τις διεκδικήσεις των μετόχων.

14. Οι Στόχοι Της Επιχείρησης.

Ο στόχος της χρηματοοικονομικής διαχείρησης είναι η μεγιστοποίηση της αξίας επιχείρησης. Οι αρμόδιοι για τα χρηματοοικονομικά θέματα διευθυντές οφείλουν να επιδιώκουν την εξισορρόπηση των συμφερόντων που σχετίζονται με την επιχείρηση (εργαζόμενων, καταναλωτών, προμηθευτών).

Β. ΕΝΝΟΙΑ-ΣΚΟΠΟΣ-ΕΙΔΗ ΑΝΑΛΥΣΕΩΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

1. Γενικά

Ο ρόλος της λογιστικής από τεχνική άποψη, τελειώνει με την κατάρτιση του ισολογισμού και της καταστάσεως των αποτελεσμάτων χρήσης. Από το σημείο όμως αυτό και μετά αρχίζει ένας άλλος πιο σπουδαίος ρόλος, ο οποίος αναφέρεται στην διεύρυνση και αξιοποίηση των στοιχείων του Ισολογισμού και των Αποτελεσμάτων χρήσεως.

Η πλέον τακτική και σημαντική πηγή πληροφοριών για την δραστηριότητα μιας επιχ/σης, είναι ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, η οποία εμφανίζει τα περιουσιακά στοιχεία αυτής, τις πηγές προελεύσεως των κεφαλαίων της, καθώς και το οικονομικό αποτέλεσμα της δραστηριότητας για την συγκεκριμένη χρονική περίοδο (χρήση).

Έτσι, τόσο ο ισολογισμός όσο και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης είναι πρωταρχικής σημασίας, γιατί δίνουν τα στοιχεία εκείνα στα οποία μπορούν να στηριχθούν όσοι θέλουν να αξιολογήσουν την κατάσταση που βρίσκεται μια επιχείρηση.

Εκείνο που βοηθάει στον υπολογισμό των μεγεθών και των σχέσεων, που είναι σημαντικές και χρήσιμες για τη λήψη αποφάσεων είναι η ανάλυση των ισολογισμών. Έτσι μπορούμε να πούμε ότι, με την ανάλυση ισολογισμών εκτελείται λειτουργία μετατροπής ποσοπρόκτιλων στοιχείων από απλούς αριθμούς σε χρήσιμες πληροφορίες που σπάνια προσφέρονται αυτούσιες.

2. Σκοποί Της Ανάλυσης Ισολογισμών.

Η διαδικασία της ανάλυσης των ισολογισμών, μπορεί να ακολουθεί διάφορες μεθόδους και να δίνεται κάθε φορά έμφαση σε ορισμένα σημεία ανάλογα με το επιδιωκόμενο σκοπό, π.χ. μπορεί αν επιδιώκεται η πρόβλεψη της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης ή η διάγνωση διαφόρων επιχειρηματικών προβλημάτων που υπάρχουν. Μπορεί επίσης να χρησιμεύσει σαν μέσο αξιολόγησης της διοίκησης μιας επιχείρησης, αν δηλαδή αυτή είναι αποδοτική και ικανή κατά την εκτέλεση του έργου της.

Ως εκ τούτου, με την ανάλυση των στοιχείων του ισολογισμού οι αποφάσεις των ενδιαφερομένων, σε κάθε περίπτωση δεν στηρίζονται στην διαίσθηση ή στις υποθέσεις, αλλά σε συγκεκριμένα πορίσματα και μειώνεται κατ' αυτό τον τρόπο, η αβεβαιότητα για τα αποτελέσματα των αποφάσεων.

3. Βασικές Κατηγορίες Και Σκοποί Αναλυτών.

Αυτοί που ενδιαφέρονται να χρησιμοποιούν την τεχνική της αναλύσεως των ισολογισμών, με σκοπό τη λήψη αποφάσεων, μπορούν να καταταγούν στις εξής κατηγορίες:

α) Επενδυτές-Μέτοχοι: Οι οποίοι ενδιαφέρονται κυρίως για την κατάσταση της επιχείρησης, τα μελλοντικά της κέρδη και την μελλοντική τους εξέλιξη διαχρονικά.

β) Δανειστές της επιχείρησης: Οι οποίοι ενδιαφέρονται να γνωρίσουν την διάρθρωση των κεφαλαίων της δεδομένου ότι αυτή μας δείχνει, τον βαθμό ασφάλειας που απολαμβάνουν.

γ) Διοικούντες της επιχείρησης: Οι οποίοι θέλουν να αποκομίσουν πολύτιμες πληροφορίες και συμπεράσματα σχετικά με την οικονομική κατάσταση και την δραστηριότητα της επιχείρησης και να τους καθιστά ικανούς να αντιμετωπίζουν ανά πάσα στιγμή τις τυχόν δημιουργηθείσες δυσμενείς συνθήκες και να προβαίνει στην λήψη των κατάλληλων μέτρων.

δ) αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων: Οι οποίοι επιθυμούν να προσδιορίσουν την οικονομική και λειτουργική αξία των συγχωνευμένων επιχειρήσεων ή της εξαγορασμένης επιχείρησης.

ε) Ελεγκτές των ισολογισμών: Οι οποίοι διενεργούν συνολικό έλεγχο για την ορθότητα των ισολογισμών.

στ) Λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων: Ανάλογα με το τι επιδιώκουν να εξετάσουν και ποια η σχέση τους με την επιχείρηση.

4. Είδη Αναλύσεως Ισολογισμών.

4.1. Ανάλογα με την θέση του Αναλυτή.

Υπάρχουν δύο είδη αναλύσεως ισολογισμών των επιχειρήσεων, ανάλογα με την θέση εκείνου που ενεργεί την ανάλυση.

(α) Η εσωτερική ανάλυση και

(β) Η εξωτερική ανάλυση

A. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η εσωτερική ανάλυση γίνεται από πρόσωπα που έχουν άμεση σχέση με την επιχείρηση και τα οποία μπορούν να προσφύγουν στα λογιστικά βιβλία για να ελέγξουν επί μέρους λογαριασμού και

τα λογιστικά έγγραφα.

Το κυριότερο πλεονέκτημα του είδους της ανάλυσης είναι ότι επιτρέπει σε αυτόν που διενεργεί την ανάλυση, τα κριτήρια απαιτήσεως τα οποία εφαρμόστηκαν. Με αυτόν τον τρόπο, η ανάλυση αποκτά μεγαλύτερη διαύγεια και επιτρέπει στον αναλυτή να εμβαδώνει σ' αυτήν.

Η εσωτερική ανάλυση όπως προαναφέραμε, γίνεται από πρόσωπα της επιχ/σης τα οποία ενδιαφέρονται κυρίως να προσδιορίσουν τον βαθμό αποδοτικότητας της και να ερμηνεύσουν τις μεταβολές της οικονομικής της θέσης. Επιπλέον, η εσωτερική ανάλυση προσπαθεί να ερμηνεύσει ορισμένα οικονομικά στοιχεία της επιχ/σης για λογαριασμό της διοίκησης, έτσι ώστε να της επιτρέψει να μετρήσει την πρόοδο, που πράγματι επιτελέστηκε σε σύγκριση με τα υπάρχοντα προγράμματα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται ο έλεγχος της λειτουργίας μιας επιχ/σης.

A. ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η εξωτερική ανάλυση γίνεται από πρόσωπα που βρίσκονται έξω από την επιχ/ση και βασίζονται αποκλειστικά και μόνο στα στοιχεία που δημοσιεύονται, στους ισολογισμούς και στις εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών.

Έτσι αυτός που ενεργεί την ανάλυση, δεν μπορεί να διεισδύσει βαθύτερα μέσα στην επιχ/ση, το δε έργο είναι τόσο δυσκολότερο όσο πιο συνοπτικά είναι τα στοιχεία που δημοσιεύονται.

Η εξωτερική ανάλυση γίνεται από πρόσωπα τα οποία ενδιαφέρονται να προσδιορίσουν την οικονομική θέση και την αποδοτι-

κόπηση της επιχ/σης.

Είναι φανερό, ότι η εσωτερική ανάλυση είναι πιο σωστή και πιο αξιόπιστη, αφού έχει πλήρη στοιχεία, ενώ η εξωτερική έχει στην διάθεσή της, κατά κανόνα, μόνο τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, δηλαδή ελλιπή στοιχεία.

4.2 Ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης

Ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης, διακρίνουμε την ανάλυση σε τυπική και ουσιαστική.

Η τυπική ανάλυση, προηγείται της ουσιαστικής και αποτελεί κατά κάποιο τρόπο το προπαρασκευαστικό στάδιο αυτής. Η τυπική ανάλυση, ελέγχει την εξωτερική διάρθρωση του ισολογισμού και του λογαριασμού των αποτελεσμάτων χρήσης, προβαίνει στις ενδεικνυόμενες διορθώσεις, στρογγυλοποιήσεις, ομαδοποιήσεις, ανακατατάξεις και ανασχηματισμούς, συμπληρώνει τα σε απόλυτου αριθμού κονδύλια σε σχετικούς αριθμούς (ποσοστά επί τοις εκατό).

Η ουσιαστική ανάλυση, αναφέρεται βασικά στον ισολογισμό και στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων χρήσης, αλλά επεκτείνεται και στην επεξεργασία πολλών αριθμοδεικτών, οι οποίοι είναι σχετικοί με την επιχ/ση.

4.3 Ανάλογα των διενεργούντων συγκρίσεων.

Ανάλογα των διενεργούντων συγκρίσεων μπορούμε να διακρίνουμε σε :

(α) Ανάλυση κατά χρονικές συγκρίσεις : όπου ο αναλυτής εξετάζει την πορεία της οικονομικής κατάστασης της επιχ/σης διαχρο-

νικά, για κάποιο αριθμό παρελθόντων ετών.

(β) Ανάλυση κατά επιχειρησιακές συγκρίσεις: όπου ο αναλυτής εξετάζει την πορεία της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης σε σχέση με την κατάσταση άλλων επιχειρήσεων του κλάδου ή την κατάσταση του κλάδου συνολικά.

5. Μέθοδοι Ανάλυσης Ισολογισμών.

5.1 Γενικά

Η ανάλυση των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσης, έχει αντικείμενο την μελέτη των σχέσεων των διαφόρων οικονομικών στοιχείων και της τάσης τους διαχρονικά.

Όλες οι αναλύσεις των λογιστικών στοιχείων, περιλαμβάνουν συγκρίσεις του τι πράγματι συμβαίνει με το τι θα έπρεπε να συμβαίνει λαμβάνοντας σαν μέτρο σύγκρισης κάποιο αντιπροσωπευτικό ή πρότυπο μέγεθος.

Πρότυπο μέγεθος είναι αυτό που θα έπρεπε να υπάρχει κάτω από τις επικρατούσες συνθήκες.

Στο σημείο αυτό θα αναπτυχθούν οι κυριότερες χρησιμοποιούμενες μέθοδοι ανάλυσης ισολογισμών.

5.2 Κάθετη ή στατική ανάλυση ισολογισμών.

Κάθετη ανάλυση καλείται η μέθοδος ανάλυσης με την οποία τα στοιχεία (ισολογισμός και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης) απεικονίζονται σε ποσοστά επί τοις εκατό.

Ως προς τον ισολογισμό, η κάθετη ανάλυση διενεργείται ως εξής: Τα επιμέρους στοιχεία ή ομάδες στοιχείων εκφράζονται του

συνολικού ενεργητικού, που παριστάνεται με το 100% ή του παθητικού που παριστάνεται επίσης με το 100%. Εδώ επιδιώκεται η εμφάνιση της δομής της περιουσίας και των κεφαλαίων της επιχείρησης ή με άλλη έκφραση επιδιώκεται η γνώση της σύνθεσης του ενεργητικού και του παθητικού.

Ως προς τα αποτελέσματα χρήσης, η κάθετη ανάλυση διενεργείται ως εξής: όλα τα στοιχεία εκφράζονται σε ποσοστά των πωλήσεων που παριστάνονται με το 100%. Εδώ επιδιώκεται η γνώση της δομής των καθαρών κερδών. Πιο συγκεκριμένα θέλουμε να γνωρίσουμε το ποσοστό του κόστους πωληθέντων, του μικτού κέρδους των λειτουργικών εξόδων, κ.λ.π., του καθαρού κέρδους πάνω στις πωλήσεις.

Η κάθετη ανάλυση στις οικονομικές καταστάσεις μιας περιόδου (έτους) κάποιας επιχείρησης, δίνει κάποια πληροφόρηση, όμως μπορούμε να έχουμε πιο σημαντικές πληροφορίες όταν έχουμε κάποιες αναλύσεις στις οικονομικές καταστάσεις και περασμένων περιόδων, οπότε έχουμε πληροφόρηση για την ευνοϊκή ή μη ευνοϊκή εξέλιξη των σχέσεων (ποσοστών) ή ακόμα καλύτερα αν έχουμε όμοιες σχέσεις, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις άλλων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων ή της πρότυπης του κλάδου.

5.3 Οριζόντια ή δυναμική ανάλυση ισολογισμών.

Η οριζόντια ανάλυση περιλαμβάνει την απεικόνιση των διαφορών μεγεθών, των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσης μιας επιχείρησης για δύο ή περισσότερα έτη, σε οριζόντια αν-

τιπαράθεση, εμφανίζοντας τις μεταβολές που επήλθαν σε κάθε μια κατηγορία στοιχείων, από έτος σε έτος, σε απόλυτα μεγέθη (πουά) και σε σχετικά μεγέθη (ποσοτά).

Η οριζόντια ανάλυση, εμφανίζει την τάση των στοιχείων του ισολογισμού ή των αποτελεσμάτων χρήσης και παρακολουθούμενα, για μια σειρά ετών, δείχνει την κατεύθυνση των μεταβολών της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της. Παραπέρα ανάλυση και σύγκριση της τάσης αυτής, μεταξύ σχετιζομένων μεγεθών μπορεί αν οδηγήσει σε βαθύτερη διερεύνηση σχετικά με τα αίτια των μεταβολών αυτών.

Η σύγκριση των στοιχείων των ισολογισμών και των Αποτελεσμάτων χρήσης για 2-3 χρόνια, μπορεί να γίνει εύκολα με την παρακολούθηση των μεταβολών τόσο των απόλυτων μεγεθών όσο και των μεταβολών των ποσοστών. Έτσι δίνεται πληρέστερα η εικόνα, έναντι εκείνης που παρέχεται από την εξέταση μεμονομένα των απόλυτων μεγεθών ή των ποσοστικών μεταβολών των στοιχείων. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο, μαζί με τις ποσοστιαίες μεταβολές να αναγράφονται και τα απόλυτα μεγέθη τους, γιατί τότε μόνο έχουμε πραγματική εικόνα των μεταβολών των στοιχείων μιας επιχείρησης και μπορούμε να φθάσουμε σε σωστά συμπεράσματα.

Η οριζόντια ανάλυση, μπορεί να γίνει με σταθερό ή κινητό έτος βάσης. Όταν γίνει με σταθερό έτος βάσης, το έτος αυτό πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό και οι καταστάσεις (ισολογισμός-αποτελέσματα χρήσης) πρέπει να έχουν αποπληρωριστεί όταν η εξεταζόμενη περίοδος είναι μεγάλη (3-5 έτη), και ο πληρωρισ-

μός επιδρά σημαντικά στις αξίες των κονδυλίων του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Στην οριζόντια ανάλυση, με κινητό έτος βάσης, η επίδραση του πληθωρισμού κατά κάποιο τρόπο περιορίζεται, γιατί κάθε φορά συγκρίνονται δύο διαδοχικοί Ισολογισμοί ή Αποτελέσματα Χρήσης. Σε περίπτωση σημαντικού πληθωρισμού, επιβάλλεται και εδώ ο αποπληθωρισμός των οικονομικών καταστάσεων.

5.4 Ανάλυση Ισολογισμών με Αριθμοδείκτες.

Η χρήση αριθμοδεικτών στην ανάλυση των ισολογισμών και των καταστάσεων των αποτελεσμάτων χρήσης, αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους οικονομικής ανάλυσης.

Έτσι οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι ανάλυσης, συμπληρώνονται με την χρησιμοποίηση των οικονομικών αριθμοδεικτών, οι οποίοι βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης.

Αριθμοδείκτης είναι η απλή σχέση ενός κονδυλίου του ισολογισμού ή του λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης προς ένα άλλο και εκφράζεται με απλή μαθηματική μορφή.

Ο λόγος που οδήγησε στην κατείρωση της χρησιμοποίησης των αριθμοδεικτών, προέρχεται από την ανάγκη να γίνεται ομέσως αντιληπτή η πραγματική αξία και η σπουδαιότητα των απολύτων μεγεθών.

Πάντως για να έχει ένας αριθμοδείκτης κάποια αξία, πρέπει να εκφράζει σχέσεις που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και οδηγούν

σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί, ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών αποτελεί μία μέθοδο ανάλυσης, η οποία πολλές φορές παρέχει μόνο ενδείξεις. Γι' αυτό ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσεως μιας συγκεκριμένης επιχείρησης, αν δεν συγκριθεί με άλλους αντιπροσωπευτικούς ή πρότυπους αριθμοδείκτες ή δεν συσχετισθεί με τους αντίστοιχούς αριθμοδείκτες μιας σειράς προηγούμενων χρήσεων.

Τέτοια πρότυπα σύγκρισης μπορεί να αποτελέσουν τα παρακάτω: (α) Αριθμοδείκτες για μια σειρά παλαιότερων οικονομικών δεδομένων ισολογισμών της επιχείρησης και των οικονομικών αποτελεσμάτων.

(β) Αριθμοδείκτες ορισμένων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων κατάλληλα επιλεγμένων.

(γ) Αριθμοδείκτες που να αναφέρονται στο σύνολο του κλάδου, στον οποίο υπάγεται η μεμονομένη επιχείρηση.

(δ) Λογικά πρότυπα του αναλυτή, τα οποία πολλές φορές βασίζονται στην πείρα που διαθέτει αυτός.

Πάντως καλύτερα πρότυπα σύγκρισης είναι εκείνα, των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων και τα οποία υπολογίζονται ευκολότερα από εκείνα ολόκληρου του κλάδου, στον οποίο ανήκει η επιχείρηση (εφόσον δεν υπάρχει φορέας γι' αυτή την δουλειά).

Ωστόσο δεδομένου ότι κάθε μεμονομένη επιχείρηση έχει τα δικά της ατομικά χαρακτηριστικά, τα οποία επηρεάζουν την οικονομική της θέση και τη λειτουργικότητά της, είναι πολύτιμος ο

υπολογισμός των αριθμοδεικτών για ολόκληρο τον κλάδο. Αυτό γιατί, χωρίς αυτές τις πληροφορίες, σχετικά με το τι συμβαίνει στον κλάδο, είναι πολύ δύσκολο, για τον αναλυτή να σχηματίσει γνώμη σαφή, για την οποία είναι η οικονομική της θέση και η αποδοτικότητα της επιχείρησης.

Έτσι σε περίπτωση μη διαμορφώσεως ευνοϊκών αριθμοδεικτών για μια μεμονωμένη επιχείρηση, σε σύγκριση με τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες του κλάδου, οι οποίοι αποτελούν τα θεωρητικά πρότυπα, εμφανίζεται η οικονομική και λειτουργική αδυναμία της κρινόμενης επιχείρησης.

Είναι όμως ενδεχόμενο, η μη διαμόρφωση ευνοϊκών αριθμοδεικτών για μια μεμονωμένη επιχείρηση, να είναι αποτέλεσμα μιας κάποιας ιδιομορφίας της.

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να πούμε ότι η ουσιαστική ανάλυση των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσης προϋποθέτει και κάποια λογική επιλογή των εκάστοτε υπολογιζόμενων αριθμοδεικτών. Γι' αυτό σε τίποτα δεν οφελεί, ο μεγάλος αριθμός των αριθμοδεικτών, οι οποίοι δεν αξιοποιούνται συστηματικά.

Αντίθετα, ο υπολογισμός των περισσότερων αντιπροσωπευτικών και σημαντικών αριθμοδεικτών αποτελεί το κατάλληλο μέσο στην ανάλυση των ισολογισμών και στην λήψη των σχετικών αποφάσεων των διοικήσεων των επιχειρήσεων.

Συμπερασματικά, η ουσιαστική ανάλυση των ισολογισμών, πρέπει να δίνει μια πλήρη και ολοκληρωμένη εικόνα των πληροφοριών που παρέχει κάθε αριθμοδείκτης, ανάλογα βέβαια πάντοτε με το τι επιδιώκει κάθε αναλυτής.

Γ. ΤΡΕΧΟΥΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενικά

Βασικός σκοπός κάθε επιχείρησης είναι μακροχρόνια η επίτευξη κερδών και βραχυχρόνια η διατήρηση ικανοποιητικής ρευστότητας. Ένας από τους σκοπούς της οικονομικής ανάλυσης είναι και ο προσδιορισμός της ικανότητας μιας επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αυτό απαιτεί την ύπαρξη επαρκούς ρευστότητας η οποία επιτυγχάνεται μέσω της καθημερινής μετατροπής των αποθεμάτων της σε πωλήσεις, των πωλήσεων σε απαιτήσεις και των απαιτήσεων σε μετρητά.

Η ύπαρξη ρευστότητας σε μία επιχείρηση έχει επίδραση στα κέρδη της διότι αν τα κυκλοφοριακά της στοιχεία δεν μετατρέπονται εύκολα σε μετρητά ή αν δεν υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα τότε η επιχείρηση δεν θα είναι σε θέση να πληρώσει τις υποχρεώσεις της. Έτσι η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών της θα έχει σαν αποτέλεσμα τη δυσφήμισή της, την μείωση της εμπιστοσύνης των συναλλασσομένων με αυτή και πιθανώς την κήρυξή της σε κατάσταση πτώχευσης. Αντίθετα αν μια επιχείρηση έχει υπερβολικά ρευστά διαθέσιμα, τα κέρδη της θα είναι χαμηλότερα από εκείνα που θα ήταν αν είχε γίνει μια πιο αποδοτική τοποθέτηση των κεφαλαίων της, δεδομένου ότι η διατήρηση μεγάλων ρευστών διαθεσίμων δεν είναι επωφελής για την επιχείρηση. Γι' αυτό η ιδεώδης λύση βρίσκεται σε κάποιο σημείο μεταξύ των δύο πιο πάνω καταστάσεων, διότι απαιτείται να υπάρχει ισορροπία μεταξύ επαρκούς και μη επαρκούς ρευστότητας.

Κατά την ανάλυση της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης δημιουργούνται ερωτήματα σχετικά με την ρευστότητα και την ικανότητά της να εκπληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Τα ερωτήματα που αναφέρονται: 1) στο αν υπάρχουν επαρκή κεφάλαια κίνησης και συνέπεια στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών της, 2) στο αν υπάρχουν επαρκή διαθέσιμα για την ομαλή λειτουργία της και την εκμετάλλευση τυχόν παρουσιαζόμενων ευκαιριών, 3) στο αν έχει η επιχείρηση επαρκή κεφάλαια κίνησης, 4) στο αν υπάρχουν υπερβολικές αποθεματοποιήσεις, 5) στο αν χορηγούνται μεγάλες πιστώσεις στους πελάτες της και 6) στο αν οι απαιτήσεις της είναι υπέροχες.

Όλα τα πιο πάνω ερωτήματα είναι δυνατόν να βρουν την απάντησή τους με τη λεπτομερή ανάλυση των οικονομικών στοιχείων μίας επιχείρησης χρησιμοποιώντας τους αριθμοδείκτες ρευστότητας.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας αναφέρονται στο μέγεθος και στις σχέσεις των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων και των κυκλοφοριακών στοιχείων μίας επιχείρησης τα οποία αποτελούν τις πηγές κάλυψης αυτών των υποχρεώσεων. Η οικονομική κατάσταση μίας επιχείρησης μπορεί να θεωρηθεί καλή μόνο αν αυτή έχει επαρκή ρευστότητα.

Έτσι οι αριθμοδείκτες ρευστότητας, που προορίζονται να δώσουν την εικόνα της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης, ενδιαφέρει τόσο τη διοίκησή της όσο και τους εκτός αυτής, πιστωτές και μετόχους της. Έτσι η μελέτη για τον υπολογισμό των κεφαλαίων κίνησης μίας επιχείρησης, ενδια-

φέρει όλους όσους σχετίζονται, κατά κάποιο τρόπο με την επιχείρηση αφενός μεν γιατί συνδέονται με τις καθημερινές λειτουργίες της, αφετέρου δε, γιατί η ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ή η κακή διαχείρησή τους, αποτελεί μια από τις σπουδαιότερες αιτίες πτώχευσης των επιχειρήσεων.

Πάντως γεγονός είναι ότι οι τράπεζες και οι άλλοι βραχυχρόνιοι πιστωτές μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται πρώτιστα για τον προσδιορισμό της ρευστότητάς της.

Δεν παύει όμως ο υπολογισμός των αριθμοδεικτών ρευστότητας να αποτελεί πολύτιμη βοήθεια για την διοίκησή της, γιατί επιτρέπει τον έλεγχο κατά κάποιο τρόπο, των κεφαλαίων κίνησης που απασχολούνται μέσα στην επιχείρηση. Έτσι είναι δυνατόν να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα που σχετίζονται με την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Πέρα από αυτό ελέγχεται αν και κατά πόσο γίνεται η κατάλληλη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων κίνησης της επιχείρησης, αν τα κεφάλαια αυτά είναι επαρκή σε σύγκριση με τις εργασίες της ή αν υπολείπονται από τα κανονικά, οπότε υπάρχει πρόβλημα ρευστών. Τέλος, η παρακολούθηση των αριθμοδεικτών ρευστότητας, διαχρονικά παρέχει τη δυνατότητα να διαπιστωθεί αν υπάρχει βελτίωση ή όχι της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης.

Σε γενικές γραμμές για να θεωρηθεί ότι μια επιχείρηση βρίσκεται σε καλή οικονομική κατάσταση από άποψης κεφαλαίων κίνησης, θα πρέπει να πληρεί τις παρακάτω προϋποθέσεις:

(α) Να μπορεί να ανταποκρίνεται στις καθημερινές απαιτήσεις

των βραχυχρόνιων δανειστών της και να είναι σε θέση να εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

(β) Να διαθέτει επαρκή κεφάλαια κίνησης για την απρόσκοπτη εκτέλεση των καθημερινών εργασιών της και να μπορεί να εκμεταλλεύεται τυχόν παρουσιαζόμενες ευκαιρίες.

(γ) Να μπορεί να ανταποκριθεί στην εξόφληση των απαιτητών τόκων και μερισμάτων των μετόχων της.

Απο την πλευρά της επιχείρησης μια καλή οικονομική κατάσταση υπάρχει όταν οι τρέχουσες δραστηριότητές της, πέρα από την χρησιμοποίηση των κυκλοφοριακών στοιχείων χρηματοδοτούνται και από τους βραχυχρόνιους πιστωτές. Έτσι αν αγοράζονται προϊόντα με πίστωση και στη συνέχεια ρευστοποιούνται μέσα στα χρονικά όρια των πιστώσεων, τότε η επιχείρηση μπορεί να λειτουργεί με τις διευκολύνσεις των πιστωτών της. Στην περίπτωση αυτή οι επενδυτές μέτοχοι ενώ προσφέρουν μόνο το ελάχιστο απαιτούμενο ποσό για κεφάλαιο κίνησης καρπούνται και την απόδοση των κεφαλαίων των πιστωτών τα οποία κατά κάποιο τρόπο είναι επενδύσεις των πιστωτών της σ' αυτή.

2. Αριθμοδείκτες Γενικής Ρευστότητας ή Κεφαλαίου Κίνησης.

Ο αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας είναι ο περισσότερο χρησιμοποιούμενος αριθμοδείκτης. Ο υπολογισμός του γίνεται αν διαιρέσουμε το σύνολο των κυκλοφοριακών στοιχείων (και των διαθεσίμων) μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Δηλαδή:

$$\text{Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας} = \frac{\text{Σύνολο κυκλοφ. ενεργητικού}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Μία τιμή του π.χ. 1,8 μεταφράζεται ως εξής: 1,8 δρχ. κυκλοφορούντος ενεργητικού διατίθεται για την εξόφληση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων 1 δρχ.

Ο αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας δεν δείχνει μόνο το μέτρο της ρευστότητας μιας επιχείρησης αλλά και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση μιας επιχείρησης για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των Κεφαλαίων Κίνησης.

Ερμηνεύοντας τον δείκτη Γενικής Ρευστότητας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διάφορες κατηγορίες που συνθέτουν το κυκλοφορούν ενεργητικό και το ποσοστό συμμετοχής κάθε μιας στο σύνολο αυτού.

Και αυτό γιατί μια επιχείρηση που έχει σε ποσοστά περισσότερα μετρητά, από άποψη ρευστότητας, είναι σε καλύτερη θέση από μια άλλη που έχει σε ποσοστά περισσότερα αποθέματα, έστω και αν οι δύο έχουν τον ίδιο αριθμοδείκτη Γενικής Ρευστότητας.

Για να είναι πιο ακριβής, οι πληροφορίες που μας δίνει ο αριθμοδείκτης αυτός πρέπει να απαιτείται η εξέταση και άλλων συμπληρωματικών δεικτών όπως:

(α) Τον αριθμοδείκτη ταχύτητας χορηγούμενων πιστώσεων ή εσπράξεως απαιτήσεων.

(β) Τον αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφοριακών αποθεμάτων.

(γ) Τον αριθμοδείκτη καθαρών πωλήσεων προς τα καθαρά κεφάλαια κίνησης.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας,

τόσο καλύτερη από πλευρά ρευστότητας είναι η θέση της επιχείρησης. Γενικά μια τιμή του γύρω στα δύο (2) θεωρείται καλή, όχι όμως και απόλυτη. Γιατί εξαρτάται από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην επιχείρηση και στον κλάδο καθώς και από το αντικείμενο της επιχείρησης.

Για να αποκτήσει μεγαλύτερη πληροφοριακή αξία, ο δείκτης αυτός πρέπει να συγκρίνεται από περίοδο σε περίοδο για την ίδια επιχείρηση όπου θα έχουμε μια εικόνα της δυσμενούς ή ευνοϊκής εξέλιξης της ρευστότητας της επιχείρησης ή πρέπει να συγκρίνεται με τον αντίστοιχο δείκτη μιας ανταγωνίστριας επιχείρησης ή την πρότυπη επιχείρηση του κλάδου, όπου θα μπορούμε να κάνουμε μια εκτίμηση της θέσης, από άποψη ρευστότητας, της επιχείρησης έναντι της ανταγωνίστριας ή του κλάδου.

Πολλές φορές όμως, είναι δυνατόν μια επιχείρηση παρά το γεγονός ότι έχει υψηλό αριθμοδείκτη Κεφαλαίου Κίνησης, να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Αυτό συμβαίνει γιατί η διοίκηση της, δεν έχει κάνει ορθολογική κατανομή των κυκλοφοριακών στοιχείων σε σχέση με τον βαθμό ρευστότητας τους. Σαν αιτίες μιας τέτοιας κατάστασης, μπορεί να αναφερθούν η υπεραποθεματοποίηση εοσίμων προϊόντων και πρώτων υλών σε σύγκριση με τις πωλήσεις, η χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αυτών, ή ότι οι απαιτήσεις της είναι τέτοιες που δύσκολα θα εισπραχθούν, καθώς και απαιτήσεις οι οποίες εξοφλούνται με δόσεις και οι οποίες συνύψως μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Επίσης μια αύξηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης συνοδευόμενη από μείωση των πωλήσεων της μπορεί να οδηγήσει σε ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Μια υπερβολική υψηλή τιμή του δείκτη αποτελεί ένδειξη ανεκμετάλλετων κυκλοφοριακών στοιχείων με δυσμενείς επιπτώσεις στην αποδοτικότητα της επιχείρησης ιδιαίτερα αν αυτή διατηρεί πολλά διαθέσιμα ή έχει μεγάλα αποθέματα ή τέλος έχει χορηγήσει μεγάλες πιστώσεις στους πελάτες της.

Αντίθετα τιμή πολύ μικρότερη από την κανονική μπορεί να σημαίνει ανεπάρκεια Κεφαλαίων Κίνησης με μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου για την επιχείρηση από ότι ένας δείκτης υψηλός. Ένας χαμηλός απειροδείκτης μπορεί να δείχνει ότι η διοίκηση της επιχείρησης κάνει πιο εντατική χρήση των κυκλοφοριακών στοιχείων, δηλαδή διατηρεί τα ρευστά διαθέσιμά της στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο ή η ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων και των απαιτήσεών της βρίσκεται στο ανώτατο δυνατό σημείο.

Το ύψος των ρευστών διαθεσίμων μιας επιχείρησης εξαρτάται από το ποσό που απαιτείται για να ανταποκριθεί αυτή στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, τις δαπάνες της καθώς και από το ποσό ασφάλειας που πρέπει να διατηρεί για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών.

3. Απειροδείκτης Πραγματικής Ρευστότητας.

Έναν εύκολο τρόπο ελέγχου της σύνθεσης του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού, αποτελεί ο απειροδείκτης πραγματικής ρευστότητας, ο οποίος συγκρίνει τα ευκόλως ρευστοποιούμενα στοιχεία

με τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

Ο αριθμοδείκτης Πραγματικής ρευστότητας είναι το πηλίκο της διαίρεσης του συνόλου των ταχέως ρευστοποιούμενων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων της, δηλαδή:

$$\text{Αριθμοδείκτης Πραγματικής ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτ. + Διαθ. ενεργητικό}}{\text{Βραχυπροθ. υποχρεώσεις}}$$

Στον υπολογισμό του δείκτη αυτού, δεν συμπεριλαμβάνονται:

- (α) Τα αποθεματικά πρώτων και βοηθητικών υλών και ετοίμων προϊόντων γιατί δεν θεωρούνται ταχέως ρευστοποιήσιμα.
- (β) Τα προπληρωθέντα έξοδα, γιατί είναι απαιτήσεις που δεν θα εισπραχθούν, αλλά απλά θα συμψηφιστούν.
- (γ) Τα προεισπραχθέντα έσοδα, γιατί είναι υποχρεώσεις που δεν θα πληρωθούν, αλλά θα συμψηφιστούν.
- (δ) Οι επισφαλείς απαιτήσεις, γιατί είναι στοιχεία αμφιβόλου εισπράξεως.

Ο αριθμοδείκτης Πραγματικής Ρευστότητας μας δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Ένας αριθμοδείκτης πραγματικής ρευστότητας γύρω στη μονάδα (1) θεωρείται ικανοποιητικός και δείχνει μια καλή τρέχουσα οικονομική κατάσταση για μια επιχείρηση δεδομένου ότι αυτή είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Όμως αυτό δεν είναι κάτι απόλυτο. Εξαρτάται από το ποσό των απαιτήσεων που περιέχονται στον αριθμοδείκτη και από τον μέσο χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων σε σχέση με τον μέσο χρόνο

εξόφλησης των υποχρεώσεων. Αν αυτοί οι δύο μέσοι χρόνοι είναι περίπου ίσοι, τότε η τιμή ένα (1) του αριθμοδείκτη πραγματικής ρευστότητας μπορεί να θεωρηθεί ως ικανοποιητική.

Ο δείκτης έχει κυρίως συγκριτική αξία και χρησιμοποιείται για διαχρονικές και διεπιχειρηματικές συγκρίσεις. Μια πολύ υψηλότερη από την κανονική τιμή, αποτελεί ένδειξη υπερεπάρκειας ρευστότητας και ταυτόχρονα μειωμένης αποδοτικότητας, λόγω συσσώρευσης ανεκμετάλλευτων ευκόλως ρευστοποιούμενων στοιχείων.

Αντίθετα, μια τιμή πολύ μικρότερη από την κανονική μπορεί να σημαίνει ανεπάρκεια ρευστότητας, συνοδευόμενη από χαμηλή αποδοτικότητα, αξαιτίας αδυναμίας χορήγησης πιστώσεων προς τους πελάτες, λήψης ταμειακών εκπτώσεων, κ.λ.π. με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται κατά πολύ από τις πωλήσεις της, προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκή ρευστότητα. Εάν η επιχείρηση προβλέπει κάποια μείωση των μελλοντικών πωλήσεων θα πρέπει να αναζητηθούν νέα κεφάλαια είτε με έκδοση νέων τίτλων (μετοχών) είτε με προσφυγή στο δανεισμό, προκειμένου να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα.

Εδώ θα πρέπει να τονιστεί, ότι ο δείκτης αυτός έχει άμεση συνάφεια με τον προηγούμενο. Η μόνη διαφορά μεταξύ τους είναι ότι στον δείκτη πραγματικής ρευστότητας, μελετάμε τον ρόλο των απαιτήσεων στην ομαλή λειτουργία των εταιριών.

4. Αριθμοδείκτης Άμεσης - Ταμειακής Ρευστότητας

Ένας τρίτος αριθμοδείκτης, ο οποίος μας δίνει την εικόνα

της επάρκειας ή όχι μετρητών στην επιχείρηση, σε σχέση με τις τρέχουσες λειτουργικές της ανάγκες, είναι ο αριμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας.

Η ταμειακή ρευστότητα, εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης για την εξόφληση των τρεχουσών και ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της με την καταβολή μετρητών. Ο αριμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας είναι το πηλίκο της διαιρέσεως του συνόλου των διαθεσίμων μιας επιχείρησης με το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Δηλαδή:

$$\text{Αριμοδείκτης ταμειακής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμο Ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθ. υποχρεώσεις}}$$

Ο αριμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Για τον προσδιορισμό της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης και την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, εκτός από τους παραπάνω αριμοδείκτες, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι πιο κάτω παράγοντες οι οποίοι την επηρεάζουν, όπως:

(1) Το ύψος των τρεχουσών λειτουργικών δαπανών, δεδομένου ότι ούτε ο ισολογισμός, ούτε η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, εμφανίζουν το ύψος των απαιτούμενων μετρητών για την πληρωμή των τρεχουσών δαπανών, όπως μισθών, ενοικίων κ.λ.π. δαπανών, εκτός από εκείνες που στο τέλος της χρήσεως εμφανίζονται συνολικά ως οφειλόμενες στον Ισολογισμό.

(2) Η πιστωτική ικανότητα της επιχείρησης, από τις Τράπεζες.

Αν μια επιχείρηση έχει επαρκείς Τραπεζικές διευκολύνσεις, μπορεί να μην αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας έστω και αν διατηρεί χαμηλούς αριθμοδείκτες ρευστότητας.

(3) Η ύπαρξη ή όχι εποχικότητας στις πωλήσεις της επιχείρησης. Αν οι πωλήσεις παρουσιάζουν εποχικότητα, μπορεί να υπάρχουν αποκλίσεις στους αριθμοδείκτες ρευστότητας, που πηγάζουν από τα αυξημένα εποχικά αποθέματα, τις πιστώσεις και τις αυξημένες εισροές μετρητών, κατά το χρονικό διάστημα, πριν από το ανώτατο σημείο δραστηριότητας.

Ωστόσο μια τιμή του δείκτη ταμειακής ρευστότητας γύρω στο 0,5 θεωρείται γενικά καλή βοήθεια όλα εξαρτώνται από τις ιδιομορφίες της επιχείρησης και του κλάδου όπου ανήκει η επιχείρηση. Έχει κυρίως συγκριτική αξία.

Δ. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενικά

Μέχρι τώρα εξετάσθηκε η επιχείρηση από την σκοπιά των βραχυχρόνιων δυνατοτήτων της, δηλαδή ενδιαφερεθήκαμε περισσότερο για την διαπίστωση των ικανοτήτων της να ανταποκρίνεται στην εξόφληση των τρεχουσών υποχρεώσεών της, όταν αυτές γίνονται απαιτητές. Η διαδικασία, όμως, της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης, διαφέρει σημαντικά, από την εκτίμηση της βραχυχρόνιας. Τούτο διότι, στην βραχυχρόνια ανάλυση, τα χρονικά όρια είναι μικρά και ως εκ τούτου, είναι δυνατό η πρόβλεψη των στοιχείων εκείνων που την προσδιορίζουν ενώ δεν συμβαίνει το ίδιο για μια μακρά χρονική περίοδο.

Η διαδικασία προσδιορισμού της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης απο μακροχρόνια σκοπιά, περιλαμβάνει την ανάλυση της διαμερλώσεως των κεφαλαίων της. Λέγοντας διαμερλώση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, εννοούμε τα διάφορα είδη και τις μορφές των κεφαλαίων που χρησιμοποιεί για τη χρηματοδότησή της και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Απο τις διάφορες αυτές μορφές υποχρεώσεων, άλλες εξασφαλίζονται με την παροχή υποθήκης ή εναχύρου, ενώ για άλλες δεν παρέχεται καμία εμπράγματο ασφαλεία στους πιστωτές της επιχείρησης. Είναι λοιπόν φανερό, ότι οι διάφορες μορφές δανειακών κεφαλαίων μιας επιχείρησης, περικλύουν και διαφορετικά ποσοστά κινδύνου για τους πιστωτές της.

Η σπουδαιότητα της διαμερλώσεως των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, απορρέει από την ουσιαστική διαφορά που υπάρχει μεταξύ των ιδίων και των δανειακών της κεφαλαίων.

Τα ίδια κεφάλαια είναι εκείνα που επωμίζονται τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναπόφευκτα υπάρχει σε κάθε επιχείρηση. Το χαρακτηριστικό των ιδίων κεφαλαίων είναι ότι δεν έχουν ορισμένο χρόνο επιστροφής, ούτε εξασφαλισμένη απόδοση, δεδομένου ότι η διανομή μερίσματος στους μετόχους εξαρτάται από την απόφαση της Διοικήσεως και της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Τα ίδια κεφάλαια, επειδή θεωρούνται μόνιμα κεφάλαια, κατά κανόνα, σε μακροχρόνιες επενδύσεις και εκτίθενται σε περισσότερους κινδύνους, από ότι τα δανειακά κεφάλαια.

Αντίθετα, τα δανειακά κεφάλαια, πρέπει να εξοφληθούν και να

καταβληθούν τόκοι για την εξυπηρέτησή τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανεξάρτητα από την οικονομική θέση της επιχείρησης. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις χρησιμοποιήσεις των ξένων κεφαλαίων (επίστροφή κεφαλαίων και πληρωμή τόκων), θα έχει σαν συνέπεια να υποστούν ζημιά τα ίδια κεφάλαια αυτής. Όσο μεγαλύτερη είναι η αναλογία των ξένων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, τόσο περισσότερο κρεωμένη εμφανίζεται αυτή και τόσο μεγαλύτερες είναι οι σταθερές επιβαρύνσεις και υποχρεώσεις της, για την εξόφληση αυτών.

Ως εκ τούτου, υπάρχει μεγάλη πίεση στην επιχείρηση, για την πληρωμή τόκων και την επιστροφή των δανειακών κεφαλαίων, όταν αυτά καταστούν ληξιπρόθεσμα. Η πίεση αυτή είναι περισσότερο αισθητή στην επιχείρηση, σε περίπτωση που σημειωθεί κάμψη των των πωλήσεων και των κερδών της.

Όταν τα κέρδη μιας επιχείρησης παρουσιάζουν διακυμάνσεις, η ύπαρξη μεγάλου ποσοστού δανειακών κεφαλαίων, τείνει να αυξήσει του δανεισμού της, ο οποίος ενδέχεται να επιδράσει σοβαρά στα κέρδη, αν τα έσοδα δεν είναι σταθερά, με συνέπεια να καταστήσει τα κέρδη της περισσότερο ασταθή. Εξ άλλου μεγάλο ποσοστό υποχρεώσεων στη διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, αυξάνει τον κίνδυνο, τόσο για τους επενδυτές και μετόχους, όσο και για τους πιστωτές της. Αυτό συμβαίνει γιατί, αν οι πιστωτές δεν ικανοποιηθούν κανονικά, θα επιδιώξουν την εξόφλησή τους, με οποιοδήποτε τρόπο, σε εξαιρετικές μά-

λιστα περιπτώσεις, είναι ενδεχόμενο, να οδηγήσουν την επιχείρηση ακόμη και σε πτώχευση.

Πάντως θα πρέπει να τονιστεί, ότι υπάρχουν πολλά πλεονεκτήματα για την επιχείρηση ξένων κεφαλαίων για την χρηματοδότηση προγραμμάτων νέων επενδύσεων σε σχέση με την έκδοση νέων τίτλων από αύξηση κεφαλαίου. Είναι φυσικό, αν η απόδοση των νέων επενδύσεων, που χρηματοδοτήθηκαν με δανειακά κεφάλαια είναι μεγαλύτερη από τον τόκο των ξένων κεφαλαίων, οι μέτοχοι να σφεαλούνται από τα αυξημένα κέρδη της επιχείρησης, χωρίς να εισφέρουν πρόσθετα κεφάλαια.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια τάση των επιχειρήσεων προς τον δανεισμό για την χρηματοδότησή τους. Η τάση αυτή είναι περισσότερο έντονη, σε περιόδους πληθωρισμού και μείωσης της αγοραστικής αξίας του χρήματος. Τότε τα ονομαστικά κέρδη των επιχειρήσεων κατά κανόνα, εμφανίζονται αυξημένα ενώ οι υποχρεώσεις τους, για την εξυπηρέτηση των δανειακών κεφαλαίων παραμένουν σταθερές. Επί πλέον οι τόκοι των ξένων κεφαλαίων αφαιρούνται από τα κέρδη τους και ως εκ τούτου καταβάλλονται λιγότεροι φόροι.

Σαν πρόσθετο πλεονέκτημα, μπορεί να αναφερθεί και η διατήρηση του ελέγχου από την πλευρά των μεγάλων μετόχων που συνήθως διοικούν μια επιχείρηση.

Για τους επενδυτές-μετόχους μιας επιχείρησης η ύπαρξη κρεών περικλύει κάποιο κίνδυνο απώλειας των επενδύσεων του και μειώνει την αξία των αυξημένων κερδών που συνήθως επιτυγχάνει μια επιχείρηση με την χρησιμοποίηση ξένων δανειακών

κεφαλαίων.

Ο υπερδανεισμός μάλιστα μπορεί να αντιστρέψει τους ευνοϊκούς όρους για επίτευξη αυξημένων κερδών και να θέσει σε κίνδυνο την όλη επιχείρηση.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω πρέπει να τονιστεί, ότι αφού οι διάφορες πηγές κεφαλαίων έχουν διαφορετικό κόστος, είναι ευθύνη της Διοίκησης κάθε επιχείρησης να επισημαίνει τυχόν ευκαιρίες με σκοπό να υποκαταστήσει τα υψηλού κόστους κεφάλαια με άλλα χαμηλότερου κόστους.

Υστερα από όσα αναφέρθηκαν, τίθεται το ερώτημα ποιο είναι το ποσοστό εκείνο των ξένων κεφαλαίων, που μπορεί να θεωρηθεί ιδεώδες, με άλλα λόγια, ποια είναι η ιδεώδης διάρθρωση κεφαλαίων για μια επιχείρηση. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό προϋποθέτει τη μελέτη και ανάλυση των γενικών χαρακτηριστικών του κλάδου, όπου αυτή ανήκει, καθώς και ανάλυση των περιουσιακών στοιχείων, της δυναμικότητας των κερδών της και της σταθερότητας τους μελλοντικά, η οποία βέβαια εξαρτάται από πολλούς και ποικίλους παράγοντες.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να πούμε ότι, αναλύοντας οικονομικά μια επιχείρηση, είναι απαραίτητος ο προσδιορισμός της θέσης της τόσο βραχυχρόνια όσο και από μακροχρόνια σκοπιά.

Αυτό γιατί μια ευνοϊκή τρέχουσα οικονομική κατάσταση, μπορεί αν εξουδετερωθεί; από μια αντίθετη κατάσταση στην περιουσιακή και κεφαλαιακή της διάρθρωση. Σαν παράδειγμα, που ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς, μπορεί να αναφερθούν: η πραγματοποίηση ανεπαρκών αποσβέσεων, η ύπαρξη υπερεπενδύσεων σε

πάγια στοιχεία που δεν είναι πλήρως εκμεταλεύσιμα, η δυσμενής διάρθρωση των κεφαλαίων της επιχείρησης η οποία την κάνει να είναι υποχρεωτική και να επιβαρύνεται με πρόσθετα χρηματοοικονομικά έξοδα κ.λ.π.

Αντίθετα μια ευνοϊκή, από μακροχρόνια σκοπιά, οικονομική κατάσταση μπορεί να εξουδετερωθεί από μια δυσμενή τρέχουσα κατάσταση στα κεφάλαια κίνησης της επιχείρησης. Σαν παράδειγμα, μπορεί να αναφερθούν : η ανεπάρκεια των κεφαλαίων κίνησης, οι μεγάλες απαιτήσεις, τα υψηλά αποθέματα, των οποίων η ταχύτητα κύκλοφορίας είναι χαμηλή, η εξάντληση των κεφαλαίων κίνησης από μια αδικαιολόγητη εξαγγελία καταβολής μερισμάτων και η διάθεσή τους για την χρηματοδότηση κυκλοφοριακών στοιχείων, ενώ παράλληλα δημιουργούνται μεγάλες λειτουργικές ζημιές, κ.λ.π.

2. Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίων.

(I) Αριθμοδείκτης Ιδιοκτησίας.

Η σχέση του αριθμοδείκτη ιδιοκτησίας δείχνει το ποσοστό του συνόλου των ενεργητικών στοιχείων μιας επιχείρησης που έχει χρηματοδοτηθεί από τους μετόχους της. Με άλλα λόγια, ο δείκτης αυτός δείχνει την συμμετοχή των ιδίων κεφαλαίων στο σύνολο των κεφαλαίων της επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης ιδιοκτησίας είναι το πηλίκο της διαίρεσης των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης με το σύνολο των συνολικών της κεφαλαίων δηλαδή:

$$\text{Αριθμοδείκτης Ιδιοκτησίας} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Ο αριθμοδείκτης ιδιοκτησίας δείχνει την σπουδαιότητα της σχέσης των ιδίων και των δανειακών κεφαλαίων μεταξύ τους και δείχνουν επίσης το βαθμό προστασίας των πιστωτών μιας επιχείρησης. Έτσι όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις της, τόσο μεγαλύτερη προστασία παρέχει στους δανειστές της και τόσο μικρότερη πίεση ασκείται σ' αυτήν για την εξόφληση των υποχρεώσεών της και την πληρωμή των τόκων.

Παρόλα αυτά μια πολύ υψηλή τιμή μπορεί να δείχνει ότι δεν κάνει η επιχείρηση χρησιμοποίηση ξένων κεφαλαίων, πράγμα που δεν συμφέρει τους μετόχους.

Αντίθετα, ένας πολύ χαμηλός δείκτης, αποτελεί ένδειξη μιας πιο επικίνδυνης καταστάσεως γιατί μπορεί να προκύψουν μεγάλες ζημιές, όπου το βάρος για την κάλυψή τους θα το φέρουν τα ίδια κεφάλαια. Αυτό γίνεται εμφανέστερο σε περιόδους χαμηλών κερδών με πίεση εξοφλήσεως υποχρεώσεων. Έτσι, όταν τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης είναι πολύ λίγα σε σύγκριση με τις υποχρεώσεις της, τότε μια μείωση των πωλήσεών της, συνοδευόμενη από μεγάλες ζημιές, μπορεί να μειώσει τα ίδια κεφάλαια σε επικίνδυνο σημείο και να χρειαστεί αναδιοργάνωση.

Εκείνο που μπορούμε να πούμε, είναι ότι όταν τα ξένα κεφάλαια είναι λιγότερα σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια τότε η θέση της επιχείρησης είναι ασφαλής.

Αντίθετα, ο υπερδανεισμός δημιουργεί μια πιο επισφαλή κατά-

σταση για τους πιστωτές της και την ίδια την επιχείρηση. Κατά την σύγκριση του αριθμοδείκτη ιδίων προς συνολικά κεφάλαια οι διαφορές που τυχόν παρατηρούνται μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου, ενδέχεται να οφείλονται είτε στην αξία και τις αποσβέσεις των παγίων στοιχείων, είτε στην ακολουθούμενη οικονομική πολιτική κάθε μιας επιχείρησης.

Για τον δείκτη αυτό, γενικά, μπορεί να λεχθεί ότι :
Μια τιμή $X=0.5$ δείχνει κορεσμό δανειοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης. Μια τιμή $X > 0.5$ δείχνει ικανότητα δανεισμού και εξασφάλισης πιστωτών. Μια τιμή $X < 0.5$ δείχνει μη ικανότητα δανεισμού ή δανεισμό με επαχθείς όρους (π.χ. υψηλοί τόκοι, ρή-
τρες κ.λ.π.).

Γενικά ο δείκτης αυτός απεικονίζει την αυτονομία της διοίκησης στη λήψη αποφάσεων, καθώς και την ασφάλεια του ξένου κεφαλαίου.

(II) Αριθμοδείκτης Πίεσης Ξένου Κεφαλαίου.

Ο δείκτης αυτός μας δείχνει τη συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου στο σύνολο των κεφαλαίων της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης Πίεσης Ξένου Κεφαλαίου είναι το πηλίκο της διαίρεσης των ξένων κεφαλαίων μιας επιχείρησης με το σύνολο των συνολικών κεφαλαίων, δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Πίεσης Ξένου Κεφαλαίου} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Συνολικά Κεφάλαια}}$$

Μια χαμηλή τιμή του δείκτη, σημαίνει για μεν την επιχείρηση δεινοληπτική ικανότητα και ικανότητα εξόφλησης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων, για δε το πιστωτή (δανειστή), μεγαλύτε-

ρη εξασφάλιση για την έγκαιρη καταβολή τόκων και επιστροφή των κεφαλαίων (δανείου) του.

Για τον δείκτη αυτό, γενικά, μπορεί να λεχθεί ότι:

Μια τιμή $X=0.5$ δείχνει κορεσμό δανειοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης. Μια τιμή $X > 0.5$ δείχνει μη ικανότητα δανεισμού ή επαχθή δανεισμό. Μια τιμή $X < 0.5$ δείχνει ικανότητα δανεισμού και εξασφάλιση των πιστωτών.

(III) Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης.

Ο αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης μας δείχνει τη σχέση μεταξύ των ξένων και ιδίων κεφαλαίων. Με άλλα λόγια ο δείκτης αυτός είναι το πηλίκο της διαίρεσης των ξένων κεφαλαίων με τα ίδια κεφάλαια. Δηλαδή:

$$\text{Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Ίδια κεφάλαια}}$$

Είναι ο πιο δημοφιλής δείκτης δομής κεφαλαίων και παρέχει ανάλογες πληροφορίες με τους δείκτες ιδιοκτησίας και πίεσης ξένου κεφαλαίου. Μια τιμή $X=1$ δείχνει κορεσμό δανειοληπτικής ικανότητας. Μια τιμή $X > 1$ δείχνει μη ικανότητα δανεισμού ή επαχθή δανεισμό. Μια τιμή $X < 1$ δείχνει ικανότητα δανεισμού και εξασφάλιση των πιστωτών.

Γενικά, ο αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης, πρέπει να είναι μικρότερος από τη μονάδα (1), γεγονός που σημαίνει ότι το Ίδιο Κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο από το Ξένο (και όσο μικρότερος είναι από το 1, τόσο το καλύτερο για τους δανειστές, αλλά και για την ίδια την επιχείρηση), που με τη σειρά του σημαίνει ότι τόσο πιο εύκολη θα είναι η επιστροφή του ξένου

κεφαλαίου στους δικαιούχους και φυσικά πιο ασφαλής είναι ο δανεισμός του.

3. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων

Για την αξιολόγηση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης ο αναλυτής πρέπει, πέρα από την εκτίμηση της δομής των κεφαλαίων, να εξετάσει το πως τα κεφάλαια της επιχείρησης έχουν επενδυθεί σε στοιχεία της περιουσίας, ή αλλιώς το πως τα στοιχεία της περιουσίας, χρηματοδοτήθηκαν από τα κεφάλαια - διάφορες μορφές - της επιχείρησης. Την πληροφορία αυτή μας τη δίνουν οι αριθμοδείκτες κάλυψης των παγίων στοιχείων με τα ίδια ή με τα διαρκή κεφάλαια της επιχείρησης.

(I) Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων Με Ιδία Κεφάλαια.

Ο αριθμοδείκτης αυτός μας πληροφορεί για τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων της επιχείρησης. Προσδιορίζεται αν διαιρέσουμε τα ίδια κεφάλαια μιας επιχείρησης με το σύνολο των επενδύσεων της σε πάγια, δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων Με Ιδία Κεφάλαια} = \frac{\text{Ιδία Κεφάλαια}}{\text{Πάγιο Ενεργητ.}}$$

Υποστηρίζεται ότι η τιμή του δείκτη πρέπει να είναι ένα (1) δηλαδή, ότι τα ίδια κεφάλαια πρέπει να καλύπτουν τα πάγια στοιχεία. Κ' τούτο γιατί τα πάγια ρευστοποιούνται αργά μέσω των αποσβέσεων και κατά συνέπεια θα πρέπει να χρηματοδοτούνται με κεφάλαια όσο το δυνατό πιο μακρινής λήξης, όπως είναι τα ίδια κεφάλαια, ώστε να μην δημιουργηθεί πρόβλημα στην επιχείρηση. Επίσης, η τιμή 1 δείχνει ικανότητα της επιχείρησης

να επιτύχει μακροπρόθεσμους δανεισμούς όπως π.χ. ενυπόθηκα δάνεια.

Μια τιμή του δείκτη μικρότερη του ένα ($X < 1$), δείχνει ότι μέρος των παγίων χρηματοδοτείται και με ξένα κεφάλαια και δείχνει υπερπαγιοποίηση.

Μια τιμή του δείκτη μεγαλύτερη του ένα ($X > 1$), δείχνει υπερκάλυψη της πάγιας περιουσίας από το ίδιο κεφάλαιο, και ότι το μέρος αυτού επενδύθηκε σε κυκλοφοριακά στοιχεία, δηλαδή για σχηματισμό κεφαλαίων κίνησης. Αυτό επιτρέπει - κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις - επέκταση των εγκαταστάσεων χωρίς προσφυγή σε εξωτερικό δανεισμό.

Η πορεία του δείκτη, διαχρονικά, δείχνει την πολιτική χρηματοδότησης των παγίων που ακολουθεί η επιχείρηση. Όταν ο δείκτης σημειώνει άνοδο, σημαίνει ότι η αύξηση του παγίου ενεργητικού χρηματοδοτείται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από τα ίδια κεφάλαια παρά από δανεισμό. Αντίθετα, όταν σημειώνει μείωση, δείχνει ότι η αύξηση του παγίου ενεργητικού χρηματοδοτείται κατά μεγαλύτερο ποσοστό από δανεισμό παρά από τα ίδια κεφάλαια.

Διαχρονικά, η μεταβολή του δείκτη μπορεί να οφείλεται: (α) στην αγορά νέων παγίων στοιχείων ή πώληση παλαιών, αλλά και στην διενέργεια - και στο ύψος - αποσβέσεων, και (β) στο σχηματισμό αποθεματικών από παρακράτηση κερδών, στην εμφάνιση έκτακτων ζημιών, στη διανομή μερισμάτων και στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών.

(II) Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων Με Διαρκή Κεφάλαια.

Ο αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων με διαρκή κεφάλαια, μας πληροφορεί για τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων της επιχείρησης. Ο αριθμοδείκτης δίνεται από τη σχέση :

$$\text{Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων} = \frac{\text{Διαρκή Κεφάλαια}}{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}$$

Με Διαρκή Κεφάλαια

$$\text{Διαρκή Κεφάλαια} = \text{Ίδια Κεφάλαια} + \text{Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις}$$

Σύμφωνα με μια βασική αρχή της χρηματοδότησης, τα πάγια στοιχεία πρέπει να χρηματοδοτούνται με κεφάλαια μακρινής λήξης όπως είναι τα διαρκή κεφάλαια (ΙΚ + ΜΥ), ώστε να μην δημιουργείται πρόβλημα ρευστότητας στην επιχείρηση.

Μια τιμή < 1 δείχνει ότι μέρος των παγίων χρηματοδοτείται από ξένο βραχυπρόθεσμο κεφάλαιο, που συνεπάγεται έλλειψη κεφαλαίου κίνησης ή ρευστότητας με όλες τις γνωστές συνέπειες.

Μια τιμή = 1 δείχνει ότι τα πάγια καλύπτονται από τα διαρκή κεφάλαια, που σημαίνει ότι δεν υπάρχει καθόλου κεφάλαιο κίνησης.

Μια τιμή > 1 δείχνει ότι μέρος των διαρκών κεφαλαίων χρηματοδοτεί το κυκλοφοριακό ενεργητικό, δηλαδή βοηθάει στο σχηματισμό κεφαλαίου κίνησης.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι ο δείκτης πρέπει να είναι > 1, για να έχει η επιχείρηση κεφάλαιο κίνησης. Πόσο μεγαλύτερος από την τιμή ένα (1), πρέπει να είναι εξαρτάται από το αντικείμενο της επιχείρησης, τις συνθήκες του κλάδου κ.λ.π. Η αξιολόγηση του δείκτη αυτού προϋποθέτει σύγκριση με αυτακώ-

νίστριες επιχειρήσεις ή την πρότυπη επιχείρηση του κλάδου.

4. Αριθμοδείκτες Ασφάλειας Ξένου Κεφαλαίου.

(I) Αριθμοδείκτης Ασφάλειας Ξένου Κεφαλαίου.

Ο αριθμοδείκτης ασφάλειας ξένου κεφαλαίου, χρησιμοποιείται κυρίως για να μας πληροφορήσει την ικανότητα της επιχείρησης να εξοφλήσει το σύνολο των υποχρεώσεών της προς τρίτους, με το προϊόν της ρευστοποίησης του συνολικού ενεργητικού της, σε περίπτωση εκκαθάρισης. Ο δείκτης αυτός, δίνεται ως πηλίκο, από την διαίρεση των ξένων κεφαλαίων προς το συνολικό ενεργητικό. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Ασφάλειας Ξένου Κεφαλαίου} = \frac{\text{Ξένα Κεφάλαια}}{\text{Συνολικό Ενεργητικό}}$$

Η τιμή του δείκτη αυτού, πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερη του ένα ($X < 1$), γιατί το ενεργητικό αποτελεί εγγύηση για την επιστροφή του συνολικού ξένου κεφαλαίου (Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις + βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις). Επίσης είναι ορθό το ενεργητικό στον παρανομαστή, να εμφανίζεται και σε τιμές ρευστοποίησης (που είναι πιο συντηρητικές) αλλά και σε τιμές με βάση τα λογιστικά βιβλία.

(II) Αριθμοδείκτης Κάλυψης Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων

Ο αριθμοδείκτης κάλυψης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων δίνεται ως πηλίκο της διαίρεσης του πάγιου ενεργητικού με τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Μακροπ. υποχρεώσεων} = \frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Ο δείκτης αυτός αντανακλά κατά κάποιο τρόπο, το βαθμό ασφάλειας, που απολαμβάνουν οι μακροπρόθεσμοι πιστωτές της επιχείρησης, σε περίπτωση που υπάρχει εγγραφή υποθήκης ή προσημείωση στα πάγια περιουσιακά της στοιχεία. Ακόμα, παρέχει ένδειξη για το αν μπορούν να αποκτηθούν, επι πλέον κεφάλαια, με την παροχή της ίδιας εμπράγματης ασφάλειας.

Συνεπώς, όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο το καλύτερο για τους μακροπρόθεσμους πιστωτές, αλλά και για την ίδια την επιχείρηση, αφού θα έχει περιθώρια δανεισμού.

Ε. ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Γενικά

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται για να μετρήσουν : (α) την απόδοση των κεφαλαίων σε κέρδη, και μπορεί να χαρακτηρισθούν και σαν αριθμοδείκτες απόδοσης των επενδύσεων και (β) την απόδοση των πωλήσεων σε μίκτά κέρδη, καθαρά κέρδη, κ.λ.π. και μπορεί να χαρακτηρισθούν και σαν αριθμοδείκτες απόδοσης της εκμετάλλευσης.

Οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας μετρούν το βαθμό χρησιμοποίησης των περιουσιακών στοιχείων, ο οποίος γενικά προσδιορίζεται από τη σχέση των πωλήσεων προς τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία.

Η ανάγκη χρησιμοποίησης των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας οφείλεται στο γεγονός ότι μ' αυτούς, είτε σαν σχέσεις μεταξύ

κερδών και κεφαλαίων, είτε σαν σχέσεις μεταξύ κερδών και πωλήσεων, μπορεί να μετρηθεί η κερδοφόρος δυναμικότητα της επιχείρησης, πράγμα που δεν μας το επιτρέπει η γνώση μόνο του απόλυτου μεγέθους των κερδών ή των πωλήσεων.

Η σπουδαιότητα δε των αριθμοδεικτών αυτών οφείλεται στο ότι για την αποδοτικότητα της επιχείρησης ενδιαφέρονται, πολύ οι μέτοχοι, οι μακροπρόθεσμοι δανειστές, οι τράπεζες, το κράτος κ.λ.π. Αλλά και οι αριθμοδείκτες δραστηριότητας είναι πολύ χρήσιμοι γιατί η σωστή ή κακή χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων έχει ευνοϊκή ή αρνητική επίδραση στην αποδοτικότητά.

2. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι το πηλίκο της διαιρέσεως των καθαρών κερδών της χρήσης με το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης (Μετοχικό Κεφάλαιο + Αποθεματικά). Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας ΙΚ} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη χρήσης}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}$$

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων είναι ένας σπουδαίος δείκτης της κερδοφόρου δυναμικότητας μιας επιχείρησης και αυτό γιατί η επίτευξη ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος είναι ο κυριότερος αντικειμενικός στόχος των φορέων κάθε επιχείρησης. Έτσι ο δείκτης αυτός είναι ένδειξη του κατά πόσο έχει επιτευχθεί ο στόχος αυτός.

Όταν το ίδιο κεφάλαιο στην αρχή της χρήσης δεν διαφέρει σημαντικά από το ίδιο κεφάλαιο στο τέλος της χρήσης τότε σαν

σύνολο ιδίων κεφαλαίων παίρνεται είτε της αρχής είτε του τέλους. Διαφορετικά παίρνεται ο μέσος όρος τους.

Ο δείκτης αυτός μετράει την αποδοτικότητα με την οποία το ίδιο κεφάλαιο απασχολείται μέσα στην επιχείρηση.

Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αποδοτικότητας είναι ενδεικτικός του ότι, η επιχείρηση δεν είναι πετυχημένη, εξαιτίας της μη καλής διοίκησης, δυσμενών οικονομικών συνθηκών, μη ικανοποιητικής παραγωγικότητας, υπερεπενδύσεων κεφαλαίων τα οποία δεν απασχολούνται πλήρως κ.λ.π.

Αντίθετα, ένας υψηλός αριθμοδείκτης ιδίων κεφαλαίων, αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί και αυτό μπορεί να οφείλεται στην πετυχημένη και σωστή διοίκηση της επιχείρησης στις ευνοϊκές οικονομικές συνθήκες, στη σωστή χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της.

Στην περίπτωση αυτή, οι μέτοχοι έχουν ωφεληθεί, από το γεγονός ότι, τα ξένα κεφάλαια κοστίζουν στην επιχείρηση λιγότερο από ότι αυτά αποδίδουν σ' αυτήν.

Κατά συνέπεια όσο πιο μεγάλη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο το καλύτερο για όλους τους ενδιαφερόμενους. Πάντως απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά την μελέτη του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, διότι τα περιουσιακά στοιχεία των επιχειρήσεων που τυχόν συγκρίνεται αναγράφονται σε ιστορικές τιμές και ως εκ τούτου τα ίδια κεφάλαια όπως εμφανίζονται δεν αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα.

3. Αριθμοδείκτης Μικτού Περιωφρίου Κέρδους

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους, δίνεται ως πηλίκο της διαιρέσεως των μικτών κερδών χρήσης με τις πωλήσεις (καθαρές). Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Μικτού Περιθωρίου Κέρδους} = \frac{\text{Μικτά Κέρδη Χρήσης}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Πρόκειται για ένα σημαντικό δείκτη, γιατί δείχνει το περιθώριο μικτού κέρδους που απολαμβάνει μια επιχείρηση από τις καθαρές πωλήσεις. Μια επιτυχημένη επιχείρηση πρέπει να έχει ένα αρκετά υψηλό περιθώριο κέρδους, έτσι ώστε να μπορεί να καλύπτει τις λειτουργικές και άλλες δαπάνες της και ταυτόχρονα να αποκομίζει κάποιο ικανοποιητικό καθαρό κέρδος, σε σχέση βέβαια, με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί.

Είναι φανερό, ότι, όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή αυτού του δείκτη, τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης από άποψη κερδών, γιατί θα μπορεί να αντιμετωπίζει ενδεχόμενες αυξήσεις του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της.

Εκτός από αυτό, η επίδραση ενδεχόμενης αύξησης του κόστους των πωλούμενων θα είναι λιγότερο δυσμενής σε μια επιχείρηση με υψηλό περιθώριο μικτού κέρδους, από ότι θα είναι σε μια άλλη, που έχει χαμηλό περιθώριο κέρδους.

Μια τιμή του δείκτη π.χ. 0.40, σημαίνει ότι σε πωλήσεις 100 δρχ. το μικτό κέρδος είναι 40 δρχ., και συνακόλουθα το κόστος των πωλούμενων θα είναι : $100 - 40 = 60$ δρχ.

Μια υψηλή τιμή του δείκτη, δείχνει την ικανότητα της διοίκησης να αγοράζει σε χαμηλές τιμές και να πωλεί σε υψηλές τιμές, πράγμα που οδηγεί στη διεύρυνση του περιθωρίου κέρδους.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε, ότι το μικτό κέρδος - απόλυτο μέγεθος - είναι συνάρτηση του ποσοστού του μικτού κέρδους και του ύψους των πωλήσεων. Έτσι μια επιχείρηση με υψηλό περιθώριο μικτού κέρδους και χαμηλές πωλήσεις, μπορεί να έχει χαμηλότερο μικτό κέρδος - απόλυτο μέγεθος - από μια άλλη με χαμηλό μεν περιθώριο κέρδους, αλλά με υψηλές πωλήσεις.

Ακόμα πρέπει να σημειωθούν τα εξής: (α) μια χαμηλή τιμή του δείκτη μπορεί να παρέχει ένδειξη ότι η επιχείρηση έχει κάνει επενδύσεις σε πάγια στοιχεία, που δεν δικαιολογούνται από τον όγκο των πωλήσεών της, γεγονός που συνεπάγεται ένα αυξημένο κόστος παραγωγής των προϊόντων της, και (β) το κόστος των πωλούμενων προϊόντων μιας επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της, εξαρτάται και από τη μέθοδο αποτίμησης των αποθεμάτων της.

Τέλος, η μελέτη της πορείας του δείκτη αυτού, είναι εξαιρετικά χρήσιμη για την επιχείρηση. Όπως επίσης, η σύγκριση του δείκτη για διαφορετικές επιχειρήσεις του ίδιου κεφαλαίου, είναι αρκετά διαφωτιστική, αρκεί τα χρησιμοποιούμενα στοιχεία των επιχειρήσεων να είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους π.χ. εφαρμογή της ίδιας μεθόδου αποτίμησης των αποθεμάτων, κ.λ.π.

4. Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους.

Ο αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους, βρίσκεται αν διαιρέσουμε τα καθαρά κέρδη χρήσης με τις πωλήσεις. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Καθαρού Περιθωρίου Κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Χρήσης}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Παρατήρηση: Στον αριθμητή, σαν καθαρά κέρδη χρήσης νοούνται τα καθαρά λειτουργικά κέρδη, στα οποία δεν περιλαμβάνονται τα διάφορα έκτακτα έσοδα - έξοδα, έκτακτα κέρδη - ζημιές, ούτε και οι τόκοι καθώς και οι τόκοι καθώς και ο φόρος εισοδήματος.

Ο αριθμοδείκτης καθαρού περιωρτίου κέρδους, δείχνει το ποσοστό κέρδους, που απομένει στην επιχείρηση, μετά την αφαίρεση του κόστους των πωλημένων και των τρέχουσων (λειτουργικών) δαπανών, από τις καθαρές πωλήσεις.

Έτσι, μια τιμή του δείκτη π.χ. 0,15 δείχνει ότι στις 100 δρχ. πωλήσεις, οι 15 δρχ. είναι καθαρό κέρδος (λειτουργικό).

Είναι φανερό ότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του αριθμοδείκτη καθαρού περιωρτίου κέρδους, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

Η εξέταση της επιχείρησης, η οποία λαμβάνεται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων για επένδυση κεφαλαίων σε αυτήν.

Ο αριθμοδείκτης αυτός, στην ουσία, μας πληροφορεί για την αποδοτικότητα των πωλήσεων σε καθαρά λειτουργικά κέρδη. Δεν μας πληροφορεί για την αποδοτικότητα των κεφαλαίων, για την οποία μας πληροφορούν οι δείκτες αποδοτικότητας ΙΚ και αποδοτικότητας συνολικού κεφαλαίου.

Παρατήρηση: Πολλές φορές, για τον υπολογισμό του καθαρού περιωρτίου κέρδους, λαμβάνονται τα καθαρά κέρδη της χρήσης (μετά την προσθήκη των διαφόρων εκτάκτων εσόδων - κερδών και την αφαίρεση εκτάκτων εξόδων - ζημιών καθώς και των τόκων των ΕΚ), που διατίθενται για τους μετόχους.

5. Αριθοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Συνολικής Περιουσίας.

Ο αριθοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας συνολικής περιουσίας δίνεται ως πηλίκο απ'ο τη διαίρεση των πωλήσεων με το σύνολο του ενεργητικού. Δηλαδή:

$$\text{Αριθοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} \cdot \text{Συνολικής Περιουσίας}$$

Ο αριθοδείκτης αυτός δείχνει τον βαθμό χρησιμοποίησης της συνολικής περιουσίας της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Μια υψηλή τιμή του δείκτη, δείχνει εντατική χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Μια πολύ χαμηλή τιμή του δείκτη μπορεί να σημαίνει υπερεπένδυση (ανεκμετάλλε-
υτων) κεφαλαίων, σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης.

Η παρακολούθηση του δείκτη αυτού για μια σειρά ετών, δεί-
χνει την πορεία της επιχείρησης ως προς τον βαθμό χρησιμοποί-
ησης των περιουσιακών στοιχείων της.

Επίσης η πληροφοριακή αξία του δείκτη αυτού αυξάνεται όταν συγκρίνεται με αντίστοιχο δείκτη του κλάδου.

Η αύξηση της τιμής του δείκτη, από χρόνο σε χρόνο, είναι ευνοϊκή για την επιχείρηση, αφού δείχνει ότι η περιουσία της χρησιμοποιείται όλο και πιο εντατικά. Η ανοδική πορεία του, μπορεί να οφείλεται είτε σε αύξηση των πωλήσεων, είτε σε αύ-
ξηση των πωλήσεων αναλογικά μεγαλύτερη από εκείνη του συνολι-
κού ενεργητικού.

Αντίθετα, μια πτωτική πορεία του δείκτη είναι μη ευνοϊκή και αποτελεί ένδειξη μιας κάποιας υπερεπένδυσης κεφαλαίων στο

στοιχείο ενεργητικού.

Η σύγκριση του δείκτη μεταξύ ομοειδών επιχειρήσεων προϋποθέτει συγκρισιμότητα δεδομένων π.χ. ομοιόμορφη πολιτική αποσβέσεων, αποτιμήσεων, κ.λ.π.

6. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων, βρίσκεται αν διαιρέσουμε τις πωλήσεις (καθαρές) με τα καθαρά πάγια. Δηλαδή

$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Καθαρά Πάγια}}$$

Παρατήρηση: στα καθαρά πάγια δεν περιλαμβάνονται οι προσωρινές επενδύσεις και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει τον βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Μια πτωτική πορεία του δείκτη, διαχρονικά, υποδηλώνει μείωση του βαθμού χρησιμοποίησης των παγίων, πράγμα που ενδεχομηνώς να δείχνει υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία.

Για πληρέστερη πληροφόρηση, ο δείκτης αυτός πρέπει να συγκρίνεται με τους αντίστοιχους δείκτες άλλων επιχειρήσεων του κλάδου. Ο δείκτης αυτός έχει ιδιαίτερη σημασία για τις επιχειρήσεις έντασης παγίων στοιχείων.

Μια ανοδική πορεία του δείκτη, υποδηλώνει ανοδική πορεία στο ύψος της παραγωγής, που με τη σειρά του υποδηλώνει όλο

και μικρότερο κόστος παραγωγής της μονάδας του προϊόντος (λόγω μερισμού των υψηλών σταθερών δαπανών σε πολλές μονάδες παραγωγής) και κατά συνέπεια όλο και μεγαλύτερο ποσοστό μικτού κέρδους.

Τέλος, ως σημειωθεί ότι μια απότομη κάμψη του δείκτη μπορεί να οφείλεται σε νέες επενδύσεις που θα αποδώσουν στο μέλλον.

7. Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας ΙΚ.

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ΙΚ, δίνεται ως πηλίκο από την διαίρεση των πωλήσεων με τα ίδια κεφάλαια. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας ΙΚ} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Ίδια Κεφάλαια}}$$

Ο δείκτης αυτός μας πληροφορεί για τον βαθμό χρησιμοποίηση των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, σε σχέση με τις πωλήσεις της. Με άλλα λόγια, δείχνει τις πωλήσεις που πραγματοποίησε επιχείρηση από κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων π.χ. η τιμή του 1,2 μας λέει ότι 1 δρχ. ίδιο κεφάλαιο επιτυγχάνεται 1,2 δρχ. πωλήσεις.

Όσο μεγαλύτερη τιμή παίρνει ο δείκτης, τόσο καλύτερη είναι η θέση της επιχείρησης, διότι πραγματοποιεί μεγάλες πωλήσεις με σχετικά μικρή επένδυση ιδίων κεφαλαίων, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένα κέρδη.

Πάντως πρέπει να εξετάζεται η μεγάλη τιμή του δείκτη, αν οφείλεται σε αυξημένες πωλήσεις λόγω μεγάλου δανεισμού της επιχείρησης (υψηλή δανειακή επιβάρυνση). Γιατί ναι μεν μια μεγάλη τιμή του δείκτη είναι επιθυμητή και μπορεί να σημαίνει

εκμετάλλευση του ξένου κεφαλαίου-καταρχήν σωστή άποψη αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων- αλλά η κατάσταση αυτή μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους για το ίδιο κεφάλαιο αλλά και για τους δανειστές. Π.χ. σε μια απότομη κάμψη των πωλήσεων, το σχετικά μικρό (δίο κεφάλαιο της επιχείρησης, δεν θα μπορέσει να απορροφήσει τις ζημιές, που ενδέχεται να προκληθούν απο τη μείωση των πωλήσεων, ούτε θα διαθέτει η επιχείρηση αρκετά κεφάλαια κίνησης για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Απο άποψη ασφαλείας, λοιπόν, όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, τόσο λιγότερο ευνοϊκή είναι η θέση της επιχείρησης, γιατί λειτουργεί βασισόμενη κυρίως σε ξένα κεφάλαια.

Ας σημειωθεί ακόμα ότι, μια χαμηλή τιμή του μπορεί να παρέχει ένδειξη υπερεπενδύσεων σε πάγια στοιχεία, σε σχέση με τις πωλήσεις. Τέλος επισημαίνεται, ότι ο δείκτης αυτός έχει περιορισμένη αξία ως προς την αξιοπιστία και σπουδαιότητα των πληροφοριών που δίνει, γιατί πρόκειται για ένα σύνθετο δείκτη.

Στην έκταση που τα ίδια κεφάλαια είναι επενδυμένα σε μακροχρόνιες επενδύσεις (χρεόγραφα, γήπεδα, κτίρια, κ.λ.π.), που δεν συμμετέχουν στη δημιουργία πωλήσεων κατά άμεσο τρόπο, ο δείκτης αυτός δεν έχει καμμία σχέση με τις πωλήσεις που επιτυγχάνει η επιχείρηση.

8. Αριθμοδείκτης Απουβέσεων Προς Πωλήσεις.

Ο αριθμοδείκτης απουβέσεων προς πωλήσεις, δείχνει το ποσο-

από των πωλήσεων που απορροφάται από τις αποσβέσεις. Ο δείκτης αυτός δίνεται ως πηλίκο της διαιρέσεως των αποσβέσεων με τις πωλήσεις. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποσβέσεων προς Πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\text{Πωλήσεις}}$$

Ο δείκτης αυτός είναι περιορισμένης σπουδαιότητας, γιατί συχνά, στην πράξη το ύψος των αποσβέσεων δεν σχετίζεται με τον όγκο των πωλήσεων. Σε περίπτωση όμως που η απόσβεση είναι ανάλογη με το βαθμό απασχόλησης των παγίων, τότε ο δείκτης έχει μεγάλη σπουδαιότητα.

Ακόμα, αξ σημειωθεί ότι το ύψος των αποσβέσεων μπορεί να διαφέρει τόσο για την ίδια την επιχείρηση από έτος σε έτος όσο και μεταξύ επιχειρήσεων. Αυτό οφείλεται στη μέθοδο των αποσβέσεων, στην σύνθεση των παγίων κάθε επιχείρησης, στην ηλικία των παγίων, στην πολιτική που ακολουθεί κάθε επιχείρηση, σε σχέση με τις δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων. Συνεπώς στις διαχρονικές και διεπιχειρησιακές συγκρίσεις, ο δείκτης πρέπει να μελετάται με μεγάλη προσοχή εκμέρους του αναλυτή.

9. Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Συνολικής Περιουσίας.

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικής περιουσίας, δίνεται ως πηλίκο από την διαίρεση των καθαρών κερδών με το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων. Δηλαδή :

$$\text{Αριθμοδείκτης Αποδ. Συνολ. Περιουσι.} = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη (προ τόκων)}}{\text{Σύνολο περιουσι. στοιχείων}}$$

Παρατήρηση : Στον αριθμητή δεν περιλαμβάνονται τα διάφορα έκ

τακτα έσοδα-έξοδα και έκτακτα κέρδη-ζημιές. Στον παρανομαστή δεν περιλαμβάνονται οι συμμετοχές και άλλες παρόμοιες επενδύσεις.

Για την μέτρηση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης, απο μια άλλη σκοπιά, χρησιμοποιείται ο δείκτης αποδοτικότητας συνολικών κεφαλαίων, ο οποίος μετράει την κερδοφόρα δυναμικότητα των λειτουργικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης με βάση την αξία τους στα βιβλία της επιχείρησης.

Όσο μεγαλύτερη τιμή παίρνει ο δείκτης τόσο το καλύτερο, γιατί αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση εκμεταλεύεται τα λειτουργικά της περιουσιακά στοιχεία όλο και πιο αποτελεσματικά. Η σύγκριση του δείκτη μέσα στο χρόνο (για μιά σειρά ετών) για την ίδια επιχείρηση ή με τον μέσο δείκτη του κλάδου είναι πάρα πολύ χρήσιμη.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΟΡΡΥΠΑΤΙΚΩΝ ΚΑΜΥΝΤΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 ΕΥΡΩΠΤΙΚΟΙ ΛΕΩΝ ΟΡΙΣΜΟΣ 3ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940

ΠΟΣΗ ΣΕ ΧΙΛΙΩΔΕΣ ΔΤΡ.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά υφαισθηθέντων χρησών 1940	Αναισθηθέντων	Αυτάν Ασία	Ποσά ημολογούμενων χρησών 1939	Αναισθηθέντων	Αυτάν Ασία	Ποσά υφαισθηθέντων χρησών 1940	Αναισθηθέντων	Αυτάν Ασία
Γ. ΠΑΝΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	65.743	35047	30696	38015	20880	17135	2431943	2431943	2431943
Ι. Ουκ εμπόρευτες ουκ ημολογούμενες	8973245	4051840	4913405	8242615	3460542	4182023	224230	224230	224230
ΙΙ. Ουκ εμπόρευτες ημολογούμενες	9036988	4092887	4944101	8290630	3481472	4799158	656395	656395	905937
ΙΙΙ. Ξυμπεροχές		26340		18352			3312558	3312558	3562110
Σύνολο ημολογούμενων		4970441		4811510			939	939	1960
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ι. Απορρίματα	3171947			2617056			1562535	1562535	1935965
ΙΙ. Απορρίματα	3942529			2555034			7279368	7279368	4368973
ΙΙΙ. Χρεώματα	40								
ΙΙΙΙ. Διαθέσιμα	159290			55831			8641903	8641903	6302956
Σύνολο ημολογούμενων ημολογούμενων	7273806			5227921			302618	302618	189593
ΕΜΕΤΑΒΕΒΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	13771			11150			12258018	12258018	10056581
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (ΓΡΑΤΕ)	12258018			10056581			2246667	2246667	2731376
ΛΟΓΙΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ	2246667			2731376					

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
 3ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940 (Σημειώσεις 3ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1940)

Ι. Ανεξάρτητα Είδητα Λεύκης

Κυμάνος ερχόμενων (ημολογούμενων)	26213555	20339180	85199224
ημολογούμενων, ημολογούμενων	15565889	11846284	14199299
Μικτά αποτελέσματα εμμεταβητικών (κέρδη)	10647466	8492896	4663274
ημολογούμενων εμμεταβητικών	90374	37033	2391356
Σύνολο	10737840	85199224	9440
ΜΕΜΟΝ: 1. Εξοδα Απομειωμένων	2187828	14199299	664248
3. Εξοδα Απομειωμένων Διαβητικών	6411652	4663274	24845
Μεμνημένα (κέρδη) εμμεταβητικών	2131360	2391356	1102518
ΜΕΜΟΝ: 4. Μεμνημένα εμμεταβητικών	596	9440	24845
Πλεονέκτημα τοκοεξοφών	1346345	664248	172363
Ι. Πλεονέκτημα Απλά	161611	24845	172363
οργάνωση & εμμεταβητικών (κέρδη)	135665	172363	598641
ΜΕΜΟΝ: 2. Απομειωμένων εμμεταβητικών	696420	598641	540853
ημολογούμενων	-629448	540853	165545
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΛΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ	674685	165545	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΔΕΞΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Καθάρια απλά (κέρδη) χρήσεως	674685	165545	
ΜΕΜΟΝ: Απομειωμένα προς διδασκαλία	299083		
Κατοξινώδεις φόροι αποδοξο- τιών προς διδασκαλία	225114		
ΣΥΝΟΛΟ ΚΕΡΔΩΝ	1198860	165545	
ΜΕΜΟΝ: 1. Φόρος εισοδήματος	152344		
2. Άλλοι μη εμμεταβητικοί	168420		
Κέρδη προς διδασκαλία	818116		

Η διαδασκαλία γίνεται ως εξής:

1. Τακτική Αποδοξοτιών
2. Πρωτο Μερίσμα Κεφών Χρήσεως
3. Προσέτι το κέρδη
- 3α. Μερίσμα απο αποδοξοτιών ημολογούμενων χρησών
- 3β. Άλλοι μη εμμεταβητικοί

95315	53042
145917	145917
182124	1545557
524191	
565	6384

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
 ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ ΚΑΜΥΝΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΤΑΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1992

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Α. ΕΣΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΓΕΤΑΣΗΣ	19.306	19.306	19.306	19.306	19.306	19.306	19.306	19.306	19.306
------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Γ. ΠΑΡΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ι. ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΑΡΙΟΙ	93.342	68.458	24.884	82.047	50.531	31.516	2.609.70	1.708.003	2.242.014
ΙΙ. ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΠΑΡΙΟΙ	12.976.120	6.381.501	6.589.219	9.915.166	4.672.591	4.812.115	4.113.355	4.113.355	1.564.459
Σύνολο Παρίων	13.010.002	6.415.959	6.614.105	4.931.273	4.172.922	4.844.291	4.850.308	4.850.308	3.112.572

Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ι. Ο ΠΙΣΤΩΣΙΑ	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295	5.397.295
ΙΙ. Ο ΠΙΣΤΩΣΙΑ	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890	5.908.890
Σύνολο Κυκλοφορών	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185	11.306.185

Ε. ΜΕΤΑΒΛΗΤΙΚΟΙ ΠΟΡΤΕΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ

Α. ΜΕΤΑΒΛΗΤΙΚΟΙ ΠΟΡΤΕΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689	18.053.689
Β. ΜΕΤΑΒΛΗΤΙΚΟΙ ΠΟΡΤΕΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472	3.314.472
Σύνολο Μεταβλητικών Πορτεμών	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161	21.368.161

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΔΕΛΦΑΡΙΑΣ ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ

Α. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΑ	413.052.740	55.521.426	19.528.631	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494
Β. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΑ	93.757.288	19.275.492	15.742.8	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494
Γ. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΑ	19.412.150	3.867.601	3.867.601	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494
Δ. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΑ	12.390.513	3.867.601	3.867.601	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494
Ε. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΑ	36.459	140.630	140.630	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494
Σύνολο	12.390.513	3.867.601	3.867.601	141.310.95	136.124	14.504.219	2.781.552	749.643.15	3.501.572	69.301	1593.895	207.998	3616	2.043.574	449.533	210.494

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΔΕΞΕΩΣ ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΩΝ

Κατηγορία Αντα(μίσθ)χρησίας	167.843	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55	19.748.55
Διαδοχικές διαδοχικών ενδείξεων	361.408	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630	2.914.630
Προσβ. χρεώσεων	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
ΠΡΟΣΒ. ΑΝΟΤΕΝΕΣΜΑΤΩΝ	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
ΜΕΛΟΝ: Δοσολογία εισοδήματος	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
Ανομοι. γν. εισοδήμ. στο	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
Ανομοι. γν. εισοδήμ. στο	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
Ανομοι. γν. εισοδήμ. στο	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159
Ανομοι. γν. εισοδήμ. στο	2.914.630	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159	927.4159

2221115 1974855 1974855 2211

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ)

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ 31/12/1994
ΑΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1994

ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ	Από Ιδρυτές	Από Βέλους	Από Νέο	Από Ιδρυτές	Από Βέλους	Από Νέο	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Από Ιδρυτές	Από Βέλους	Από Νέο
ΓΡΑΦΙΟ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ	140170	106116	359774	121247	31624	336273	Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ	Από Ιδρυτές	Από Βέλους	Από Νέο
Ι. Ενεργίες αμύητοποίητες	11566514	7141555	1155789	1356195	31624	6492966	I. Μετοχικό κεφάλαιο	4519209	2551306	
II. Ενεργίες αμύητοποίητες	15008464	718201	181765	1310515	6492966	6526589	II Διαφορές οφίλων	101	176803	
III. Συμπεριλαμβανόμενα			2591852	1310515	3015667	9542196	III Αναμειγμένα κεφάλαια	612875	402556	
Σύνολο Τόχου Επένδυσης			9179615	9179615	5100735	5100735	IV Αναμειγμένα κεφάλαια	4972185	4809447	
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΩΝ ΕΠΕΡΓΗΤΙΚΟ			5234057	6688634	2809	105534	V. Άλλα κεφάλαια	392215	20165	
I. Οσοδήποτε			2809	114504	1200000	531080	VI Προβλεψεις	100000	170924	
II. Οσοδήποτε			22732360	1512571	21654696	21654696	VI.1 Προβλεψεις υποχρεώσεων	1511189	1455757	
III. Διφορούμενα			1200000	912941	1561420	531080	VI.2 Προβλεψεις υποχρεώσεων	1671139	162537	
IV. Διφορούμενα			912941	1512571	1509608	1509608	VI.3 Προβλεψεις υποχρεώσεων	696911	5929	
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΗΤΙΚΟ (FRATED)			22732360	1512571	21654696	21654696	Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	100000	170924	
ΑΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			1512571	1512571	1509608	1509608	I. Μεσοπρόθεσμες υποχρεώσεις	1511189	1455757	
ΑΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			1512571	1512571	1509608	1509608	II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1671139	162537	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
ΣΤΙΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1994 (IN JANUARY-31 DEKEMBRION)

ΑΝΤΙΤΑ ΕΙΣΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	Ποσά Υφαιόμενα	Ποσά Προσχωρήματα	Ποσά Υφαιόμενα	Ποσά Προσχωρήματα
I. ΑΝΤΙΤΑ ΕΙΣΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ				
Κύριος εργασιών (μηνιαίες)	57946474	51153804	51153804	51153804
Μειω: υφαιόμενα παρ' εμάς	984735457	25804136	25804136	25804136
Μείω: οφίον εκδοσ. επιταγών	29510972	25354066	25354066	25354066
Σύνολο Α	151135	10281	10281	10281
Μείω: I. Έξοδα διοικητικού	29668108	254721349	254721349	254721349
II. Έξοδα πωλ. διοικητικών	5323379	3984240	3984240	3984240
III. Έξοδα οφίλων	17962540	168413204	168413204	168413204
Μείω: τόκοι & β. εφόδα	6382134	4591905	4591905	4591905
Μείω: λοιπά έξοδα	143635	17326	17326	17326
Μείω: οφίον εκδοσ. επιταγών	1974664	1851051	1851051	1851051
Μείω: λοιπά έξοδα	4548410	2158180	2158180	2158180
Μείω: λοιπά έξοδα	77935	223149	223149	223149
Μείω: λοιπά έξοδα	3810475	255051	255051	255051
Μείω: λοιπά έξοδα	1077136	1030171	1030171	1030171
Μείω: λοιπά έξοδα	1004791	995750	995750	995750
Μείω: λοιπά έξοδα	3738060	2460610	2460610	2460610

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΦΕΡΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Κωδικός αντισταθμιστικής	Ποσά Υφαιόμενα	Ποσά Προσχωρήματα
1. Ποσά υφαιόμενα	192486	192486
2. Ποσά προσχωρήματα	259153	259153
3. Ποσά υφαιόμενα	2068086	2068086
4. Ποσά προσχωρήματα	2449725	2449725
5. Ποσά υφαιόμενα	1581075	1581075
6. Ποσά προσχωρήματα	190146	190146
7. Ποσά υφαιόμενα	153075	153075

ΚΑΘΑΡΑ ΑΝΤΙΤΑ (ΚΕΦΟΝ) ΧΡΗΣΕΩΣ

LEVER HELLAS 1989

<u>ΠΑΓΙΑ</u>	4817510	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	3562110
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	5172090	Προβλ. για κινδ. έξοδα	1960
Αποθέματα	2.617.056	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	6302958
Απαιτήσεις	2555034	Μακρ/μες υποχρ.	1933965
Χρεόγραφα	-----	Βραχ/μες υποχρ.	<u>4368993</u>
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	55831	Μεταβ. λογα/σμοί παθ.	<u>189553</u>
Μεταβατ. λογαρ.ενεργητ.	<u>11150</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>10056581</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>10056581</u>		

LEVER HELLAS 1990

<u>ΠΑΓΙΑ</u>	4.970.441	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	331.255,8
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	711.451,6	προβλ.για κινδ.έξοδα	939
Αποθέματα	317.194,7	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	864.190,3
Απαιτήσεις	394.252,9	Μακροπρ.υποχρ.	136.253,5
Χρεόγραφα	<u>40</u>	Βραχυπρ.υποχρ.	<u>727.936,8</u>
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	159.290	Μεταβ. λογ.παθητ.	<u>302.618</u>
Μεταβ.λογ.ενεργητικού	<u>13.771</u>		
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>12.258.018</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>12.258.018</u>

LEVER HELLAS 1991

<u>ΕΞ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u>	0	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	3412582
<u>ΠΑΓΙΑ</u>	4897043	Προβλ. για εξ-κινδ.	6114
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	8062899	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	9629927
αποθέματα	3674179	Μακρ\μερ υποχρ.	1181742
απαιτήσεις	4188680	Βραχ\μερ υποχρ.	<u>8448185</u>
χρεόγραφα	<u>200040</u>		
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	346621		
Μεταβ. λογ. Ενεργητ.	<u>19464</u>	Μεταβ. λογ. Παθητ.	<u>277404</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>13326027</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>13326027</u>

LEVER HELLAS 1992

<u>ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u>	0	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	4880308
<u>ΠΑΓΙΑ</u>	6.660.148	Προβλ. για εξ.-κινδ.	31315
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	<u>11306185</u>	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	12.884.459
αποθέματα	5397295	Μακρομεσ υποχρ.	1996763
απαιτήσεις	5908890	Βραχυμεσ υποχρ.	<u>10.887.696</u>
χρεόγραφα	----- -----		
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	69814		
Μεταβατ. λογ. ενεργ.	<u>17542</u>	Μεταβατ. λογ. παθητ.	<u>257607</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓ.	<u>18053689</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤ.	<u>18053689</u>

LEVER HELLAS 1993

<u>ΠΑΓΙΑ</u>	9542196	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	4809698
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	11455866	Προβλ. για εξ.-κινδ.	201686
Αποθέματα	5100735	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	16.259.323
Απαιτήσεις	6355131	Μακρομεσ υποχρ.	1709248
Χρεόγραφα	-----	Βραχυμεσ υποχρ.	<u>14550075</u>
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	105554		
Μεταβ. λογισμοί ενεργ.	551080	Μεταβ. λογισμοί παθ.	383989
	-----		-----
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>21654696</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>21654696</u>

LEVER HELLAS 1994

<u>ΠΑΓΙΑ</u>	9779615	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	4932185
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	11925500	Προβλ.για εξ-κινδ.	392275
Αποθεματα	5234057	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	16711189
Απαιτήσεις	6688634	Μακρ/μες υποχρ.	1000000
Χρεόγραφα	2809	Βραχ/μες υποχρ.	<u>15711189</u>
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	114504		
Μεταβ.λογ/σμοι ενεργ.	<u>912941</u>	Μεταβ.λογ/σμοι παθ.	<u>696911</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>22732560</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>22732560</u>

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ LEVER HELLAS

<u>ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ</u>	0	<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	24.909.441
<u>ΠΑΓΙΑ</u>	40.666.953	Προβλ.για εξ.κινδύνου	634.289
<u>ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ</u>	55.037.056	<u>ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>	70.429.759
Αποθέματα	25.195.269	Μακρ/μες υποχρ.	9.184.253
Απαιτήσεις	29.638.898	Βραχ/μες υποχρ.	<u>61.245.506</u>
Χρεόγραφα	202.889		
	<u>-----</u>		
<u>ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ</u>	851.614		
Μεταβ.λογ/σμοι ενεργ.	<u>1.525.948</u>	Μεταβ.λογ/σμοι παθ.	<u>2.108.082</u>
<u>ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>98.081.571</u>	<u>ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ</u>	<u>98.081.571</u>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1989)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κυκλος εργασιών (πωλήσεις)

20339180

Μειον: Κόστος Πωλήσεων

-11846284

Μικτά αποτελέσματα εκμ/σης

8.492896

Πλέον: Άλλα έσοδα

+27033

Μειον: Διάφορα έξοδα

-6162573

Μερικά αποτελέσματα εκμ/σης

2357356

Πλέον: Διάφορα έσοδα

+9440

Μειον: Τόκοι και συναφοί έξοδα

-664278

Ολικά αποτελέσματα εκμ/σης

1702518

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

πλέον: Εκτακτα έσοδα

+69683

Μειον: έκτακτα έξοδα

-44838

Οργανικά και Εκτακτα αποτελέσματα

1727363

Μειον: Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ.

-57818

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ

1669545

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1990)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)

26213355

Μείον: κόστος πωλήσεων

- 15565889

Μικτά αποτελέσματα εκμ/σης

10647466

Πλέον: Άλλα έσοδα

+90374

Μείον: Διάφορα έξοδα

- 8600480

Μερικά αποτελέσματα εκμ/σης

2137360

Πλέον: Διάφορα έσοδα

+596

Μείον: Τόκοι και συναφοί έξοδα

- 1376345

Ολικά αποτελέσματα εκμ/σης

761611

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Πλέον: Έκτακτα Έσοδα

+ 51162

Μείον: Έκτακτα Έξοδα

- 77088

Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα

735685

Μείον: Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ.

- 61002

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ

674683

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1991)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	33521726
<u>Μείον:</u> Κόστος πωλήσεων	<u>-19.388.631</u>
Μικτά αποτελέσματα	14.133.095
<u>Πλέον:</u> Άλλα έσοδα	+ 176.124
<u>Μείον:</u> Διάφορα έξοδα	<u>- 10.748.667</u>
Μερικά αποτελέσματα Εκμ/σης	3.560.552
<u>Πλέον:</u> Διάφορα έσοδα	+ 69.301
<u>Μείον:</u> Τόκοι & συν.έξοδα	<u>- 1.593.895</u>
Ολικά Αποτελέσματα Εκμ/σης	2.035.958

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<u>Πλέον:</u> Εκτακτα έσοδα	+ 106.852
<u>Μείον:</u> Εκτακτα έξοδα	<u>- 99.236</u>
Οργανικά και Εκτακτα Αποτελέσματα	2.043.574
<u>Μείον:</u> Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ.	<u>- 68.739</u>
<u>ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ)ΧΡΗΣΕΩΣ</u>	<u>1.974.835</u>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1992)

1. Αποτελέσματα Εκμ/σης

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	43032740
<u>Μείον:</u> Κόστος πωλήσεων	- 23757288
Μικτά αποτελέσματα	19275452
<u>Πλέον:</u> Άλλα έσοδα	+ 152678
<u>Μείον:</u> Διάφορα έξοδα	- 15560529
Μερικά αποτελέσματα εκμ/σης	3867601
<u>Πλέον:</u> Διάφορα έσοδα	+ 36759
<u>Μείον:</u> Τόκοι και συν. έξοδα	- 1407630
Ολικά αποτελέσματα εκμ/σης	2496730

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<u>Πλέον:</u> Εκτακτα έσοδα	+ 188501
<u>Μείον:</u> Εκτακτα έσοδα	- 378766
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα	2306465
<u>Μείον:</u> Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ.	- 85350
<u>ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ</u>	2221115

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1993)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις) 51158804

Μείον: Κόστος πωλήσεων - 25804736

Μικτά αποτελέσματα 25354068

Πλέον: Άλλα έσοδα + 70281

Μείον: Διάφορα έξοδα - 20832444

Μερικά αποτελέσματα 4591905

Πλέον: Διάφορα έσοδα + 17326

Μείον: Τόκοι και συναφή έξοδα - 1851051

Ολικά αποτελέσματα 2758180

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Πλέον: Εκτακτα έσοδα + 1253311

Μείον: Εκτακτα έξοδα - 348460

Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα 2535031

Μείον: Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ. - 74421

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ 2460610

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1994)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις) 57946424

Μείον: Κόστος πωλήσεων - 28435452

Μικτά αποτελέσματα 29510972

Πλέον: Άλλα έσοδα + 157136

Μείον: Διάφορα έξοδα - 23285919

Μερικά αποτελέσματα 6382189

Πλέον: Διάφορα έσοδα + 143685

Μείον: Τόκοι και συναφή έξοδα - 1977464

Ολικά αποτελέσματα 4548410

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Πλέον: έκτακτα έσοδα + 133517

Μείον: έκτακτα έξοδα - 871452

Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα 3810475

Μείον: Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ. - 72415

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΗΣ 3738060

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ LEVER HELLAS (1989-1990-1991-1992-1993-1994)

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜ/ΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)	232.212.229
<u>Μείον:</u> Κόστος Πωλήσεων	- 124.798.280
Μικτά αποτελέσματα	107.413.949
<u>Πλέον:</u> Άλλα έσοδα	+ 673626
<u>Μείον:</u> Διάφορα έξοδα	- 85190612
Μερικά αποτελέσματα εκμ/σης	22896963
<u>Πλέον:</u> Διάφορα έσοδα	+ 277107
<u>Μείον:</u> Τόκοι και συν. έξοδα	- 8870663
Ολικά Αποτελέσματα Εκμ/σης	14303407

2. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<u>Πλέον:</u> έκτακτα έσοδα	+ 675026
<u>Μείον:</u> έκτακτα έξοδα	- 1819840
Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα	13158593
<u>Μείον:</u> Σύνολο αποσβέσεων Π.Σ.	- 419745
<u>ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ</u>	12738848

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ -ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΕΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ LEVER HELLAS ΑΕΒΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1989		1990		1991		1992	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>								
ΕΣΟΔΑ ΕΓΚ/ΣΗΣ	----	---	----	----	0	0	0	0
ΠΑΓΙΑ	4817510	48	4970441	40,5	4897043	36,8	6660148	36,9
ΚΥΚΛΟΦ.	5172090	51,4	7114516	58	8062899	60,5	11306185	63
ΑΠΟΘΕΜ.	2617056	26	3171947	25,9	3674179	27,6	5397295	29,9
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	2555034	25,4	3942529	32,1	4188680	31,4	5908890	33
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	-----	----	40	3,2	200040	1,5	-----	---
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	55831	0,55	159290	1,3	346621	2,6	69814	0,38
ΜΕΤ.ΛΟΓ.ΕΝΕΡΓ.	11150	0,11	13771	0,11	19464	0,14	17542	0,09
ΣΥΝΟΛΟ	<u>10056581</u>	<u>100</u>	<u>12258018</u>	<u>100</u>	<u>13326027</u>	<u>100</u>	<u>18053689</u>	<u>100</u>
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>								
ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	3562110	35,4	3312558	27	3412582	25,7	4880308	27
ΡΟΒΛ.ΓΙΑ ΕΞ. -ΚΙΝΔ.	1960	0,01	939	7,7	6114	0,04	31315	0,17
ΞΕΝΑ ΚΕΦ.	6302958	62,7	8641903	70,5	9629927	72,2	12884459	71,4
ΜΑΚΡ/ΕΣ ΥΠΟΧΡ.	1933965	19,2	1362535	11,1	1181742	8,9	1996763	11,1
ΒΡΑΧ. ΥΠΟΧΡ.	4368993	43,4	7279368	59,3	8448185	63,4	10887696	60,3
ΜΕΤΑΒ. ΛΟΓ. ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	189553	1,9	302618	2,4	277404	2,1	257607	1,42
ΣΥΝΟΛΟ	<u>10056581</u>	<u>100</u>	<u>12258018</u>	<u>100</u>	<u>13326027</u>	<u>100</u>	<u>18053689</u>	<u>100</u>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΕΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ LEVER HELLAS ΑΕΒΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1993		1994		ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>						
ΕΞΟΔ.ΕΓΚ/ΣΗΣ	0	0	0	0	0	0
ΠΑΓΙΑ	9.542.196	44,1	9.779.615	43	40.666.953	41,5
ΚΥΚΛ/ΡΟΥΝ	11.455.866	53	11.925.500	52,4	55.037.056	56,1
αποθέματα	5.100.735	23,5	5.234.057	23	25.195.269	25,7
απαιτήσεις	6.355.131	29,3	6.688.634	29,4	29.638.898	30,2
χρεόγραφα	0	0	2.809	0,01	202.889	0,20
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	105.554	0,48	114.504	0,50	851.614	0,86
μετ.λογ.Ενεργ.	551.080	2,5	912.941	4	1.525.948	1,55
ΣΥΝΟΛΟ	<u>21.654.696</u>	<u>100</u>	<u>22.732.560</u>	<u>100</u>	<u>98.081.571</u>	<u>100</u>
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑ	4.809.698	22,2	4.932.185	22	24.909.441	25,3
προβλέψεις για εξ.κινδ.	201.686	0,93	392.275	1,7	634.289	0,64
ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑ	16.259.323	75,1	16.711.189	74	70.429.759	72
μακρ/σμες υποχρεώσεις	1.709.248	7,9	1.000.000	4,4	9.184.253	9,36
βραχ/μες υποχρεώσεις	14.550.075	67,2	15.711.189	69	61.245.506	62,4
μεταβ.λογαρ. παθητικού	383.989	1,7	696.911	3,1	2.108.082	2,14
ΣΥΝΟΛΟ	<u>21.654.696</u>	<u>100</u>	<u>22.732.560</u>	<u>100</u>	<u>98.081.571</u>	<u>100</u>

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ								
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΕΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ LEVER HELLAS ΑΕΒΕ								
ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1989		1990		1991		1992	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	20339180	100	26213355	100	33521726	100	43032740	100
Μείον: κόστος πωλήσεων-	11846284	58,2	15565889	59,3	19388631	57,8	23757288	55,2
ΜΙΚΤ. ΚΕΡΔ.	8492896	42	10647466	40,6	14133095	42,1	19275452	45
πλέον: άλλα έσοδα	27033	0,1	90374	0,3	176124	0,5	152678	0,3
μείον: διάφ. έξοδα	6162573	30,3	8600480	33	10748667	32	15560529	36
μερικά αποτ. εκμ/σης	2357356	11,5	2137360	8,1	3560552	10,6	3867601	9
πλέον: διαφ. έσοδα	9440	0,04	596	2,2	69301	0,2	36759	0,08
μείον: τόκοι και συν. έξο	664278	3,2	1376345	5,2	1593895	4,7	1407630	3,2
ολικά απ/τα εκμ/σης	1702518	8,3	761611	2,9	2035958	6	2496730	5,8
πλέον: έκτ. έσοδα	69683	0,3	51162	0,1	106852	0,3	188501	0,4
μείον: έκτ. έξοδα	44838	0,2	77088	0,2	99236	0,2	378766	0,8
ΟΡΓ. ΚΑΙ ΕΚΤ. ΑΠΟΤΕΛΕΣ	1727363	8,4	735685	2,8	2043574	6,1	2306465	5,3
μείον: συν. αποσβ. Π.Σ.	57818	0,3	61002	0,2	68739	0,2	85350	0,1
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	1669545	8,2	674683	2,5	1974835	6	2221115	5,1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΘΕΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ LEVER HELLAS ΑΕΒΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1993 ΠΟΣΑ	%	1994 ΠΟΣΑ	%	ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	51158804	100	57946424	100	232212229	100
μείον: κοστ. πωλήσεων	25804736	50	28435452	49	124798280	53,7
ΜΙΚΤΟ ΚΕΡΔ.	25354068	49,5	29510972	51	107413949	46,2
πλέον: άλλα έσοδα	70281	0,1	157136	0,3	673626	0,29
μείον: διαφ. έξοδα	20832444	41	23285919	40	85190612	36,6
μερικά αποτ. εκμ/σης	4591905	9	6382189	11	22896963	9,8
πλέον: διαφ. έσοδα	17326	0,03	143685	0,2	277107	0,11
μείον: τόκοι και συν. εξοδ.	1851051	4	1977464	3,4	8870663	3,82
ολικά αποτ./ εκμ/σης	2758180	5,4	4548410	8	14303407	6,15
πλέον: εκτ. έσοδα	125311	0,2	133517	0,2	675026	0,29
μείον: εκτ. έξοδα	348460	0,7	871452	1,5	1819840	0,78
ΟΡΓΑΝ. ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠ/	2535031	5	3810475	6,6	13158593	5,6
μείον: σύνολο αποσβ. Π.Σ.	74421	0,1	72415	0,1	419745	0,18
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	2460610	5	3738060	6,4	12738848	5,48

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ(ΣΤΑΘ.ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ).

ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1990 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1991 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1992

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>						
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚ	-----	-----	0	0	0	0
ΠΑΓΙΑ	152931	3,17	79533	1,65	1842638	38,2
ΚΥΚΛΟΦ.	1942426	37,5	2890809	56	6134095	118,5
αποθέματα	554891	21,2	1057123	40,3	2780239	106,2
απαιτήσεις	1387495	54,3	1633646	64	3353856	131,2
χρεόγραφα	40	0	200040	0	-----	-----
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	103459	185,3	290790	521	13983	25
μετ. λογ. ενεργ.	2621	23,5	8314	74,5	6392	57,3
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>						
ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	249552	7	149528	4,1	1318189	37
προβλεψ. για εξ.-κινδ.	1021	52	4154	212	29355	1498
ΞΕΝΑ ΚΕΦ.	2338945	37,1	3326969	53	6581501	104,4
μακρ/ες υπ.	571430	29,5	752223	39	62798	3,2
βραχ/ες υποχ.	2910375	67	4079192	93,3	6518703	149,2
μεταβ. λογ. παθητικού	113065	60	87851	46,3	68054	36

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΣΤΑΘΕΡΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1993		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1994	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>				
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤ/ΣΗΣ	0		0	
ΠΑΓΙΑ	4.724.686	98	4.962.105	103
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ	6.283.776	121,4	6.753.410	130,5
αποθέματα	2.483.679	95	2.617.001	100
απαιτήσεις	3.800.097	149	4.113.600	161
χρεόγραφα	0	0	2.809	0
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	49.723	89	58.673	105
μεταβ.λογαρ. ενεργητικού	539.930	4842	901.791	8088
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>				
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	1.247.588	35	1.370.075	38,4
προβλέψεις για εξ-κινδ.	199.726	10190	390.315	19914
ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	9.956.365	158	10.408.231	165,1
μακρ/μες υποχρε.	224.717	12	933.965	48,2
βραχ/μες υποχρε.	10.181.082	233	11.342.196	260
μεταβ.λογ.παθητικ.	194.436	102,5	507.358	268

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΥΓΚΡ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)
ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1990 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1990-1991 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1991-1992
 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΣΑ % ΠΟΣΑ % ΠΟΣΑ %

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΕΣΟΔΑ ΕΓΚ/ΣΗΣ	----	----	0	0	0	0
ΠΑΓΙΑ	152931	3,17	73398	1,47	1763105	36
ΚΥΚΛΟΦ.	1942426	37,5	948383	13,3	3243286	40,2
αποθέματα	554891	21,2	502232	16	1723116	47
απαιτήσεις	1387495	54,3	246151	6,2	1720210	41
χρεόγραφα	40	0	200000	500000	200040	1
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	103459	185,3	187331	118	276807	80
μετ. λογ. ενεργ.	2621	23,5	5693	41,3	1922	10

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	249552	7	100024	3	1467726	43
προβλ. για εξ.-κινδ.	1021	52	5175	551	25201	412
ΞΕΝΑ ΚΕΦ.	2338945	37,1	988024	11,4	3254532	34
μακρ/ες υποχρ/εις	571430	29,5	180793	13,2	815021	69
βραχ/ες υποχρ.	2910375	67	1161817	16	2439511	29
μεταβ. λογ. παθητ.	113065	60	25214	8,3	19797	7,1

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1992-1993		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1993-1994	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>				
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚ/ΣΗΣ	0	0	0	0
ΠΑΓΙΑ	2882048	43,2	237419	2,4
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ	149681	1,3	469634	4
αποθέματα	296560	5,4	133322	3
απαιτήσεις	446241	7,5	333503	5,2
χρεόγραφα	0	0	2809	0
ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	35740	51,1	8950	8,4
μετ. λογ. ενεργ.	533538	3041	361861	152,2
<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>				
ΙΔΙΑ ΚΕΦ.	70610	1,4	122487	2,5
προβλ. για εξ. -κινδ.	170371	544	190589	94,4
ΞΕΝΑ ΚΕΦ.	3374846	26,1	451866	3
μακρ/ες υποχρ.	287515	14,3	709248	41,4
βραχ/ες υποχρ.	3662379	34	1161114	8
μετ. λογ. παθητ.	126382	49	312922	81,4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΣΤΑΘΕΡΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989- 1990		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1991		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1992	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	5.874.175	29	13.182.546	65	22.693.560	111,5
Μειον: κόστ. πωλήσεων	3.719.605	31,3	7.542.347	64	11.911.004	100,5
Μικτά αποτ/τα εκμ/σης	2.154.570	25,3	5.640.199	66,4	10.782.556	127
Πλέον: Άλλα έσοδα	63.341	234,3	149091	551,5	125645	465
Μειον: διάφορα έξοδα	2.437.907	39,5	4.586.094	74,4	9.397.956	152,5
Μερικά απ/τα εκμ/σης	219.996	9,3	1.203.196	51	1.510.245	64
Πλέον: διαφορά έσοδα	8.844	94	59.861	634,1	27.319	289,3
Μειον: τόκοι & συν. έξοδα	712.067	107,1	929.617	140	743.352	112
ολικά απ/τα εκμ/σης	940.907	55,2	333.440	19,5	794.212	47
Πλέον: έκτακτα έσοδα	18.521	26,5	37.169	53,3	118.818	170,5
Μειον: έκτακτα έξοδα	32.250	72	54.398	121,3	333.928	745
οργανικά & εκτ. απ/τα	991.678	57,4	316.211	18,3	579.102	33,5
Μειον: σύνολο αποσβέσεων	3.184	5,5	10.921	19	27.532	48
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	994.862	59,5	305.290	18,2	551.570	33

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΣΤΑΘΕΡΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1993		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1994	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	30819624	151,5	37607244	185
Μείον: κόστος πωλήσεων	13958452	118	16589168	140
Μικτά αποτ/τα εκμ/σης	16861172	50,3	21018076	247,4
Πλέον: Άλλα έσοδα	43248	160	130103	481,2
Μείον: διάφ. έξοδα	14669871	238	17123346	278
Μερικά απ/τα εκμ/σης	2234549	95	4024833	171
Πλέον: διάφ. έσοδα	7886	83,5	134245	1422
Μείον: τόκοι και συν. έξοδα	1186773	179	1313186	198
ολικά αποτ/τα εκμ/σης	1055662	62	2845892	167,1
Πλέον: έκτακτα έσοδα	55628	80	63834	92
Μείον: έκτακτα έξοδα	303622	677,1	826614	1843,5
οργανικά και έκτακτα αποτ/τα	807668	47	2083112	120,5
Μείον: σύνολο αποσβέσεων	16603	29	14597	25,2
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	791065	47,3	2068515	124

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)

ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1989-1990 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1990-1991 ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1991-1992

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	5874175	29	7308371	28	9511014	28,3
Μειον:κόστος πωλήσεων	3719605	31,3	3822742	24,5	4368657	22,5
Μικτά απ/τα εκμ/σης	2154570	25,3	3485629	33	5142357	36,3
Πλέον: άλλα έσοδα	63341	234,3	85750	95	23446	13,3
Μειον:διαφ. έξοδα	2437907	39,5	2148187	25	4811862	45
Μερικά απ/τα εκμ/σης	219996	9,3	1423192	66,5	307049	9
Πλέον: διαφ. έσοδα	8844	94	68705	11528	32542	47
Μειον: τόκοι και συν. έξοδα	712067	107,1	217550	16	186265	12
ολικά απ/τα εκμ/σης	940.907	55,2	1.274.347	167,3	460.772	23
Πλεον:έκτακτα έσοδα.	18.521	26,5	55.690	109	81.649	76,4
Μειον:έκτακτα έξοδα.	32.250	72	22.148	29	279.530	282
οργανικά & εκτ. απ/τα	991.678	57,4	1.307.889	178	262.891	13
Μειον:σύνολο αποσβέσεων	3.184	5,5	7.737	13	16.611	24,1
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	994.862	59,5	1.300.152	193	246.280	12,4

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ (ΚΙΝΗΤΟ ΕΤΟΣ ΒΑΣΗΣ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1992-1993		ΔΙΑΦΟΡΕΣ 1993-1994	
	ΠΟΣΑ	%	ΠΟΣΑ	%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ	8.126.064	19	6.787.620	13,2
Μείον: κόστος πωλήσεων	2.047.448	9	2.630.716	10,1
Μικτά απ/τα εκμ/σης	6.078.616	31,5	4.156.904	16,3
Πλέον: άλλα έσοδα	82397	54	86855	123,5
Μείον: διαφ. έξοδα	5271915	34	2453475	12
Μερικά απ/τα εκμ/σης	724304	19	1790284	39
Πλέον: διαφ. έσοδα	19433	53	126359	729,3
Μείον: τόκοι και συν. έξοδα	443421	31,5	126413	7
ολικά απ/τα εκμ/σης	261450	10,4	1790230	65
Πλέον: έκτακτα έσοδα	63190	33,5	8206	6,5
Μείον: έκτακτα έξοδα	30306	8	522992	150
οργανικά και έκτακτα απ/τα	228566	10	1275444	50,3
Μείον: σύνολο αποσβέσεων	10929	13	2006	3
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	239495	11	1277450	52

ΔΕΙΚΤΕΣ 1989-LEVER HELLAS
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{5.239.071}{4.558.546} = 1,189$
(ή κεφ.κίνησης)

2. Πράγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{2.610.865}{4.558.546} = 0,572$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{55.831}{4.558.546} = 0,012$

4. Καθαρό κεφάλαιο κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 5.239.071 - 4.558.546 = 68052$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1990-LEVER HELLAS
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{7.287.577}{7.581.986} = 0.961$
(ή κεφ.κίνησης)

2. Πραγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{4.101.819}{7.581.986} = 0.540$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{159.290}{7.581.986} = 0.021$

4. Καθαρό κεφάλαι κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 7.287.577 - 7.581.986 = -294.409$

ΔΕΙΚΤΗΣ 1991-LEVER HELLAS
ΤΡΑΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

$$1. \text{Γενική Ρευστότητα} = \frac{\text{ΚΕ} - 8.428.984}{\text{ΒΥ} 8.725.589} = 0,966$$

$$2. \text{Πραγματική Ρευστότητα} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \Delta\text{Ε} = 4.535.301}{\text{ΒΥ} 8.725.589} = 0,519$$

$$3. \text{Ταμειακή Ρευστότητα} = \frac{\Delta\text{Ε} = 346.621}{\text{ΛΥ} 8.725.589} = 0,039$$

$$4. \text{Καθαρό κεφάλαιο κίνησης} = \text{ΚΕ} - \text{ΒΥ} = 8428984 - 8725589 = -296.605$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1992 - LEVER HELLAS
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{11.393.541}{11.145.303} = 1,022$
(ή κεφ.κίνησης)

2. Πραγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{5.978.704}{11.145.303} = 0,536$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{69.814}{11.145.303} = 0,006$

4. Καθαρό Κεφάλαιο κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 11.393.541 - 11.145.303 = 2482$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1993 - LEVER HELLAS
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{12.112.500}{14.934.064} = 0,811$
(ή κεφ.κίνησης)

2. Πραγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{6.460.685}{14.934.064} = 0,432$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{105.554}{14.934.064} = 0,007$

4. Καθαρό κεφάλαιο κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 12.112.500 - 14.934.064 = -282156$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1994- LEVER HELLAS
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{12.952.945}{16.408.100} = 0,789$
(ή κεφ.κίνησης)

2. Πραγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{6.803.138}{16.408.100} = 0,414$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{114.504}{16.408.100} = 0,006$

4. Καθαρό κεφ. κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 12.952.945 - 16.408.100 = - 345515$

ΔΕΙΚΤΕΣ (1989-1990-1991-1992- 1993-1994) Συγκεντρωτικοί
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική Ρευστότητα = $\frac{ΚΕ}{ΒΥ} = \frac{57.414.618}{63.353.588} = 0,906$

2. Πραγματική Ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ} = \frac{30.490.512}{63.353.588} = 0,481$

3. Ταμειακή Ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ} = \frac{851.614}{63.353.588} = 0,013$

4. Καθαρό κεφάλαιο κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ = 57.414.618 - 63.353.588 = -5.938.970$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1989- LEVER HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΔΟΜΗ ΚΑΙΦΑΛΑΙΩΝ

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{3562110}{10.056.581} = 0,354$$

$$2. \text{Πίεση ξένου κεφαλαίου} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{6.302.958}{10.056.581} = 0,626$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΙΚ}} = \frac{6.302.958}{3.562.110} = 1,769$$

Β. ΚΑΛΥΨΗ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Κάλυψη παγίων με ΙΚ} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{3.562.110}{4.817.510} = 0,739$$

$$2. \text{Κάλυψη παγίων με ΔΚ} = \frac{\text{ΙΚ} + \text{ΜΥ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{5.496.075}{4.817.510} = 1,14$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

$$1. \text{Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφαλ.} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΕ}} = \frac{6.302.958}{10.056.581} = 0,626$$

$$2. \text{Ασφάλειες μακροπρ. υποχρ.} = \frac{\text{ΠΕ}}{\text{ΜΥ}} = \frac{4.817.510}{1.933.965} = 2,491$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1990 - LEVER HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

A. ΔΟΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{3.312.558}{12.258.018} = 0,270$$

$$2. \text{Πιέσης ξένου κεφαλαίου} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{8.641.903}{12.258.018} = 0,705$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΙΚ}} = \frac{8.641.903}{3.312.558} = 2,608$$

B. ΚΑΛΥΨΗ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Καλυψη παγίων με ΙΚ} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{3.312.558}{4.970.441} = 0,666$$

$$2. \text{Κάλυψη παγίων με ΔΚ} = \frac{\text{ΙΚ} + \text{ΜΥ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{4.675.093}{4.970.441} = 0,940$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

$$1. \text{Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφ.} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΕ}} = \frac{8.641.903}{12.258.018} = 0,705$$

$$2. \text{Ασφάλειας μακρ. υποχρεώσεων} = \frac{\text{ΠΕ}}{\text{ΜΥ}} = \frac{4.970.441}{1.362.535} = 3,647$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1991- LEVER HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΔΟΝΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ:

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{IK}{\Sigma K} = \frac{3.412.582}{13.326.027} = 0,256$$

$$2. \text{Πίεσης Ξένου κεφαλαίου} = \frac{\Xi K}{\Sigma K} = \frac{9.629.927}{13.326.027} = 0,722$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\Xi K}{IK} = \frac{9.629.927}{3.412.582} = 2,821$$

Β. ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Κάλυψης παγίων με IK} = \frac{IK}{ΠΕ} = \frac{3.412.582}{4.897.043} = 0,696$$

$$2. \text{Κάλυψης παγίων με ΔΚ} = \frac{IK + ΜΥ}{ΠΕ} = \frac{4.594.324}{4.897.043} = 0,938$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

$$1. \text{Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφαλ.} = \frac{\Xi K}{\Sigma E} = \frac{9.629.927}{13.326.027} = 0,722$$

$$2. \text{Ασφάλειας μακροπρ. υποχρεώσ.} = \frac{ΠΕ}{ΜΥ} = \frac{4.897.043}{1.181.742} = 4,143$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1992 LEVER-HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

A. ΔΟΜΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{4.880.308}{18.053.689} = 0,270$$

$$2. \text{Πιέσης ξένου κεφαλαίου} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΚ}} = \frac{12.884.459}{18.053.689} = 0,713$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΙΚ}} = \frac{12.884.459}{4.880.308} = 2,640$$

B. ΚΑΛΥΨΗ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Κάλυψη παγίων με ΙΚ} = \frac{\text{ΙΚ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{4.880.308}{6.660.148} = 0,732$$

$$2. \text{Κάλυψης παγίων με ΔΚ} = \frac{\text{ΙΚ} + \text{ΜΥ}}{\text{ΠΕ}} = \frac{6.877.071}{6.660.148} = 1,032$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

$$1. \text{Ασφαλείας συνολ. ξεν. κεφαλαίου} = \frac{\text{ΞΚ}}{\text{ΣΕ}} = \frac{12.884.459}{18.053.689} = 0,713$$

$$2. \text{Ασφαλείας μακρ. υποχρεώσεων} = \frac{\text{ΠΕ}}{\text{ΜΥ}} = \frac{6.660.148}{1.996.763} = 3,335$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1993 - LEVER HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

A. ΔΟΜΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ:

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{IK}{\Sigma K} = \frac{4.809.698}{21.654.696} = 0,222$$

$$2. \text{Πιέσης ξένου κεφαλαίου} = \frac{\Xi K}{\Sigma K} = \frac{16.259.323}{21.654.696} = 0,750$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\Xi K}{IK} = \frac{16.259.323}{4.809.698} = 3,380$$

B. ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Κάλυψης παγίων με IK} = \frac{IK}{\text{ΠΕ}} = \frac{4.809.698}{9.542.196} = 0,504$$

$$2. \text{Κάλυψης παγίων με } \Delta K = \frac{IK + MY}{\text{ΠΕ}} = \frac{6.518.946}{9.542.196} = 0,683$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

$$1. \text{Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφαλ.} = \frac{\Xi K}{\Sigma \Xi} = \frac{16.259.323}{21.654.696} = 0,750$$

$$2. \text{Ασφάλειας μακροπροθ. υποχρ.} = \frac{\text{ΠΕ}}{MY} = \frac{9.542.196}{1.709.248} = 5,582$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1994 LEVER HELLAS
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

A. ΔΟΜΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.

$$1. \text{Ιδιοκτησίας} = \frac{IK}{\Sigma K} = \frac{4.932.185}{22.732.560} = 0,216$$

$$2. \text{Πιέσης ξένου κεφαλαίου} = \frac{\Xi K}{\Sigma K} = \frac{16.711.189}{22.732.560} = 0,735$$

$$3. \text{Δανειακής επιβάρυνσης} = \frac{\Xi K}{IK} = \frac{16.711.189}{4.932.185} = 3,388$$

B. ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ.

$$1. \text{Κάλυψης παγίων με IK} = \frac{IK}{ΠΕ} = \frac{4.932.185}{9.779.615} = 0,504$$

$$2. \text{Κάλυψης παγίων με ΔΚ} = \frac{IK + ΜΥ}{ΠΕ} = \frac{5.932.185}{9.779.615} = 0,606$$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

$$1. \text{Ασφάλειας συνολ. ξεν. κεφαλαίου} = \frac{\Xi K}{\Sigma \Xi} = \frac{16.711.189}{22.732.560} = 0,735$$

$$2. \text{Ασφάλειας μακρ. υποχρεώσεων} = \frac{ΠΕ}{ΜΥ} = \frac{9.779.615}{1.000.000} = 9,779$$

ΔΕΙΚΤΕΣ (1989-1990-1991-1992-1993-1994) (Συγκεντρωτική)

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΔΟΜΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

1. Ιδιοκτησίας = $\frac{IK}{\Sigma K} = \frac{24.909.441}{98.081.571} = 0,253$

2. Πιέσης ξένου κεφαλαίου = $\frac{\Xi K}{\Sigma K} = \frac{70.429.759}{98.081.571} = 0,718$

3. Δανειακής επιβάρυνσης = $\frac{\Xi K}{IK} = \frac{70.429.759}{24.909.441} = 2,827$

Β. ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ

1. Κάλυψης παγίων με ΙΚ = $\frac{IK}{\Pi E} = \frac{24.909.441}{40.666.953} = 0,612$

2. Κάλυψης παγίων με ΔΚ = $\frac{IK + MY}{\Pi E} = \frac{34.093.694}{40.666.953} = 0,838$

Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφαλ. = $\frac{\Xi K}{\Sigma E} = \frac{70.429.759}{98.081.571} = 0,718$

2. Ασφάλειας μακροπρ. υποχρεώσ. = $\frac{\Pi E}{MY} = \frac{40.666.953}{9.184.253} = 4,427$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1989-LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδιωτ. κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{1.669.545}{3.562.110} = 0,468$

2. Περιθώριο μικτού κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{8.492.896}{20.339.180} = 0,417$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{1.669.545}{20.339.180} = 0,082$

4. Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{20.339.180}{10.056.581} = 2,022$

5. Ταχ. κυκλοφ. παγίων = $\frac{20.339.180}{4.817.510} = 4,201$

6. Ταχ. κυκλοφ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{20.339.180}{3.562.110} = 5,709$

$$7. \text{Αποσβέσεων προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\Pi} = \frac{57.818}{20.339.180} = 0,002$$

$$8. \text{Αποδοσ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συνολ. περιουσία}} = \frac{1.669.545}{10.056.581} = 0,166$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1990-LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{674.683}{3.312.558} = 0,203$

2. Περιθώριο μικτού κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{10.647.466}{26.213.355} = 0,406$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{674.683}{26.213.355} = 0,025$

4. Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{26.213.355}{12.258.018} = 2,138$

5. Ταχ. κυκλ. παγίων = $\frac{Π}{ΠΕ} = \frac{26.213.355}{4.970.441} = 5,273$

6. Ταχ. κυκλοφ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{26.213.355}{3.312.558} = 7,913$

$$7. \text{ Αποσβέσεων προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\Pi} = \frac{61.002}{26.213.355} = 0,002$$

$$8. \text{ Αποδοτικ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{Κ:Κ}}{\text{Συν.Περιουσίας}} = \frac{674.683}{12.258.018} = 0,055$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1991-LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{1.974.835}{3.412.582} = 0,578$

2. Περιθώριο μικτού κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{14.133.095}{33.521.726} = 0,421$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{1.974.835}{33.521.726} = 0,058$

4. Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{33.521.726}{13.326.027} = 2,515$

5. Ταχ. κυκλ. παγίων = $\frac{Π}{ΠΕ} = \frac{33.521.726}{4.897.043} = 6,845$

6. Ταχ. κυκλ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{33.521.726}{3.412.582} = 9,822$

$$7. \text{ Αποσβέσεις προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις χρήσης}}{\Pi} = \frac{68.739}{33.521.726} = 0,002$$

$$8. \text{ Αποδοτ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συνολ.περιουσία}} = \frac{1.974.835}{13.326.027} = 0,148$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1992- LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{2.221.115}{4.880.308} = 0,455$

2. Περιθώριο μικτού κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{19.275.452}{43.032.740} = 0,447$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{2.221.115}{43.032.740} = 0,051$

4. Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{43.032.740}{18.053.689} = 2,383$

5. Ταχ. κυκλοφ. παγίων = $\frac{Π}{ΠΕ} = \frac{43.032.740}{6.660.148} = 6,461$

6. Ταχ. κυκλ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{43.032.740}{4.880.308} = 8,817$

$$7. \text{ Αποσβέσεων προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\text{Π}} = \frac{85.350}{43.032.740} = 0,001$$

Π 43.032.740

$$8. \text{ Αποδοτ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συν.Περιοσία}} = \frac{2.221.115}{18.053.689} = 0,123$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1993- LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{2.460.610}{4.809.698} = 0,511$

2. Περιθώριο μικτού κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{25.354.068}{51.158.804} = 0,495$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{2.460.610}{51.158.804} = 0,048$

4. Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{51.158.804}{21.654.696} = 2,362$

5. Ταχ. κυκλ. παγίων = $\frac{Π}{ΠΕ} = \frac{51.158.804}{9.542.196} = 5,361$

6. Ταχ. κυκλοφ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{51.158.804}{4.809.698} = 10,636$

$$-7. \text{Αποσβέσεων προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις χρήσης}}{\Pi} = \frac{74.421}{51.158.804} = 0,001$$

$$8. \text{Αποδοτ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συν. Περιουσία}} = \frac{2.460.610}{21.654.696} = 0,113$$

ΔΕΙΚΤΕΣ 1994- LEVER HELLAS
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

$$1. \text{Αποδοτικότητα ιδίων κεφ.} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{ΙΚ}} = \frac{3.738.060}{4.932.185} = 0,757$$

$$2. \text{Περιθώριο μικτού κέρδους} = \frac{\text{ΜΚ}}{\text{Π}} = \frac{29.510.972}{57.946.424} = 0,509$$

$$3. \text{Περιθώριο καθαρού κέρδους} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Π}} = \frac{3.738.060}{57.946.424} = 0,064$$

$$4. \text{Ταχ. κυκλ. συν. περιουσίας} = \frac{\text{Π}}{\text{ΣΕ}} = \frac{57.946.424}{22.732.560} = 2,549$$

$$5. \text{Ταχ. κυκλ. παγίων} = \frac{\text{Π}}{\text{ΠΕ}} = \frac{57.946.424}{9.779.615} = 5,925$$

$$6. \text{Ταχ. κυκλ. ιδίων κεφαλ.} = \frac{\text{Π}}{\text{ΙΚ}} = \frac{57.946.424}{4.932.185} = 11,748$$

$$7. \text{Αποσβέσεων προς πωλήσεων} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\Pi} = \frac{72.415}{57.946.424} = 0,001$$

$$8. \text{Απόδοτ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συνολ. Περιουσία}} = \frac{3.738.060}{22.732.560} = 0,164$$

ΔΕΙΚΤΕΣ (1989-1990-1991-1992-1993-1994)-Συγκεντρωτικοί
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{ΚΚ}{ΙΚ} = \frac{12.738.848}{24.909.441} = 0,511$

2. Περιθώριο μίκτου κέρδους = $\frac{ΜΚ}{Π} = \frac{107.413.949}{232.212.229} = 0,462$

3. Περιθώριο καθαρού κέρδους = $\frac{ΚΚ}{Π} = \frac{12.738.848}{232.212.229} = 0,054$

4. Ταχ. κυκλοφ. περιουσίας = $\frac{Π}{ΣΕ} = \frac{232.212.229}{98.081.571} = 2,367$

5. Ταχ. κυκλ. παγίων = $\frac{Π}{ΠΕ} = \frac{232.212.229}{40.666.953} = 5,710$

6. Ταχ. κυκλοφ. ιδίων κεφαλ. = $\frac{Π}{ΙΚ} = \frac{232.212.229}{24.909.441} = 9,322$

$$7. \text{ Αποσβέσεων προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις Χρήσης}}{\Pi} = \frac{419.745}{232.212.229} = 0.001$$

$$8. \text{ Αποδοτ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συνολ. Περιουσία}} = \frac{12.738.848}{98.081.571} = 0.129$$

ΔΕΙΚΤΕΣ LEVER HELLAS

	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Γεν. Ρευστότητα	1.19	0.1	0.1	1	0.8	0.8
Ποανμ.Ρευστοτητα	0.6	0.6	0.6	0.5	0.4	0.4
Ταυ. Ρευστότητα	0.01	0.02	0.04	0.006	0.007	0.007
Κεφάλαιο Κίνησης	680525	-294409	-296605	248238	-2821564	-3455155

Ιδιοκτησίας	0.4	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2
Πίεσης ξεν.κεφαλ.	0.6	0.7	0.7	0.7	0.8	0.8
Δανειακή Επιβάρ.	1.8	2.6	2.8	2.6	3.4	3.4
Κάλυψη Παγ. με ΙΚ	0.7	0.7	0.7	0.7	0.5	0.5
Κάλυψη Παγ. με ΔΚ	1.1	0.9	0.9	1.0	0.7	0.6
Ασφαλ.Συνολικ. ΣΚ	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
Ασφαλείας ΜΥ.	2.5	3.6	4.1	3.3	5.6	9.8

Αποδοτικότητα ΙΚ	0.5	0.2	0.6	0.4	0.5	0.8
Μικτ.Περιθ.Κέρδους	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
Καθαρ.Περιθ.Κέρδ.	0.1	0.02	0.06	0.05	0.05	0.06
Ταχ.Κυκλ.Συν.Περιουσ.	2.0	2.1	2.5	2.4	2.4	2.5
Ταχυτ.κυκλοφ.Παγίων	4.2	5.3	6.8	6.5	5.4	5.9
Ταχυτ.κυκλοφορ.ΙΚ.	5.7	7.9	9.8	8.8	10.6	11.7
Αποσβέσ. προςπωλησ.	0.002	0.002	0.002	0.001	0.001	0.001
Αποδοτικ.Συνολ.περιουσ.	0.2	0.055	0.1	0.1	0.1	0.2

Ανάλυση Δεικτών L E V E R H E L L A S A E B E

Τρέχουσα Οικονομική Κατάσταση

ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

Ο δείκτης αυτός όπως βλέπουμε παρουσιάζει μια μικρή μεταβολή από έτος σε έτος. Η τιμή του δείκτη με βάση στατιστικές που έχουν γίνει δεν θεωρείται καλή. Αυτό όμως δεν είναι απόλυτο γιατί εξαρτάται από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην επιχείρηση και τον κλάδο καθώς και από το αντικείμενο της επιχείρησης. Συγκεκριμένα η τιμή είναι πολύ μικρότερη από την κανονική και αυτό σημαίνει ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης με μεγαλύτερο βαθμό κινδύνου για την επιχείρηση απ' ότι είναι δείκτης υψηλός. Ωστόσο αυτό που μπορούμε να πούμε εδώ, είναι ότι η επιχείρηση μέσω αυτού του δείκτη, φαίνεται να αντιμετωπίζει προβλήματα από ανεπάρκεια ρευστότητας.

Παρατηρώντας τον πίνακα κάθετης ανάλυσης της επιχείρησης, βλέπουμε ότι το κυκλοφοριακό ενεργητικό ενώ από 1989-1992 αυξάνει, τα δύο τελευταία χρόνια μειώνεται. Ενώ τα τέσσερα πρώτα χρόνια τα αποθέματα και οι απαιτήσεις παρουσιάζουν μια αύξηση, τα δύο τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μεγαλύτερη πώληση των αποθέματα σε σύγκριση με τις απαιτήσεις. Αυτό είναι ικανοποιητικό γιατί τα αποθέματα ρευστοποιούνται πιο εύκολα απ' ότι οι απαιτήσεις.

Όσον αφορά τα διαθέσιμα, από τα έτη 1989-1991 η τιμή τους

αυξάνεται (0.55, 1.3, 2.6), θα μπορούσαμε να την χαρακτηρίσουμε κανονική, η επιχείρηση δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ανεπάρκειας ή υπερεπάρκειας ρευστότητας. Ενώ τα επόμενα έτη η τιμή της μειώνεται σημαντικά, πράγμα που σημαίνει ότι η επιχείρηση αντιμετωπίζει προβλήματα ανεπάρκειας ρευστότητας.

Η διοίκηση της επιχ/σης φαίνεται να μην προσέχει ή να μην φροντίζει να αξιοποιεί τα επιπλέον διαθέσιμα, ώστε να αυξηθεί κατ' επέκταση και η αποδοτικότητά τους.

Π Ρ Α Γ Μ Α Τ Ι Κ Η Ρ Ε Υ Σ Τ Ο Τ Η Τ Α

Αυτός ο δείκτης, όπως ήδη γνωρίζουμε απαντά στο ερώτημα, αν η επιχ/ση μπορεί να εξοφλήσει σε διάστημα έτους τις βραχ/μες υποχρεώσεις της, μέσω των απαιτήσεων και των διαθεσίμων της, και μόνο, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψη τα αποθέματα που υποτίθεται ότι θα ρευστοποιηθούν μέσω των πωλήσεων. Αυτό βέβαια είναι το σωστό, γιατί το ποσό που θα προέρξει απ' τη ρευστοποίηση των αποθεμάτων δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για εξόφληση βραχ/μων υποχρεώσεων, αλλά θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για αντικατάσταση, δηλ. για επανάκτηση των αποθεμάτων.

Σύμφωνα με όσα ξέρουμε, η τιμή αυτού του δείκτη θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη του ένα ($x \geq 1$). Εδώ η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη απ' την κανονική, ένδειξη (ανεπάρκειας) ότι δεν συναρμολογούνται ανεκμετάλετα στοιχεία εύκολα ρευστοποιήσιμα. Από τον πίνακα κάθετης ανάλυσης της επιχ/σης φαίνεται ότι οι απαιτήσεις είναι υψηλές τα 4 πρώτα χρόνια, ενώ τα επόμενα 2 χρόνια παρουσιάζουν μια κόμψη. Επίσης, η τιμή των διαθεσίμων δεν είναι καλή με εξαίρεση το έτος 1991. Αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα ανεπάρκεια ρευστότητας. **βυνοδευό-**

μενη απο χαμηλή αποδοτικότητα, εξαιτίας αδυναμίας χορήγησης πιστώσεων προς τους πελάτες, λήψης ταμειακών εκπτώσεων, κ.λ. π. με αποτέλεσμα η επιχείρηση να εξαρτάται κατά πολύ απο τις πωλητικές της, προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκή ρευστότητα.

Όσον αφορά τις βραχ/μες υποχρεώσεις αυξάνονται με εξαίρεση το έτος 1992, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα εξόφλησής τους. Η διοίκηση της επιχείρησης πρέπει να πάρει στα σοβαρά το πρόβλημα που υπάρχει. Δεν είναι άλλο απο το ότι χάνει αποδοτικότητα, επειδή δεν εκμεταλεύεται σωστά τις απαιτήσεις και τα δικαιώματά της.

ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

Αυτός είναι ένας δείκτης, ο οποίος δεν απαντά σε συγκεκριμένα ερωτήματα, απλά δείχνει το τμήμα των βραχ/μων υποχρεώσεων που μπορούν να καλύπτουν τα διαθέσιμα.

Στην προκειμένη περίπτωση, η τιμή του δείκτη είναι πολύ χαμηλή απο την κανονική, δηλ. έχουμε μηδαμινή ταμειακή ρευστότητα και κινδυνεύουμε να κάνουμε παύση των πληρωμών. Εξάλλου μπορούμε να δούμε και μέσα απο τον πίνακα της κάθετης Ανάλυσης της επιχείρησης, ότι τα διαθέσιμα παρουσιάζουν μια γενική κλίση με σχέση με τις βραχ/μες υποχρεώσεις, που παρουσιάζουν μια σχετική άνοδο απο έτος σε έτος.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Όπως γνωρίζουμε, ο δείκτης αυτός μας δείχνει τη συμμετοχή

των ιδίων κεφαλαίων, στο σύνολο των κεφαλαίων των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα εδώ, η τιμή του δείκτη, είναι κανονική για όλα τα έτη, πράγμα που δείχνει κορεσμό της δανειοληπτικής ικανότητας της επιχείρησης. Αυτή τη στιγμή, η επιχείρηση βρίσκεται σε οριακό σημείο, απ' όπου αν δεν προσέξει, υπάρχει ο κίνδυνος, η τιμή του δείκτη να παρουσιάσει πτώση. Παρατηρούμε ότι η τάση του δείκτη για πτώση, αρχίζει να διαφαίνεται από το δεύτερο ήδη έτος. Αυτό βέβαια θα έχει δυσάρεστες συνέπειες όπως μη ικανότητα δανεισμού ή δανεισμού με επαχθείς όρους (π.χ. υψηλοί τόκοι, ρήτρες κ.τ.λ.) Ωστόσο, η τιμή του δείκτη αυτή τη στιγμή είναι κανονική και δεν αντιμετωπίζει ακόμη προβλήματα δανειοληπτικής ικανότητας.

Επίσης διατηρείται η αυτονομία της διοίκησης στη λήψη αποφάσεων, καθώς επίσης μπορεί και παρέχεται ασφάλεια για το ξένο κεφάλαιο.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Σε αντίθεση με τον προηγούμενο δείκτη, ο δείκτης αυτός μας δείχνει τη συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο. Παρατηρούμε εδώ ότι η τιμή του δείκτη από το δεύτερο κιόλας έτος είναι λίγο μεγαλύτερη από την κανονική. Αυτό σημαίνει για μεν την επιχείρηση περιορισμένη δανειοληπτική ικανότητα και ανικανότητα εξόφλησης μακροπροθέσμων υποχρεώσεων, για δε τον πιστωτή (δανειστή), μικρότερη εξασφάλιση για την έγκαιρη καταβολή τόκων και επιστροφή των κεφαλαίων (δανείου) του.

Ως συνέπεια η επιχείρηση θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα της μη ικανότητας δανεισμού ή δανεισμού με επαχθείς όρους (υψηλοί τόκοι, ρήτρες κτλ.).

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ

Ήδη διαπιστώσαμε, την αντίθετη σχέση που υπάρχει μεταξύ των ιδίων και ξένων κεφαλαίων. Παρατηρώντας τον πίνακα κάθετης ανάλυσης της επιχείρησης, βλέπουμε ότι τα ίδια κεφάλαια μειώνονται από έτος σε έτος σε αντίθεση με τα ξένα κεφάλαια, τα οποία αυξάνονται από έτος σε έτος. Αναλύοντας τον δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, παίρνουμε τις εξής πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση :

Η τιμή του δείκτη είναι μεγαλύτερη από τη μονάδα (1) και συνεχώς αυξάνεται από έτος σε έτος. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση και μάλιστα η διοίκηση της επιχ/σης, δεν πρόσχε την πτωτική τάση του δείκτη ιδιοκτησίας ούτε την αυξητική τάση του δείκτη πίεσης ξένου κεφαλαίου με συνέπεια όλα τα δυσμενή επακόλουθα που αναφέρθηκαν παραπάνω. Η διοίκηση της επιχ/σης δεν φρόντισε έγκαιρα να αυξήσει την τιμή του δείκτη ιδιοκτησίας και να μειώσει την τιμή του δείκτη πίεσης ξένου κεφαλαίου, ώστε να αποφευχθούν τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργεί η υψηλή τιμή του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης και που δεν είναι άλλα από τη μη ικανότητα δανεισμού ή δανεισμό με επαχθείς όρους, η πληρωμή υψηλών τόκων, η μη κάλυψη και εξασφάλιση των πιστωτών τους, η εξάρτησή τους από τους δανειστές, μείωση της αποδοτικότητας και κατά συνέπεια των κερδών, κ.τ.λ.

Παρατηρώντας τον πίνακα κάθετης ανάλυσης των αποτελεσμάτων χρήσης της επιχ/σης, διαπιστώνουμε την μείωση των κερδών της επιχ/σης και μάλιστα με μεγάλο ρυθμό από το έτος 1990:

Ένα σημαντικό επακόλουθο της υψηλής τιμής του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, που πρέπει επίσης να αναφερθεί, είναι ότι η διοίκηση χάνει σιγά-σιγά τα ηνία, στη λήψη αποφάσεων.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε, ότι η επιχ/ση, βρίσκεται ήδη σε πολύ δύσκολη θέση και ξέροντας ήδη και το πρόβλημα της αναπέρκειας της ρευστότητας (έλλειψη μετρητών, μη ανταπόκριση στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις), επισημαίνουμε ότι αν η επιχείρηση δεν πάρει κάποιο δάνειο θα έχει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα της μακροχρόνιας ρευστότητας αφού θα έχει να πληρώσει υψηλούς τόκους και δόσεις δανείου.

ΑΡΙΘΜΟΦΩΝΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Καταρχήν, πρέπει να πούμε ότι ο δείκτης αυτός, μας πληροφορεί για τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων των επιχ/σεων. Μια τιμή του δείκτη γύρω στο ένα (1) είναι αρκετά καλή, γιατί μας δείχνει ότι τα ίδια κεφάλαια καλύπτουν τα πάγια στοιχεία. Ωστόσο εδώ βλέπουμε ότι η τιμή του δείκτη δεν είναι καλή απ' το πρώτο έτος, η οποία στη συνέχεια παρουσιάζει πτώση, πράγμα που σημαίνει ότι η αύξηση των παγίων χρηματοδοτείται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από δανεισμό παρά από τα ίδια κεφάλαια. Δηλαδή, τα πάγια χρηματοδοτούνται πλέον από ξένα κεφάλαια. Και αυτό φαίνεται ξεκάθαρα μέσα από τον πίνακα κάθετης ανάλυσης της επιχ/σης, όπου τα ίδια κεφάλαια μειώνον-

ται από έτος σε έτος, ενώ τα πάγια αυξάνονται.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΡΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Και αυτός ο δείκτης μας δείχνει, όπως κι ο προηγούμενος, τον τρόπο χρηματοδότησης των παγίων επενδύσεων των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με μια βασική αρχή της χρηματοδότησης, τα πάγια στοιχεία, πρέπει να χρηματοδοτούνται με κεφάλαια μακρινής λήξης όπως είναι τα διαρκή κεφάλαια (Ιδια Κεφάλαια + Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις), ώστε να μη δημιουργείται πρόβλημα ρευστότητας στις επιχ/σεις.

Εδώ βλέπουμε ότι η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη του ένα, πράγμα που σημαίνει ότι μέρος των παγίων χρηματοδοτείται από ξένο βραχ/μό κεφάλαιο, που συνεπάγεται έλλειψη κεφαλαίου κίνησης ή ρευστότητας με όλες τις γνωστές συνέπειες.

Είναι γνωστό ότι τα πάγια έχουν τα εξής χαρακτηριστικά :

- α) έχουν ανάγκη από μακρ/μη χρηματοδότηση όπως διαρκή κεφάλαια,
- β) ρευστοποιούνται μέσω των αποσβέσεων και
- γ) το κέρδος το επιδιώκουν με υψηλή παραγωγή (οι εμπορικές με την τιμή).

Η μακρ/μη χρηματοδότηση (κεφάλαια) έχει τα εξής χαρακτηριστικά : α) έχει μακρινή λήξη, β) δημιουργεί κινδύνους γιατί έχει λήξει και κάποτε πρέπει να πληρωθεί, γ) υπάρχει κίνδυνος απ' τη μη καταβολή δόσεων, δ) ο κίνδυνος εξαρτάται από την εξασφάλιση που έχουν ζητήσει οι μακρ/μοι δανειστές, ε) οι δανειστές μακρ/μων κεφαλαίων έχουν καλύτερη εξασφάλιση

απο τα βραχ/μα , στ) έχει σταθερή απόδοση στους δικαιούχους του.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η τιμή του δείκτη, μας πληροφορεί κατά πόσο το Ενεργητικό, αποτελεί εγγύηση για την επιστροφή του συνολικού ξένου κεφαλαίου (Βραχ/μες + Μακρ/μες υποχρεώσεις). Όσο μικρότερη του ένα (1), είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη εγγύηση αποτελεί το Ενεργητικό για την επιστροφή του συνολικού ξένου κεφαλαίου. Στη προκειμένη περίπτωση, η τιμή του δείκτη είναι μικρότερη του 1, και μάλιστα σταθερή, πράγμα που φανερώνει ότι το Ενεργητικό της επιχ/σης αποτελεί εγγύηση για την επιστροφή του ξένου κεφαλαίου. Με βάση αυτά τα δεδομένα, σε περίπτωση πτώχευσης, από την εκκαθάριση του Ενεργητικού, θα εξυφληθούν όλες οι υποχρεώσεις προς τρίτους που θα έχει η επιχείρηση.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Μ.Υ

Ο αριθμοδείκτης αυτός καθώς γνωρίζουμε αντανακλά κατά κάποιο τρόπο, τον βαθμό ασφαλείας που απολαμβάνουν οι μακρ/μοι πιστωτές της επιχ/σης, σε περίπτωση που υπάρχει εγγραφή υποθήκης στα πάγια περιουσιακά της στοιχεία.

Επίσης παρέχει ένδειξη, για το αν μπορούν οι επιχ/σεις να αποκτήσουν επιπλέον κεφάλαια με την παροχή της ίδιας εμπράγματης ασφαλείας.

Συνολικά, όσο μεγαλύτερη η τιμή του δείκτη, τόσο το καλύτερο, για τους μακροπρόθεσμους πιστωτές αλλά και για την ίδια

την επιχείρηση, αφού θα έχει περιθώρια δανεισμού.

Όσον αφορά την τιμή του αριθμοδείκτη εδώ, για την επιχείρηση LEVER HELLAS A.E.B.E. θα λέγαμε, ότι συνεχώς αυξάνεται και μάλιστα με μεγαλύτερη αύξηση κατά το έκτο έτος. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με ενυπόθεκα περιουσιακά στοιχεία και οι πιστωτές μπορούν και εξασφαλίζουν τα κεφάλαιά τους.

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Ι.Κ.

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μετράει την αποτελεσματικότητα με την οποία τα ίδια κεφάλαια απασχολούνται μέσα στην επιχείρηση. Είναι φανερό ότι όσο πιο υψηλή η τιμή του, τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση.

Εδώ όσον αφορά τον αριθμοδείκτη για την επιχείρηση LEVER HELLAS A.E.B.E. βλέπουμε από έτος σε έτος αυξάνεται, με εξαίρεση τη μεταβολή, που έχει προκύψει κατά τα έτη 1990 και 1992 και η οποία είναι πολύ μικρή.

Σαν γενική παρατήρηση, από την εξέταση του δείκτη, θα μπορούσαμε να πούμε, ότι η επιχείρηση αξιοποιεί όσο το δυνατόν καλύτερα τα ίδια της κεφάλαια. Αυτό μπορεί να οφείλεται στη σωστή διοίκηση της επιχείρησης και στη σωστή χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

Ο αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους, είναι πολύ ση-

μαντικός, και αυτό γιατί μας δείχνει το περιθώριο μικτού κέρδους που απολαμβάνουν οι επιχειρήσεις από τις καθαρές πωλήσεις τους. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο καλύτερη και η θέση των επιχειρήσεων από άποψη κερδών, γιατί θα μπορούν να αντιμετωπίσουν ενδεχόμενες αυξήσεις του κόστους πωληθέντων τους.

Εδώ η τιμή του δείκτη από έτος σε έτος είναι σταθερά χαμηλή (με εξαίρεση τις δύο τελευταίες χρονιές). Ωστόσο αν παρατηρήσουμε τον πίνακα κάθετης ανάλυσης των αποτελεσμάτων χρήσης της επιχείρησης, βλέπουμε ότι το μικτό κέρδος είναι μικρότερο από το κόστος πωληθέντων.

Υπάρχει ίσως η περίπτωση, αυτή η χαμηλή τιμή του δείκτη, να οφείλεται στο ότι η επιχείρηση δεν έχει αξιοποιήσει τα πάντα στοιχεία της, όσο το δυνατό πιο παραγωγικά και αποδοτικά. Αυτό βέβαια έχει σαν αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος παραγωγής των προϊόντων της.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

Καταρχήν πρέπει να πούμε ότι ο αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους, μας δείχνει το ποσοστό καθαρού κέρδους, που απορρέει στις επιχειρήσεις, μετά την αφαίρεση του κόστους πωληθέντων και των τρεχουσών λειτουργικών δαπανών από τις καθαρές πωλήσεις. Είναι λοιπόν ευκολονόητο, ότι όσο μεγαλύτερη η τιμή του δείκτη, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

Στην προκειμένη περίπτωση, ο δείκτης εδώ θα λέγαμε ότι έχει σχετικά μία καλή τιμή κατά το έτος 1989. Αυτό σημαίνει ό-

τι η επιχείρηση μέχρι ένα βαθμό, κατάφερε να μειώσει το κόστος πωληθέντων και τα διάφορα έξοδα λειτουργικά και μη λειτουργικά, σε σχέση με τα άλλα έτη.

Αυτό φαίνεται καλύτερα και από το πίνακα της κάθετης ανάλυσης των αποτελεσμάτων χρήσης της επιχείρησης.

Αντιθέτως κατά τα επόμενα έτη, βλέπουμε ότι η επιχείρηση, δηλώνει αδυναμία στο να μειώσει το κόστος πωληθέντων και τα έξοδά της, ή τουλάχιστον να αυξήσει τα έσοδά της, όσο το δυνατό περισσότερο. Αυτό θα μπορούσαμε να το εξηγήσουμε ως αδυναμία της επιχείρησης να διατηρήσει το ποσοστό του έτους 1989 ή να το αυξήσει.

Γενικά όμως, τόσο η τάση όσο και η τιμή που έχει ο δείκτης δεν είναι καλή. Ίσως λοιπόν να υπάρχει πρόβλημα στο ότι η διοίκηση της επιχείρησης δεν συντονίζει σωστά τις εργασίες και λειτουργίες της επιχείρησης κ.λ.π.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας συνολικής περιουσίας είναι ένας δείκτης ο οποίος μας δείχνει, τον βαθμό χρησιμοποίησης της συνολικής περιουσίας σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Μια υψηλή τιμή του δείκτη, μας δείχνει ότι τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης χρησιμοποιούνται εντατικά. Ενώ μια πολύ χαμηλή τιμή του δείκτη μπορεί να σημαίνει υπερεπένδυση κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις της επιχείρησης.

Στην προκειμένη περίπτωση, η τιμή του δείκτη από έτος σε έ-

τος ακολουθεί μια ανοδική πορεία/με μια μικρή πτώση κατά τα έτη 1992-1993. Ωστόσο, η τιμή γενικά του δείκτη είναι αρκετά καλή. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά την περιουσία της. Όσον αφορά την μικρή (ως και ασήμαντη) μείωση του δείκτη κατά τα έτη 1992-1993, μπορεί να οφείλεται σε νέες επενδύσεις που (ως έχει κάνει η επιχείρηση.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΠΑΓΙΩΝ

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων, μας δείχνει τον βαθμό χρησιμοποίησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις τους. Είναι φανερό ότι όσο πιο μεγάλη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο πιο εντατική είναι η χρησιμοποίηση των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της.

Εδώ παρατηρούμε, μια ανοδική πορεία του δείκτη, με εξαίρεση τα χρόνια 1992-1993, και αυτό υποδηλώνει όλο και μικρότερο κόστος παραγωγής της μονάδας του προϊόντος και κατά συνέπεια μεγαλύτερο ποσοστό μικτού κέρδους.

Τέλος, ως σημειωθεί ότι η απότομη κάμψη του δείκτη το έτος 1993 (ως να οφείλεται σε νέες επενδύσεις που θα αποδώσουν στο μέλλον.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ Ι.Κ.

Καταρχήν, αυτός ο δείκτης μας πληροφορεί για το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων σε σχέση με τις πωλήσεις τους. Η μεγάλη τιμή που έχει ο δείκτης όλα τα

χρόνια, μπορεί να σημαίνει εκμετάλλευση του ξένου κεφαλαίου -καταρχήν σωστή από άποψη αποδοτικότητας των Ι.Κ.- αλλά η κατάσταση αυτή μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους για το ίδιο το κεφάλαιο, αλλά και για τους δανειστές π.χ. σε μια απότομη κάμψη των πωλήσεων, το σχετικά μικρό (δίο κεφάλαιο της επιχείρησης δεν θα μπορέσει να απορροφήσει τις ζημιές, που ενδέχεται να προκληθούν, από τη μείωση των πωλήσεων, ούτε θα διαθέσει η επιχείρηση αρκετά κεφάλαια κίνησης, για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

Από άποψη ασφάλειας λοιπόν όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, τόσο λιγότερο ευνοϊκή είναι η θέση της επιχ/σης, γιατί λειτουργεί βασισμένη κυρίως σε ξένα κεφάλαια.

Υπόψη, ότι ο δείκτης αυτός έχει περιορισμένη αξία ως προς την αξιοπιστία και σπουδαιότητα των πληροφοριών που δίνει, για το λόγο ότι είναι ένας σύνθετος δείκτης.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Ο δείκτης αυτός μας δείχνει το ποσοστό των πωλήσεων που απορρόφεται από τις αποσβέσεις. Είναι περιορισμένης σπουδαιότητας γιατί συχνά, στην πράξη, το ύψος των αποσβέσεων δεν σχετίζεται με τον όγκο των πωλήσεων. Μόνο στην περίπτωση που η απόσβεση είναι ανάλογη με το βαθμό απασχόλησης των παγίων, τότε ο δείκτης έχει μεγάλη σπουδαιότητα. Ακόμη το ύψος των αποσβέσεων, διαφέρει από επιχ/ση σε επιχ/ση, ή για την ίδια την επιχ/ση από έτος σε έτος, και αυτό οφείλεται στη μέθοδο

αποσβέσεων, στη σύνθεση των παγίων κάθε επιχ/σης, στην ηλικία των παγίων, στην πολιτική που ακολουθεί κάθε επιχ/ση, σε σχέση με τις δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας συνολικής περιουσίας, μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι καλός. Όσο για την πορεία του αυτή παραμένει σταθερή με εξαίρεση τα έτη 1990 και 1994. Αυτό υποδηλώνει ότι η επιχ/ση έχει κάποια υπερεπένδυση κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις ή ακόμα μπορεί να σημαίνει δαπάνες πωλήσεων, υψηλά διοικητικά έξοδα, κακή διαχείριση, κακές οικονομικές συνθήκες.

Γενικά όμως, αυτός ο δείκτης δείχνει την αποδοτικότητα της επιχ/σης ανεξάρτητα από τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων της. Επίσης, δείχνει α) την ικανότητα της διοίκησης για πραγματοποίηση κερδών και β) κατά πόσο ήταν επιτυχής (η διοίκηση) στη χρησιμοποίηση των ξένων και των ιδίων κεφαλαίων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από άμεση ρευστότητας, η εταιρεία LEVER HELLAS A.E.B.E. δεν είναι καθόλου σε καλή κατάσταση. Οι τιμές και των τριών δεικτών ρευστότητας (γενικής, πραγματικής και ταμειακής) συνεχώς μειώνονται από χρονιά σε χρονιά. Μέσα από αυτή την κατάσταση ρευστότητας, η εταιρεία αντιμετωπίζει προβλήματα και η εξέλιξή τους είναι νη ευνοϊκή.

Βέβαια αυτή η μη ευνοϊκή εξέλιξη της εταιρείας θα την οδη-

γήσει σε πολλά αδιέξοδα όπως η μη ανταπόκρισή της στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ο κίνδυνος να χάσει την φερεγγυότητά της έναντι των δανειστών της, η μη λήψη ταμειακών εκπαιδεύσεων, η μη δυνατότητα δανεισμού κ.τ.λ.

Όσον αφορά την εξέταση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης της εταιρείας, παρατηρούμε ότι η εταιρεία έχει φτάσει σε οριακό σημείο, όπου έχει καλύψει όλα τα περιθώρια για δανεισμό. Εδώ η διοίκηση της εταιρείας, πρέπει να προσέξει για να μη χάσει τον έλεγχό της, αν δεν έχει ήδη γίνει, δηλαδή αν ακόμη δεν έχει χάσει αυτόν τον έλεγχο.

Ωστόσο, η εταιρεία σε περίπτωση πτώχευσης, έχει την δυνατότητα να καλύψει τις υποχρεώσεις της μέσω της εκκαθάρισης της περιουσίας της. Ούτε και εδώ η διοίκηση δεν πρέπει να επιτρέψει να βρεθεί η εταιρεία σε αυτή την κατάσταση.

Το μόνο θετικό στοιχείο, που μπορούμε να έχουμε από την εξέταση της μακροχρόνιας οικονομικής κατάστασης, είναι ότι η εταιρεία μπορεί να δανειστεί μέσω υπογραφής υποθηκών. Αυτό βεβαίως, μπορεί να το εκμεταλλευτεί ως ένα σημείο, προκειμένου να ανταποκριθεί και να αντιμετωπίσει ορισμένα προβλήματα και να δώσει "πνοή" στη λειτουργία της. Φυσικά, η διοίκηση δεν θα πρέπει να βασιστεί μόνο σε αυτό γιατί ούτε και οι υποθήκες μπορούν να λύσουν κατά κανόνα συσσωρευμένα προβλήματα.

Τέλος, όσον αφορά την αποδοτικότητα της εταιρείας, βλέπουμε ότι δεν είναι καλή, ενώ για την δραστηριότητά της, βλέπουμε ότι άλλα στοιχεία χρησιμοποιούνται εντατικά και άλλα όχι, ή μπορεί να βρίσκονται πολλά στοιχεία ανεκμετάλλευτα.

Γενικά, για να λυθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν μέσα της ανάλυσης των δεικτών πρέπει η διοίκηση να συντονίσει τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της εταιρείας. Προβλήματα όπως της ρευστότητας και της αποδοτικότητας σε μια επι-
χ/ση αν δεν αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά, τότε το μέλλον της επιχ/σης είναι αβέβαιο.

ΑΙΤΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ

ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Argenti, παραλληλιζει τις επιχειρήσεις με τα πλοία που ταξιδεύουν και τονίζει ότι όπως εκείνα υφίστανται κλυδωνισμούς από τα κύματα, έτσι και οι επιχειρήσεις μέσα στο οικονομικό γενικά περιβάλλον υφίστανται επιδράσεις δυσμενείς γ' αυτές. Και για να κινδυνεύει το πλοίο πρέπει είτε να έχει κακή κατασκευή, είτε ο καπετάνιος του κάνει λάθη, είτε τέλος το κύμα είναι μεγάλο. Το ίδιο συμβαίνει και με τις επιχειρήσεις, χάνονται εκείνες που είναι ετοιμόρροπες είτε δεν έχουν σωστή διοίκηση, είτε οι οικονομικές και λοιπές συγκυρίες είναι τόσο αντιξοές ώστε να μην μπορούν να τις αντέξουν. Ομωστόσο γεγονός ότι δεν κλυδωνίζονται επικίνδυνα όλες οι επιχειρήσεις σημαίνει πως ποτέ οι συγκυρίες δεν είναι τόσο αντιξοές ώστε να εξαφανίσουν τους πάντες. Αρα απομένει να πούμε ότι δυσκολεύονται και τέλος κλείνουν εκείνες οι επιχειρήσεις που είτε δεν έχουν διοίκηση είτε είναι ετοιμόρροπες. Αλλά και στην τελευταία αυτή περίπτωση πάλι η διοίκηση έχει ένα μεγάλο βαυμό ευθύνης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πολλοί συγγραφείς συμπερασματικά αποφαινόμενοι ότι ο μόνος υπεύθυνος για την πτώχευση των επιχειρήσεων είναι η κακή διοίκηση.

2 Αιτίες προβληματικότητας

Οι αιτίες προβληματικότητας μπορούν να καταγραφούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες: α) αυτές που οφείλονται στην ίδια επιχείρηση (ενδοεπιχειρησιακές), β) αυτές που οφείλονται σε εξωτερικούς παράγοντες (εξωεπιχειρησιακές).

A) Αιτίες Ενδοεπιχειρησιακές

1) Ανεπαρκής Διοίκηση

Η πρώτη και βασική αιτία είναι ανεπαρκής διοίκηση και κακή διοίκηση της επιχείρησης. Αναφέρουμε τις συνηθέστερες περιπτώσεις κακής διοίκησης είναι: α) Διοίκηση από ένα άτομο, β) Διοίκηση χωρίς κατάλληλη παιδεία ενημέρωση ή ακόμα και χωρίς κίνητρα, γ) Νωθρό διοικητικό συμβούλιο, ή ακατάλληλη διάρθρωση, δ) Ανεξέλεγκτος διευθύνων σύμβουλος. Σε περιπτώσεις που ένα άτομο μόνο αποφασίζει για τη δραστηριότητα της επιχείρησης, είναι προφανές ότι επειδή οι ικανότητες του δεν είναι απεριόριστες, όταν η επιχείρηση επεκταθεί πέρα των δυνάμεων του, θα συναντήσει σοβαρές δυσκολίες στη διοίκησή της.

Η έλλειψη κατάλληλης παιδείας, ενημέρωσης και κινήτρων την οδηγούν σε λάθος κινήσεις. Επίσης ένα νωθρό διοικητικό συμβούλιο κάποια ανενεργά μέλη, είναι πολύ πιθανό να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην επιχείρηση, γιατί στην ουσία η διοίκηση μετατρέπεται πλέον σε διοίκηση ενός ατόμου - του διευθύνοντος συμβούλου ή του προέδρου - και είναι πολύ πιθανό το άτομο αυτό να μην έχει τις απαιτούμενες ηγετικές ικανότητες.

Η περίπτωση του ανεξέλεγκτου διευθύνοντος συμβούλου έχει επίσης επισημανθεί σαν αιτία προβληματικότητας. Τούτο συνήθως συμβαίνει όταν ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος είναι ένα και το αυτό άτομο. Τότε ο διευθύνων σύμβουλος δεν έχει κάποιον που να τον ελέγχει, κάποιον να συμβουλευθεί, κάποιον στον οποίο υποχρεωτικά να δίνει λογαριασμό.

2 Ανεπαρκής λογιστική πληροφόρηση

Έχει παρατηρηθεί ότι επιχειρήσεις που έγιναν προβληματικές παρουσίασαν και ανεπαρκή λογιστική πληροφόρηση, η οποία οδήγησε σε αδυναμία σύνταξης προϋπολογισμών και παρακολούθηση της εκτέλεσής τους καθώς και σε αδυναμία σχηματισμού λόγω ταμειακής ρευστότητας, εφαρμογής ενός συστήματος καστολόγησης, και τέλος συνεχούς παρακολούθησης της διακύμανσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

3 Δυσανάλογο εξάπλωμα της εμπορικής δραστηριότητας

Όταν μια επιχείρηση θυσιάζει τα κέρδη, χαμηλώνοντας τα περιθώρια κέρδους για χαρη της επεκτασή της θέλοντας να κυριαρχήσει πάνω σε ένα μεγάλο μέρος της αγοράς είναι επομενο ο τζίρος της να γίνει δυσανάλογα μεγάλος προς το ενεργητικό της. Για να αξυπηρετηθεί όμως ο μεγάλος τζίρος χρειάζονται κεφάλαια τα οποία πρέπει είτε οι ίδιοι να συνεισφέρουν είτε να γόνει δανεισμός. Αν δεν γίνει τίποτε απο αυτά τα δύο η επιχείρηση θα καταληξη σε ταμειακή δυσχέρεια. Η κατάσταση επιτείνεται όταν το χαμηλό περιθώριο κέρδους γνωστό στις τραπεζες οι οποίες πλέον "κλείνουν την πόρτα" και με δυσκολία χρηματοδοτούν την επιχείρηση.

4 Υψηλό ποσοστό δανειακών κεφαλαίων

Η επιχείρηση μπορεί ακόμη και απο την στιγμή της ίδρυσης της να βρίσκεται σε υψηλό ποσοστό δανειακών κεφαλαίων ή να συμβεί τούτο αργότερα, όταν όπως θα δούμε, εμφανιστούν αντίξοες οικονομικές ή άλλες συνθήκες ή όπως είδαμε προβεί σε εσφαλμένες επενδυτικές δραστηριότητες που δεν θα αποδώσουν το ελάχιστο αναμενόμενο. Τότε η τάση για προβληματικότητα γίνεται σύντομα φανερή.

5 Φιλόδοξα επενδυτικά σχέδια πέρα απο τις δυνάμεις της επιχείρησης

Μια νέα επένδυση που η επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να φέρει σε πέρας γίνεται αιτία προβληματικότητας. Έχει παρατηρηθεί, ότι πολλές επιχειρήσεις έχουν την τάση να υποεκτιμούν το κόστος και να υπερεκτιμούν τα έσοδα-άρα και τα κέρδη-με αποτέλεσμα, όταν στο μέλλον αποδειχθεί το σφάλμα τους, να είναι αργά για υπαναχώρηση. Δανείζονται για να συνεχίσουν και στο τέλος αποτυγχάνουν μη μπορώντας να εξοφλήσουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις τους.

Β Αιτίες εξωεπιχειρησιακές

Οι εκτός επιχειρήσεις αναφέρονται σε μεταβολές οικονομικού κοινωνικού, τεχνολογικού και πολιτικού περιεχομένου.

Στον οικονομικό τομέα έχουν προτεραιότητα η ύφεση και οι ανταγωνιστικές τάσεις εντός και εκτός της χώρας, τις οποίες η διοίκηση της επιχείρησης πρέπει να αποβλέπει και να παίρνει τα κατάλληλα μέτρα. Επίσης η πορεία πληθωρισμού πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη απο την επιχείρηση, γιατί εξαιτίας της αλλοιώνεται η σημασία

των καταρτιζόμενων χρηματοοικονομικών δεικτών ,καθώς και η ικανότητα πρόβλεψης του κόστους και των ωφελειών της επένδυσης.

Οι υποτιμήσεις των σπουδαιότερων νομισμάτων ,η πορεία των επιτοκίων διεθνών ,τα διαθέσιμα εισοδήματα και οι προτιμήσεις των καταναλωτών είναι παράγοντες που δεν πρέπει να αγνοούνται απο την διοίκηση.Στον κοινωνικό τομέα,η επιθυμία των εργαζομένων για μείωση των ορών εργασίας,η επιθυμία για συμμετοχή στις παραγωγικές διαδικασίες,κ.τ.λ είναι παράγοντες που επηρεάζουν την επιχείρηση άμεσα και πρέπει να αντιμετωπίζονται σωστά.

Τέλος,ένας σημαντικός παράγοντας στην σημερινή εποχή που επηρεάζει σοβαρότατα την πορεία της βιομηχανικής επιχείρησης είναι οι εξελίξεις της τεχνολογίας . Βέβαια αν κάποιες τεχνολογικές μεταβολές είναι τόσο γρήγορες και τόσο έντονες που να μην μπορούν να αντιμετωπισθούν,τότε πλέον πρόκειται για " κακή τύχη"και η διοίκηση δεν μπορεί να γίνει αντικείμενο κατηγορίας.Οι εμπειρογνώμονες έχουν βάλει το συμπέρασμα ότι όταν η διοίκηση της επιχείρησης δεν ανταποκρίνεται σωστά και γρήγορα στις μεταβολές που περιγράψαμε, είναι βάβαιο ότι η επιχείρηση θα αποτύχει στις δραστηριότητες της και θα κλείσει. Μια επιχείρηση ,λοιπόν με σωστή διοίκηση δεν διατρέχει θανάσιμο κίνδυνο απο μεταβολές στο περιβάλλον της.

3 Προτεινόμενες Λύσεις

Για να γίνει φανερο αν η επιχείρηση μπορεί να ξαναβρεί τη χαμένη ανταγωνιστικότητα ή αν μπορεί να προσανατολιστεί στις απαιτήσεις της ζήτησης,πρέπει να ακολουθήσει διαδικασία εξυγίανσης.

Γίνονται λοιπόν,προσπάθειες να μειωθεί το ποσοστό του δανειακού κεφαλαίου καθώς και ο υπερβολικός και μη κερδοφόρος τζίρος,

να κλείσουν ορισμένα μη παραγωγικά τμήματα του εργοστασίου και να αντικατασταθούν με νέα, να ανοιχτούν πιθανών νέες αγορές, κ.τ.λ.

Η πρώτη προσπάθεια εξυγίανσης δεν είναι κατα κανόνα δυνατόν να γίνει από την παλαιά διοίκηση-διότι αυτή έχει όλη την ευχέρεια να την είχε ήδη κάνει-και ιδιαίτερα αν η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη σε επικίνδυνο βαθμό.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση πρέπει να οριστεί ένα εποπτικό όργανο ή ένας νέος διευθυνων σύμβουλος ή ακόμη και να αναδιοργανωθεί τελείως το παλαιό διοικητικό συμβούλιο με σκοπό Α.Την αναδιοργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην ομαλή ροή των παραγόμενων ποσοτήτων και στην βελτίωση της ποιότητας, πράγμα που θα εξασφαλίσει τη συνέπεια και την ποιότητα στις παραδόσεις προς τους πελάτες, καθώς έχει παρατηρηθεί ότι η προβληματική επιχείρηση δεν προβαίνει στην απαραίτητη συντήρηση των εργοστασίων της και επομένως αυτό είναι η πιο επιτακτική ενέργεια στο στάδιο της αναδιοργάνωσης και εξυγίανσης.

Έχει επίσης παρατηρηθεί ότι πολλαπλές "διασυνδέσεις των παραγωγικών τμημάτων της επιχείρησης έχουν χαλαρώσει ή έχουν δοακοπεί τελείως, λόγω της αβεβαιότητας για το μέλλον της επιχείρησης."

Τούτο σημαίνει ότι απαιτείται τόνωση του ηθικού του προσωπικού και αυτό θα επιτευχθεί με τη διαβεβαίωση, από πλευράς κράτους, ότι η απασχόληση του και κάποιο βασικό ύψος των αμοιβών του θα εξασφαλιστούν για ένα χρονικό διάστημα.

Β.Την ανασυγκρότηση και βελτίωση του marketing. Λόγω της ασυνέπειας στις παραδόσεις που αφορά την ποσότητα, την ποιότητα, το χρό-

νο παράδοσης και την τιμή, οι παλαιοί καλοί πελάτες της επιχείρησης έχουν απομακρυνθεί. Η προσέλκυση τους, λοιπόν, απαιτεί πρώτα από όλα θεραπεία των παραπάνω ελαττωμάτων και επιπλέον μια καλή προσπάθεια επαναπροσέγγισης των παλαιών ή νέων πελατών, μέσα από μια δραστήρια και σωστά οργανωμένη εμπορική πολιτική.

Γ_ Την ανασυγκρότηση άλλων λειτουργιών της επιχείρησης, όπως

1) των προμηθειών, αφού οι παλαιοί προμηθευτές έχουν πάψει να προσφέρουν στην επιχείρηση τις ποσότητες και ποιότητες των απαιτούμενων για την ομαλή λειτουργία της, πρώτων υλών ή ζητούν υπερβολικά μεγάλες εγγυήσεις, 2) της χρηματοδοτικής λειτουργίας, αφού η εμπιστοσύνη των πελατών έχει κλονιστεί.

Δ Ε Ι Κ Τ Ε Σ

ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Γενική ρευστότητα $\frac{ΚΕ}{ΒΥ}$
2. Πραγματική ρευστότητα = $\frac{Απαιτήσεις + ΔΕ}{ΒΥ}$
3. Ταμειακή ρευστότητα = $\frac{ΔΕ}{ΛΥ}$
4. Καθαρό κεφάλαιο κίνησης = $ΚΕ - ΒΥ$

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Ιδιοκτησίας = $\frac{ΙΚ}{ΣΚ}$
 2. Πιέσεις ξένου κεφαλαίου = $\frac{ΕΚ}{ΣΚ}$
 3. Δανειακής επιβάρυνσης = $\frac{ΕΚ}{ΙΚ}$
- ⇒ Δομής Κεφαλαίων

4. Κάλυψης παγίων με $IK = \frac{IK}{\Pi E}$

5. Κάλυψης παγίων με $\Delta K = \frac{IK + MY}{\Pi E}$

⇒ Κάλυψης παγίων

6. Ασφάλειας συνολ. ξένου κεφ. = $\frac{\Xi K}{\Sigma E}$

7. Ασφάλειας μακρ. υποχ/σεων = $\frac{\Pi E}{MY}$

⇒ Ασφάλειας ξένου κεφαλαίου

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

1. Αποδοτικότητα ιδίων κεφ. = $\frac{KK}{IK}$

2. Περιθώριο μεικτού κέρδους = $\frac{MK}{\Pi}$

$$3. \text{ Περιθώριο καθαρού κέρδους} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Π}}$$

$$4. \text{ Ταχύτητα κυκλ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{Π}}{\text{ΣΕ}}$$

$$5. \text{ Ταχ. κυκλ. παγίων} = \frac{\text{Π}}{\text{ΙΚ}}$$

$$6. \text{ Ταχ. κυκλοφ. ιδίων κεφ.} = \frac{\text{Π}}{\text{ΙΚ}}$$

$$7. \text{ Αποσβέσεις προς πωλήσεις} = \frac{\text{Αποσβέσεις χρήσης}}{\text{Π}}$$

$$8. \text{ Αποδοτικ. συνολ. περιουσίας} = \frac{\text{ΚΚ}}{\text{Συνολ. περιουσίας}}$$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Στο ΚΕ περιέχεται και το Διαθέσιμο Ενεργητικό και οι Μεταβατικοί λογαριασμοί Ενεργητικού.
2. Στο παρανομαστή του δείκτη ταμειακής ρευστότητας, στην πράξη χρησιμοποιούνται οι ΒΥ, γιατί ο ισολογισμός δεν δίνει τις ΛΥ.
3. Στις ΒΥ περιλαμβάνονται και οι Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού.
4. Ξένο κεφάλαιο = ΜΥ + ΒΥ.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ:

ΚΕ = Κυκλοφοριακό Ενεργητικό.

ΒΥ = Βραχ/μες υποχρεώσεις.

ΛΥ = Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.

ΙΚ = Ίδια κεφάλαια.

ΣΚ = Συνολικό κεφάλαιο.

ΕΚ = Ξένο κεφάλαιο.

ΠΕ = Πάγιο Ενεργητικό.

ΔΚ = Διαρκή κεφάλαια.

ΣΕ = Συνολικό ενεργητικό.

ΜΥ = Μακρ/μες υποχρεώσεις.

ΚΚ = Καθαρά κέρδη χρήσης.

ΜΚ = Μικτά κέρδη χρήσης.

Π = Πωλήσεις.

